



รายงานการวิจัย

เรื่อง

ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย

The Impact of Agricultural Product Export on Income and Employment in Thai Economy

โดย

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ฤทธิพันธ์ภูณโณ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยวิชาการ

ประจำปี 2559

มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

ชื่อเรื่อง: ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย

ชื่อผู้วิจัย: รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ

หัวหน้าโครงการวิจัย

ปีแล้วเสร็จ: 2560

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย 2) ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย 3) ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย และ 4) ข้อเสนอแนะในการวางนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทย การวิจัยครั้งนี้เก็บข้อมูลทุติยภูมิอนุกรมเวลาแบบรายปี (Time Series Data) จากปี พ.ศ. 2533 ถึงปี พ.ศ. 2559 จำนวน 27 ปีโดยเก็บจากฐานข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยและเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตร การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การพยากรณ์แนวโน้มโดยเทคนิคทางสถิติมอนติคาร์โลและการพยากรณ์โดยแนวโน้มเวลา การวิเคราะห์ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีผลต่อรายได้และการจ้างงานโดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติและประมาณการค่าพารามิเตอร์โดยเทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด

ผลการวิจัยพบว่า 1) มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยจากปี พ.ศ. 2533 -2559 มีค่าเฉลี่ย 338,959.5 ล้านบาทต่อปีและมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยร้อยละ 4.984 ต่อปี แนวโน้มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นในขณะที่อัตราการเติบโตมีแนวโน้มลดลง 2) การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีผลกระทบเชิงบวกต่อรายได้ของประเทศในระบบเศรษฐกิจทั้งนี้เมื่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้น 0.00517 เปอร์เซ็นต์ 3) การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีผลกระทบเชิงบวกต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจทั้งนี้เมื่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้น 0.079 เปอร์เซ็นต์ และ 4) จากผลการวิจัยพบว่า นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคตควรมุ่งเน้นการส่งออกสินค้าเกษตรในลักษณะการแปรรูปบางส่วนหรือทั้งหมดเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตร นอกจากนี้นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรต้องมีส่วนในการสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรแก่ภาคเอกชน

คำสำคัญ: การส่งออกสินค้าเกษตร รายได้ การจ้างงาน ระบบเศรษฐกิจไทย

Title: The Impact of Agricultural Export Product on Income and Employment in Thai Economy

Researcher: Associate Professor Dr. Anucha Puripunpinyoo

Research Project Head

Abstract

The research objectives were to study: 1) the situation and its trend of agricultural product export of Thailand, 2) the impact of agricultural product export on income of Thai economy, 3) the impact of agricultural product export on employment of Thai economy and 4) the recommendations of agricultural product export policy of Thailand.

In this research, the data applied were collected as yearly time series for a period of 27 years from 1990 to 2016 by the Bank of Thailand. The Primary data were collected from the stake holders of agricultural product export policy of Thailand. Data analysis was based on descriptive statistics by arithmetic mean and standard deviation. Monte Carlo Simulation technique and time trend analysis were applied to the forecasting of agricultural product export value. In addition, the impact of agricultural product export on income and employment measured by econometric model and the estimated parameters were calculated by ordinary least square technique.

The research results revealed that: 1) agricultural product export value of Thailand from 1990 to 2016 was 338,959.5 Million Thai baht with its yearly growth rate of 4.984 percent, in addition, the forecasting of agricultural product export value of Thailand has increased but its growth rate has declined, 2) the impact of agricultural product export has positive impact on income in Thai economy; agricultural product export value of Thailand increased 1 percent which, in turn, led to the income increase by 0.0051 percent, 3) the impact of agricultural product export value has positive impact on employment in Thai economy; agricultural product export value of Thailand increased 1 percent which, in turn, led to the employment increase by 0.079 percent and 4) due to the research results, the future agricultural product export policy should be focused on finished or semi-finished agricultural products instead of raw materials by applying technology and innovation to making value added of agricultural product export, which should support and encourage Thai agricultural exporters.

Keywords: Agricultural Product Export, Income, Employment, Thai Economy

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัยเรื่องผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยนี้ ได้รับการสนับสนุนทุนวิจัยจากมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชประจำปีงบประมาณ 2559 ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย การวิเคราะห์ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย ตลอดจนข้อเสนอแนะในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย และข้อเสนอแนะที่ได้จากข้อค้นพบในงานวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้เป็นประโยชน์ต่อผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและหน่วยงานต่างๆ เช่น กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์ ตลอดจนกระทรวงมหาดไทย ขอขอบพระคุณมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราชในการสนับสนุนทุนวิจัยในครั้งนี้ ขอขอบพระคุณบุคลากรผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลทุกท่านเพื่อให้งานวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ขอขอบพระคุณครู อาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้แก่ผู้วิจัยทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเล่าเรียนมา ท้ายที่สุดผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณบุพการี คุณพ่อ คุณแม่ ผู้ให้ความรู้ ความรัก และให้ชีวิต รวมทั้งครอบครัว ญาติพี่น้อง ญาติมิตรและวิทยาการ อันเป็นที่รักยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ

กันยายน 2560

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อ	ก
Abstract	ก
กิตติกรรมประกาศ	ค
บทที่ 1 บทนำ	1
1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. วัตถุประสงค์การวิจัย	3
3. กรอบแนวคิดการวิจัย	4
4. สมมติฐานการวิจัย	4
5. ขอบเขตของการวิจัย	4
5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา	4
5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่.....	4
5.3 ขอบเขตด้านประชากร	4
5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา.....	4
6. นิยามศัพท์เฉพาะ	4
7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2 การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง	6
2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.....	6

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.1.1 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ.....	6
2.1.2 ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์.....	6
2.1.3 ทฤษฎีการค้าได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ	7
2.1.4 ทฤษฎีค่าเสียโอกาส (The Opportunity Cost Theory) โดย เฮ็บบเนอร์เลอร์ (Haberler).....	7
2.1.8 ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ.....	9
2.1.9 ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	10
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย	25
3.1 ประชากร.....	25
3.2.1 วิธีการวิจัย	25
3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	26
3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	26
3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	26
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	27
3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล	29
3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ.....	29
3.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ.....	29
3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	29

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิจัย.....	31
1.สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย	31
2.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย	37
3.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย.....	38
4.ข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย	39
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	44
1. สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย	44
2. ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย	44
3.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย.....	45
4.ข้อเสนอแนะในการวางแผนนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทย	45
อภิปรายผลการวิจัย	46
ข้อเสนอแนะ	48
บรรณานุกรม.....	50
ภาคผนวก	52
ภาคผนวก ก	53
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	53
ภาคผนวก ข	74

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์	74
ประวัตินักวิจัย.....	77



สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1	สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	1
ตารางที่ 2	ประเภทสินค้าเกษตรที่ส่งออกของประเทศไทยและสัดส่วนการส่งออกจากปี พ.ศ 2533 – 2559	31
ตารางที่ 3	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559	33
ตารางที่ 4	การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย	35
ตารางที่ 5	รายได้และอัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยจากปี พ.ศ 2533 – 2559.....	54
ตารางที่ 6	การพยากรณ์รายได้และอัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579.....	56
ตารางที่ 7	การจ้างงานและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559.....	58
ตารางที่ 8	การพยากรณ์การจ้างงานและอัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 - 2579	60
ตารางที่ 9	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559.....	62
ตารางที่ 10	การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579	64



สารบัญภาพ

หน้า

ภาพที่ 1	สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ	2
ภาพที่ 2	ประเภทสินค้าเกษตรที่ส่งออกของประเทศไทยและสัดส่วนการส่งออกจากปี พ.ศ 2533 – 2559	32
ภาพที่ 3	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2533 – 2559	34
ภาพที่ 4	อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2533 – 2559.....	34
ภาพที่ 5	การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2560 – 2579.....	36
ภาพที่ 6	การพยากรณ์อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2560 – 2579	36
ภาพที่ 7	รายได้และแนวโน้มของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533-2559	55
ภาพที่ 8	อัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533-2559.....	55
ภาพที่ 9	การพยากรณ์รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579.....	57
ภาพที่ 10	การพยากรณ์อัตราการเติบโตรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579	57
ภาพที่ 11	การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559	59
ภาพที่ 12	อัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559	59
ภาพที่ 13	การพยากรณ์การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579	61
ภาพที่ 14	การพยากรณ์อัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579.....	61
ภาพที่ 15	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559.....	63
ภาพที่ 16	อัตราการเติบโตมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559.....	63
ภาพที่ 17	การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579	65
ภาพที่ 18	การพยากรณ์อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579.....	65

บทที่ 1

บทนำ

1. ที่มาและความสำคัญของปัญหา

ประเทศไทยมีพื้นฐานเศรษฐกิจมาจากประเทศเกษตรกรรมจากอดีตถึงปัจจุบันซึ่งในปัจจุบันภาคเศรษฐกิจการเกษตรยังคงเป็นภาคการผลิตที่ผลิตอาหาร เครื่องนุ่งห่ม วัสดุก่อสร้าง และแรงงานหล่อเลี้ยงภาคเศรษฐกิจทั้งประเทศของระบบเศรษฐกิจไทยซึ่งในระบบเศรษฐกิจโดยรวมของประเทศไทยนั้นกล่าวได้ว่าเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพิงการส่งออกเป็นอย่างมาก จะเห็นได้ว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยพึ่งพิงการส่งออกถึงร้อยละ 80 แสดงให้เห็นว่าการส่งออกของประเทศไทยได้รายได้ส่วนใหญ่จากการส่งออกและเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญในการสร้างความเติบโตทางเศรษฐกิจ ซึ่งการส่งออกนั้นประกอบด้วย 2 ภาคส่วนที่สำคัญ คือ การส่งออกสินค้าในภาคการเกษตรที่เป็นสินค้าเกษตร และการส่งออกที่ไม่ใช่ภาคการเกษตร ได้แก่ ภาคอุตสาหกรรม ภาคการเงิน และภาคบริการโดยมีสัดส่วนการส่งออกของสินค้าเกษตรต่อมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของประเทศไทยร้อยละ 5 ส่วนอีกร้อยละ 95 เป็นสัดส่วนการส่งออกสินค้าที่ไม่ใช่ภาคเกษตร อย่างไรก็ตามตลอดระยะเวลา 20 ปีที่ผ่านมาจะเห็นได้ว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรมีแนวโน้มลดลงอย่างชัดเจน ดังแสดงในตารางที่ 1

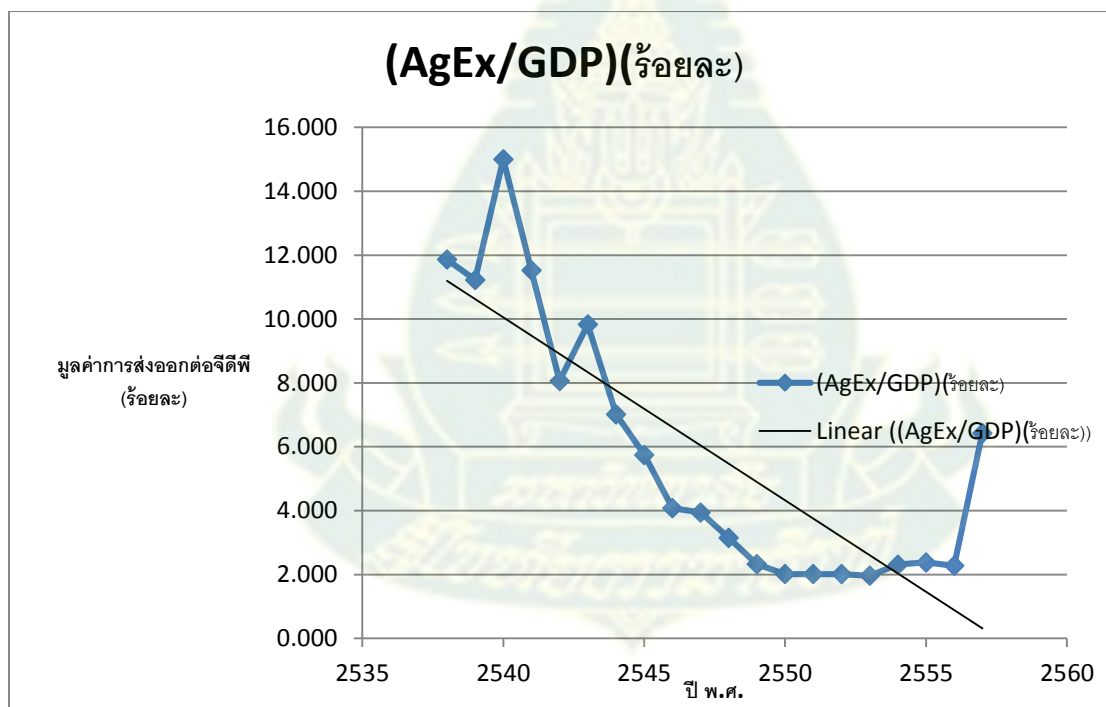
ตารางที่ 1 สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

พ.ศ	(AgEx /GDP) (ร้อยละ)
2538	11.8600
2539	11.2247
2540	15.0019
2541	11.5218
2542	8.0593
2543	9.8301
2544	7.0128
2545	5.7442
2546	4.0757
2547	3.9432
2548	3.1456
2549	2.3230
2550	2.0145

ตารางที่ 2 (ต่อ) สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

พ.ศ	(AgEx /GDP) (ร้อยละ)
2551	2.0116
2552	2.0107
2553	1.9641
2554	2.3096
2555	2.3804
2556	2.2732
2557	6.4234
เฉลี่ย	5.7214

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2558



ภาพที่ 1 สัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

ที่มา: ข้อมูลจากธนาคารแห่งประเทศไทย, 2558

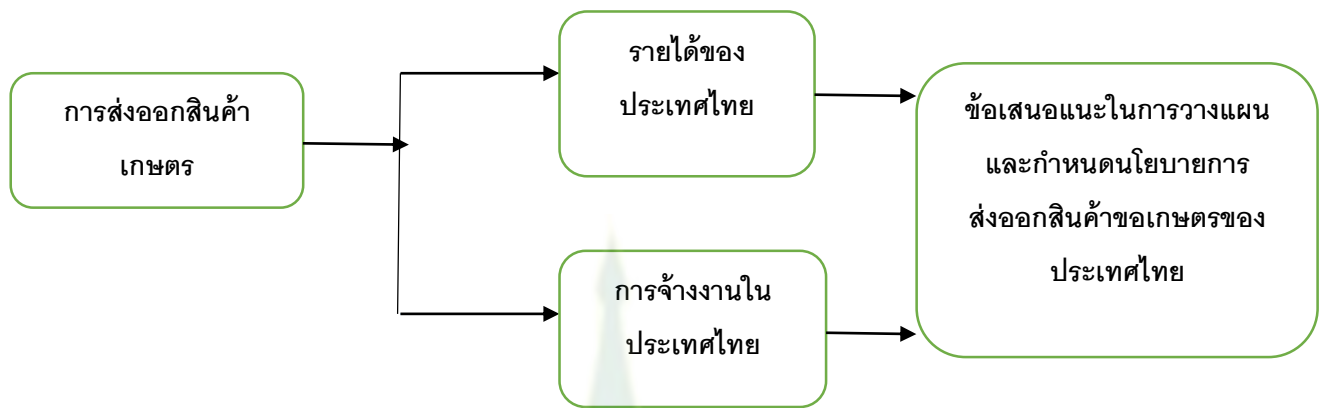
จากตารางที่ 1 และภาพที่ 1 จะเห็นได้ว่าสัดส่วนการส่งออกสินค้าเกษตรต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่องในขณะที่ภาคการผลิตสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทยยังคงมีความสำคัญในการเป็นแหล่งผลิตอาหาร วัตถุดิบ และการจ้างแรงงานในประเทศดังที่กล่าวแล้ว ดังนั้นถึงแม้ว่าการส่งออกสินค้าเกษตรนั้นได้สะท้อนให้เห็นว่าระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเปลี่ยนจากประเทศเกษตรกรรมไปเป็นประเทศอุตสาหกรรมแต่ถึงอย่างไรก็ตามการคงรักษาภาคเศรษฐกิจการเกษตรยังมีความสำคัญ ทั้งนี้การส่งออกสินค้าเกษตรได้ลดบทบาทลงแต่ยังคงรักษาเอาไว้แต่หันกลับมาพิจารณาว่าการส่งออกนั้นยังคงก่อให้เกิดการสร้างรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยอย่างไร งานวิจัยนี้จะเน้นการตอบปัญหาว่าผลของการส่งออกสินค้าเกษตรนี้มีความสำคัญต่อการก่อให้เกิดรายได้แก่ประเทศและการจ้างงานอย่างไร และมีผลมากน้อยเพียงใดอันเป็นการพิสูจน์ให้เห็นว่าทิศทางของประเทศไทยสำหรับการผลิตสินค้าเกษตรเราจะยังคงเน้นที่การส่งออกอีกหรือไม่ หรือเราจะหันกลับมาใช้กลยุทธ์ในการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นแหล่งอาหาร วัตถุดิบ และแหล่งการจ้างงาน และเน้นการผลิตเพื่อการบริโภคในประเทศโดยเน้นให้ประชาชนผู้บริโภคในประเทศไทยเราได้บริโภคอาหารที่เพียงพอและมีคุณภาพที่ดี อันจะส่งผลต่อคุณภาพของประชาชนในประเทศในอนาคต ด้วยเหตุที่การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นนับได้ว่าเป็นแหล่งของการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย จากสถิติและข้อมูลมีลักษณะเชิงประจักษ์ว่าแนวโน้มของรายได้จากการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยเมื่อเทียบกับรายได้ผลิตภัณฑ์ประชาชาติมีแนวโน้มลดลง (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560) ดังนั้นการวิจัยนี้ผู้วิจัยจึงได้ทำการศึกษาในประเด็นหลักว่าการส่งออกสินค้าเกษตรยังมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศไทยอย่างไรโดยภาพรวม การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นยังคงเป็นแหล่งสร้างงานและสร้างรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยหรือไม่อย่างไร รวมทั้งทิศทางของนโยบายการส่งเสริมสนับสนุนการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคตจะมีทิศทางอย่างไร

ซึ่งงานวิจัยนี้จะสามารถตอบคำถามได้ว่าผลของการส่งออกสินค้าเกษตรนั้นมีผลกระทบหรือมีผลต่อรายได้และการสร้างงานอย่างไร ดังนั้นถ้าหากงานวิจัยชิ้นนี้ตอบโจทย์การวิจัยนี้ได้ได้ทำให้ทราบได้อย่างชัดเจนแล้วประเทศไทยเราสามารถที่จะหาทางในการวางแผนยุทธศาสตร์ในการปรับเปลี่ยนการผลิตทางการเกษตรเพื่อให้ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจของประเทศไทยได้อย่างแท้จริง

2.วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย
- 2.2 เพื่อศึกษาผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย
- 2.3 เพื่อศึกษาผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย
- 3.4 เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะในการวางแผนนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทย

3.กรอบแนวคิดการวิจัย



4.สมมติฐานการวิจัย

- 4.1 การส่งออกสินค้าเกษตรมีผลต่อรายได้ของประเทศไทยในทิศทางบวก
- 4.2 การส่งออกสินค้าเกษตรมีผลต่อการจ้างงานของประเทศไทยในทิศทางบวก

5.ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาเฉพาะภาคการส่งออกของสินค้าเกษตรของประเทศไทยจาก ปี พ.ศ. 2533 – 2559

5.2 ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาภาพรวมการส่งออกของประเทศไทยทั้งประเทศ

5.3 ขอบเขตด้านประชากร

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาโดยศึกษาจากข้อมูลทุติยภูมิของประเทศไทยซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากปีพ.ศ. 2533 – 2559

5.4 ขอบเขตด้านระยะเวลา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากข้อมูลย้อนหลังจากปี พ.ศ. 2533 – 2559 โดยใช้ระยะเวลาในการทำวิจัยครั้งนี้เป็นเวลา 12 เดือน

6.นิยามศัพท์เฉพาะ

- 6.1 การส่งออกสินค้าเกษตร หมายถึง การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่เป็นสินค้าเกษตรขั้นปฐมเท่านั้น ไม่รวมสินค้าอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูปอื่นๆ

6.2 รายได้ของประเทศไทย หมายถึง ผลิตภัณฑ์รวมรวมประชาชาติของประเทศไทย (Gross Domestic Product: GDP) ในช่วงเวลา 1 ปี

6.3 การจ้างงาน หมายถึง จำนวนการจ้างแรงงานที่เกิดขึ้นจริงในช่วงเวลา 1 ปี

6.4 การบริโภค หมายถึง การบริโภคภาคเอกชน (Private consumption) ซึ่งรวมค่าใช้จ่ายส่วนบุคคลแทบทั้งหมดเช่น อาหาร ค่าเช่า ค่ายา แต่ไม่รวมการซื้อบ้านหลังใหม่

6.5 การลงทุนภาคเอกชน หมายถึง การลงทุนของธุรกิจในตลาดทุน เช่น การก่อสร้างเหมืองแร่ใหม่ การซื้อซอฟต์แวร์ การซื้ออุปกรณ์เครื่องจักรสำหรับโรงงาน เป็นต้น

6.6 ค่าใช้จ่ายของรัฐบาล หมายถึง ค่าใช้จ่ายทั้งหมดของรัฐบาลที่ใช้ซื้อสินค้าและบริการขั้นสุดท้าย ซึ่งรวมถึงเงินเดือนของข้าราชการ การซื้ออาวุธทางทหาร และค่าใช้จ่ายลงทุนของรัฐ แต่ไม่รวมรายจ่ายประเภทโอนเงิน

6.7 การส่งออกสุทธิ หมายถึง มูลค่าการส่งออก (X) ลบด้วยมูลค่าการนำเข้า (M)

7. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

7.1 ทราบถึงแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคต

7.2 ทราบถึงผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย

7.3 ทราบถึงผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย

7.4 ทราบถึงข้อเสนอแนะในการวางนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทย

ทั้งนี้ประโยชน์จากงานวิจัยครั้งนี้ที่เป็นประโยชน์กับหน่วยงานภาครัฐราชการ เช่น สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กรมการค้าภายใน กรมส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ หน่วยงานเอกชนอื่นๆ เช่น ผู้ส่งออกสินค้าเกษตร ผู้ผลิตสินค้าเกษตร หน่วยงานการศึกษา เช่น มหาวิทยาลัย และสถาบันการศึกษาต่างๆ เป็นต้น

บทที่ 2

การทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ทำการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องเพื่อใช้ในการสังเคราะห์กรอบแนวคิดการวิจัย ดังนี้

2.1 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

2.1 แนวคิดทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง.

2.1.1 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ

การค้าระหว่างประเทศ หมายถึง การแลกเปลี่ยนสินค้า หรือการค้าขายกันระหว่างประเทศ ต่างๆ ในโลก แสดงถึงความสัมพันธ์ของปรากฏการณ์ทางเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศเป็นการศึกษาเพื่อให้ทราบถึงสาเหตุที่ประเทศต่างๆ ต้องทำการค้าระหว่าง กันตลอดจนแนวทางที่ประเทศต่างๆ จะเลือกผลิตสินค้าและทำการค้าระหว่างประเทศให้เป็นผลดี สาเหตุของการค้าระหว่างประเทศ ความแตกต่างในปัจจัยการผลิตทรัพยากรตลอดจนดินฟ้าอากาศของประเทศต่างๆ ทำให้แต่ละประเทศผลิตสินค้าได้แตกต่างกัน เนื่องจากทรัพยากรธรรมชาติภูมิประเทศและภูมิอากาศแตกต่างกัน ความแตกต่างในด้านต้นทุนการผลิตที่แต่ละประเทศผลิตสินค้าโดยเสียต้นทุนแตกต่างกันทำให้ประเทศต่างๆ เลือกผลิตสินค้าที่ให้ผลประโยชน์มากที่สุดส่วนสินค้าชนิดอื่นๆ ก็ซื้อจากต่างประเทศแทนทั้งนี้เพื่อระดมทรัพยากรในประเทศไปใช้ผลิตสินค้าที่ประเทศตนได้เปรียบมากที่สุดเราสามารถแบ่งทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสามารถสรุปได้ดังนี้ คือ

2.1.2 ทฤษฎีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Advantage Theory) โดยอดัม สมิท (Adam Smith) ทฤษฎีนี้กล่าวโดยสรุปได้ว่า การค้าจะเกิดขึ้นกับประเทศที่มีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ เมื่อประเทศหนึ่งมีประสิทธิภาพมากกว่าอีกประเทศหนึ่งในการผลิตสินค้าหนึ่งชนิดและดีกว่าในการผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่งทั้งนี้เมื่อทั้งสองประเทศเกิดความชำนาญเฉพาะอย่างในการผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์และทำการแลกเปลี่ยนสินค้าที่ตนเองมีความได้เปรียบซึ่งกันและกันแล้วจะทำให้มีผลประโยชน์เกิดขึ้นกับทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเด็ดขาดของ อดัม สมิท นี้ตั้งอยู่บนหลักทฤษฎีมูลค่าแรงงาน (Labor theory of value) ซึ่งมีสมมติฐานที่สำคัญคือ

1. ในแต่ละประเทศนั้นจะมีปัจจัยแรงงานเพียงอย่างเดียวเป็นปัจจัยการผลิตและมีคุณภาพและคุณลักษณะที่เหมือนกันทุกประการ

2. ต้นทุนหรือราคาสินค้าขึ้นอยู่กับจำนวนชั่วโมงแรงงานที่ต้องการนำมาใช้ในการผลิต

2.1.3 ทฤษฎีการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage Theory) โดย เดวิด ริคาร์โด (David Ricardo) ในปี 1817 เดวิด ริคาร์โด ได้ตีพิมพ์หนังสือชื่อ Principles of Political Economy and Taxation โดยเขาได้กล่าวถึงกฎของการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบซึ่งถือเป็นหนึ่งในสิ่งที่มีความสำคัญมากที่สุดและยังคงเป็นกฎทางเศรษฐศาสตร์มาจนถึงปัจจุบันนี้ ตามแนวคิดของ เดวิด ริคาร์โด นั้นแม้จะไม่ได้เปรียบโดยสมบูรณ์แต่ทั้งสองประเทศที่ทำการค้าระหว่างกันก็ยังสามารถที่จะค้าขายและได้รับผลประโยชน์จากการค้าจากกันได้โดยประเทศที่ไม่มีความได้เปรียบโดยสมบูรณ์ (Absolute Disadvantage) จะทำการผลิตสินค้าที่ตนมีความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบน้อยที่สุดในขณะเดียวกันประเทศที่มีความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ในการผลิตสินค้าทั้งสองชนิดนั้น จะทำการผลิตสินค้าที่ตนมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบมากที่สุดทั้งนี้ทฤษฎีนี้ตั้งอยู่บนสมมติฐาน คือ

1. ในโลกมีประเทศ 2 ประเทศและแต่ละประเทศทำการผลิตสินค้าเพียง 2 ชนิดเท่านั้น
2. มีแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตเพียงอย่างเดียว (Labor Theory of Value) แต่ละประเทศมีแรงงานคงที่มีการจ้างงานเต็มที่และแรงงานนั้นมีคุณลักษณะที่เหมือนกันทุกประการ (Homogenous)
3. แรงงานสามารถเคลื่อนย้ายได้อย่างเสรีระหว่างอุตสาหกรรมภายในประเทศแต่ไม่สามารถทำการเคลื่อนย้ายแรงงานระหว่างประเทศได้
4. ระดับเทคโนโลยีในทั้งสองประเทศคงที่แต่ละประเทศสามารถผลิตโดยใช้เทคโนโลยีที่แตกต่างกันได้แต่ผู้ผลิตทั้งหมดจะใช้วิธีการผลิตที่เหมือนกันในประเทศ
5. ต้นทุนไม่เปลี่ยนแปลงกับระดับของการผลิตและเป็นสัดส่วนเดียวกันกับแรงงานที่ใช้
6. มีการแข่งขันอย่างสมบูรณ์ในทุกตลาด
7. การค้าเสรีเกิดขึ้นระหว่างประเทศไม่มีรัฐเข้ามาเกี่ยวข้อง
8. ต้นทุนในการขนส่งเป็นศูนย์ผู้บริโภคพอใจในสินค้าทั้งในประเทศและต่างประเทศเท่ากัน
9. ผู้ผลิตต้องการได้มาซึ่งกำไรสูงสุดและผู้บริโภคแสวงหาความพอใจสูงสุด
10. ไม่มีภาพลวงตาทางการเงิน (Money Illusion)
11. ดุลการค้าสมดุล (Balanced Trade) อย่างไรก็ตาม ทฤษฎีนี้ก็มีข้อยกเว้นว่าหากความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบของอีกประเทศหนึ่งเท่ากับประเทศอื่นๆแล้วก็จะไม่มีผลประโยชน์ทางการค้าเกิดขึ้น

2.1.4 ทฤษฎีค่าเสียโอกาส (The Opportunity Cost Theory) โดย เฮ็บบอร์เลอร์ (Haberler)

นักเศรษฐศาสตร์ชื่อ เฮ็บบอร์เลอร์ ได้อธิบายถึงทฤษฎีการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบโดยใช้ทฤษฎีต้นทุนค่าเสียโอกาสบางครั้งเรียกว่า “กฎของต้นทุนเปรียบเทียบ” ซึ่งกล่าวว่า ต้นทุนของสินค้า หมายถึง จำนวนของสินค้าชนิดที่สองที่ต้องเสียสละไปเพื่อที่จะได้ทรัพยากรพอเพียงที่จะนำไปใช้ในการผลิตสินค้าชนิดหนึ่งเพิ่มขึ้นหนึ่งหน่วย โดยมีข้อสมมติฐานว่าแรงงานเป็นปัจจัยการผลิตเพียงชนิดเดียวเท่านั้นและมีลักษณะเหมือนกันทุกประการไม่ว่าจะเป็นแรงงานของประเทศใดก็ตาม จึงไม่มีต้นทุนอื่นใดนอกเหนือไปจากต้นทุนแรงงานเท่านั้นที่ถูกนำมาคิด ดังนั้นประเทศใดก็ตามที่มีต้นทุนค่าเสียโอกาสต่ำกว่าประเทศอื่นในการผลิตสินค้าใดก็ตามแสดงว่าประเทศนั้นมีความ

ได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิตสินค้าดังกล่าวและความเสียเปรียบโดยเปรียบเทียบในสินค้าอีกชนิดหนึ่ง

2.1.5 ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสมัยใหม่ของเฮคเชอร์-โอห์ลีน (Heckscher – Ohlin: HO)

ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสมัยใหม่สามารถแบ่งการอธิบายได้เป็น 2 ทฤษฎี คือ ทฤษฎี HO Theorem ว่าด้วยเรื่องของการทำนายรูปแบบการค้าและความเท่าเทียมกันของราคาปัจจัยการผลิต (Factor-Price Equalization Theorem) อันว่าด้วยเรื่องของผลกระทบของการค้าต่างประเทศต่อราคาปัจจัยการผลิต ตามทฤษฎี HO Theorem จะกล่าวว่าประเทศจะส่งออกสินค้าที่ตนมีการผลิตใช้ปัจจัยการผลิตที่ประเทศตนมีความอุดมสมบูรณ์และราคาถูก ขณะเดียวกันก็จะนำเข้าสินค้าที่ตนมีการผลิตโดยใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในประเทศ และมีราคาแพง หรืออีกนัยหนึ่งคือประเทศที่มีแรงงานมากจะส่งออกสินค้าประเภทเน้นแรงงานและนำเข้าสินค้าประเภทเน้นการใช้ทุนนั่นเองด้วยเหตุนี้จึงทำให้ราคาสินค้าเปรียบเทียบของแต่ละประเทศแตกต่างกันซึ่งความแตกต่างในความอุดมสมบูรณ์ของปัจจัยการผลิต (Factor Abundance or Factor Endowments) ระหว่างประเทศนี้เองเป็นตัวกำหนดความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบและการค้าต่างประเทศ ในส่วนของความเท่าเทียมกันของราคาปัจจัยการผลิต (Factor-Price Equalization Theorem) นั้นกล่าวว่าการค้าระหว่างประเทศจะนำมาซึ่งความเท่าเทียมกันในผลตอบแทนสมบูรณ์และผลตอบแทนเปรียบเทียบต่อปัจจัยการผลิตที่เหมือนกันระหว่างประเทศได้นั้น หมายความว่าการค้าระหว่างประเทศจะเป็นเหตุทำให้ค่าจ้างแรงงานและค่าเช่าของทั้งสองประเทศที่ค้าขายกันนั้นมีความเท่ากัน (นิสิต พันธมิตร, 2547)

2.1.6 ทฤษฎีแบบจำลองเฮคเชอร์-โอห์ลีน แซมมวลสัน (Heckscher – Ohlin - Samuelson Model)

ในปี ค.ศ.1914 แซมมวลสัน (Samuelson) ได้ปรับปรุงแนวความคิดของเฮคเชอร์-โอห์ลีน โดยอธิบายว่าประเทศต่างๆ มีปัจจัยการผลิตแต่ละชนิดมากน้อยแตกต่างกันประเทศหนึ่งจะมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการผลิต และจะผลิตสินค้ารวมทั้งการส่งออกสินค้าที่มีเทคโนโลยีในการผลิตที่เหมาะสมกับปัจจัยการผลิตที่มีอยู่มากในประเทศนั้น (มิ่งสรรพ์ ขาวสะอาด , 2545)

2.1.7 ทฤษฎีอุปสงค์แรงงาน (Demand for Labor)

ทฤษฎีอุปสงค์แรงงาน (Demand for Labor) หมายถึง ความต้องการแรงงานในฐานะปัจจัยการผลิตที่นายจ้างหรือผู้ผลิตต้องการว่าจ้างเมื่อมีตำแหน่งงานว่าง หรือเมื่อมีการลงทุนใหม่หรือลงทุนขยายงานเพิ่มเติม ณ ระดับอัตราค่าจ้างต่างๆ ที่นายจ้างหรือผู้ผลิตสามารถจะว่าจ้างได้ อุปสงค์แรงงานเป็นอุปสงค์สืบเนื่องนั้น หมายความว่า การเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปของอุปสงค์แรงงานเป็นผลสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์อื่นๆ ที่มีความสัมพันธ์กับแรงงาน ตัวอย่างเช่น เมื่อความต้องการสินค้าและบริการเพิ่มขึ้นเมื่อระดับราคาสินค้าและบริการชนิดนั้นๆ ยังมิได้เปลี่ยนแปลง

ผู้ผลิตเห็นเป็นโอกาสที่จะได้กำไรเพิ่มขึ้นถ้ามีสินค้าจำหน่ายได้มากขึ้นเพียงพอกับความต้องการแต่การที่จะมีสินค้าเพิ่มมากขึ้นในเมื่อวิทยาการทางเทคนิคในการผลิตยังไม่เปลี่ยนแปลงตลอดจนผลิตภาพของแรงงานและประสิทธิภาพของการจัดการก็ยังคงที่จะกระทำได้สำเร็จก็ต่อเมื่อมีการลงทุนขยายงานเพิ่มเติมเพื่อยกระดับผลผลิต

ให้สูงขึ้นและในการลงทุนขยายงานเพิ่มขึ้นนี้เองผู้ผลิตจำต้องใช้ปัจจัยการผลิตต่างๆเพิ่มขึ้นจึงมีความต้องการปัจจัยต่างๆรวมทั้งแรงงานเพิ่มขึ้นทำให้อุปสงค์แรงงานจึงเพิ่มขึ้น

อุปสงค์แรงงานเป็นอุปสงค์ร่วม หมายความว่า การเกิดขึ้นและการเปลี่ยนแปลงไปของอุปสงค์แรงงานเป็นไปพร้อมๆ กับการเกิดขึ้นและเปลี่ยนแปลงไปของอุปสงค์ในปัจจัยอื่นๆ เช่น เมื่อผู้ผลิตต้องการเครื่องจักรมากขึ้นอาจมีความต้องการช่างเทคนิคเพื่อการควบคุมและซ่อมเครื่องจักรเพิ่มขึ้นหรือถ้าผู้จัดบริการการขนส่งต้องการรถบรรทุกเพื่อรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์เพิ่มมากขึ้นเขาจำที่จะต้องมีพนักงานขับรถให้พอเพียงกับจำนวนรถบรรทุกที่เพิ่มขึ้นดังนั้นอุปสงค์แรงงานพนักงานขับรถจึงเพิ่มขึ้นด้วย ดังนั้นจะเห็นได้ว่าอุปสงค์แรงงานมิได้เป็นอิสระจากอุปสงค์สินค้าและอุปสงค์ปัจจัยอื่นๆ ความสัมพันธ์ระหว่างอุปสงค์สินค้าและอุปสงค์แรงงานขึ้นอยู่กับลักษณะการใช้แรงงานในการผลิตสินค้านั้นๆ ร่วมกับปัจจัยอื่นๆ ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยต่างๆที่ใช้ในการผลิตกับผลผลิตนั้น เราเรียกว่า “ผลิตภัณฑ์สัมพันธ์” กล่าวคือเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นในอุปสงค์สินค้าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์แรงงานและอุปสงค์ปัจจัยอื่นๆ การเปลี่ยนแปลงในอุปสงค์แรงงานจะมีมากน้อยเพียงใดผลิตภัณฑ์สัมพันธ์นี้เองจะเป็นตัวกำหนด

อุปสงค์แรงงานในหน่วยธุรกิจการวิเคราะห์อุปสงค์สำหรับแรงงานโดยทั่วไปจะเริ่มจากคำถามว่าเพราะเหตุใดหน่วยธุรกิจจึงต้องการแรงงานหรือมีอุปสงค์สำหรับแรงงานอุปสงค์สำหรับแรงงานของหน่วยธุรกิจเกิดขึ้นเนื่องจากหน่วยธุรกิจจะต้องผลิตสินค้าและการบริการเพื่อสนองอุปสงค์สินค้าสำหรับสินค้าและการบริการของผู้บริโภคในตลาด ดังนั้นอุปสงค์สำหรับแรงงานจึงเป็นอุปสงค์สืบเนื่อง (Derived Demand) ซึ่งจะเกิดขึ้นเมื่อมีการเสนอซื้อสินค้าและบริการที่แรงงานได้ผลิตขึ้นและเมื่อใดที่อุปสงค์สินค้าเปลี่ยนแปลงไปโดยที่ปัจจัยอื่นคงที่ อุปสงค์แรงงานย่อมเปลี่ยนแปลงไปด้วยในทิศทางเดียวกัน ตัวอย่างเช่น เมื่ออุปสงค์สำหรับบ้านจัดสรรเพิ่มมากขึ้น อุปสงค์สำหรับช่างก่อสร้างก็จะเพิ่มขึ้นด้วยนอกจากเป็นอุปสงค์สืบเนื่องแล้วอุปสงค์สำหรับแรงงานยังเป็นอุปสงค์ร่วม (Joint Demand) กับปัจจัยการผลิตอื่นๆ ตัวอย่างเช่น ถ้าอุปสงค์สำหรับการบริการรถโดยสารเพิ่มมากขึ้นผู้ประกอบการจะต้องซื้อรถโดยสารเพิ่มมากขึ้นซึ่งการเพิ่มจำนวนรถโดยสารนอกจากจะทำให้อุปสงค์สำหรับช่างผลิตรถโดยสารเพิ่มขึ้นแล้ว ยังทำให้อุปสงค์สำหรับคนขับรถและกระเป่ารถโดยสารเพิ่มตามขึ้นไปด้วย

2.1.8 ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) หมายถึง มูลค่ารวมในราคาตลาดของสินค้าและบริการที่เป็นสินค้าขั้นสุดท้าย (Final Product) ทุกประเภทที่ผลิตได้เฉพาะภายในประเทศเท่านั้น ในระยะเวลาที่กำหนดโดยทั่วไปจะมีระยะเวลา 1 ปี ก่อนที่จะหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินอันเนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการเหล่านั้นขึ้นมาโดยไม่นับรวมผลผลิตของผู้ที่ถือสัญชาติของประเทศนั้นไปทำมาหาได้ในต่างประเทศ คำว่าผลผลิตขั้นสุดท้ายหรือสินค้าขั้นสุดท้าย หมายถึง สินค้าที่ผู้ซื้อซื้อไปใช้เองโดยมิได้นำไปเพื่อใช้ผลิตต่อไปหรือซื้อไปขาย ซึ่งสินค้าที่ผู้ซื้อซื้อไปเพื่อใช้ผลิตต่อเรียกว่าสินค้านำระหว่างผลิตหรือผลผลิตขั้นกลาง (Intermediate Product) และจากความหมายของ GDP แสดงว่าจะรวมมูลค่าตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตได้

ภายในอาณาเขตของประเทศนั้นโดยไม่คำนึงว่าผู้ผลิตหรือปัจจัยการผลิตที่ใช้จะเป็นพลเมืองของประเทศนั้นหรือไม่ก็ตาม นั่นคือ GDP จะถือเอาภูมิประเทศหรืออาณาเขตของประเทศเป็นเกณฑ์ โดยไม่คำนึงถึงสัญชาติในต่างประเทศ เช่น GDP ของไทยจะเป็นผลรวมของมูลค่าผลผลิตที่คนไทยและต่างชาติผลิตขึ้นภายในประเทศไทยภายในระยะเวลา 1 ปี โดยไม่นับรวมผลผลิตที่คนไทยผลิตได้ในต่างประเทศ GDP มีประโยชน์ในการแสดงกำลังความสามารถในการผลิตของประเทศและทำให้ทราบรายจ่ายทั้งหมดของผู้บริโภคคนนอกจากนี้ในระยะสั้น GDP จะทำให้ทราบสาเหตุของภาวะเงินเฟ้อ และสภาวะการณทางเศรษฐกิจอื่นๆในวัฏจักรธุรกิจได้ และ GDP สามารถใช้วัดความสำคัญของอุตสาหกรรมในแต่ละสาขา

2.1.9 ทฤษฎีว่าด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ

ผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (Gross National Product: GNP) หมายถึงมูลค่ารวมในราคาตลาดของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตโดยประชาชาติภายในระยะเวลา 1 ปี ก่อนที่จะหักค่าเสื่อมราคาทรัพย์สินอันเนื่องจากการผลิตสินค้าและบริการเหล่านั้นขึ้นมากำว่า “ประชาชาติ” หมายถึง บุคคลที่ถือสัญชาติของประเทศนั้นๆ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือนอกประเทศ ดังนั้นมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายทั้งหมดที่ผลิตขึ้นโดยพลเมืองของประเทศนั้นๆ พร้อมทั้งทรัพยากรที่เป็นของพลเมืองของประเทศนั้นๆ ไม่ว่าจะอยู่ในประเทศหรือนอกประเทศจะนับรวมเป็นผลิตภัณฑ์มวลรวมประชาชาติ (GNP) นั่นคือจะถือสัญชาติของทรัพยากรที่ใช้ผลิตสินค้าและบริการเป็นสำคัญจากคำจำกัดความจะเห็นได้ว่า GNP จะหมายถึง ผลรวมของมูลค่าของสินค้าและบริการขั้นสุดท้ายที่ผลิตโดยพลเมืองและทรัพยากรของประเทศนั้นๆ ภายในประเทศและรวมถึงผลผลิตที่พลเมืองของประเทศนั้นได้ก่อให้เกิดขึ้นในต่างประเทศด้วยโดยไม่นับรวมผลผลิตของต่างชาติที่ผลิตขึ้นได้ภายในประเทศนั้น นั่นคือ GNP จะเท่ากับ GDP บวกด้วยผลต่างของรายได้ที่ก่อให้เกิดขึ้นโดยพลเมืองของประเทศนั้นในต่างประเทศ กับรายได้ที่พลเมืองของประเทศอื่นหาได้ในประเทศ ผลต่างของรายได้ที่พลเมืองของประเทศนั้นก่อให้เกิดในต่างประเทศกับรายได้ของพลเมืองของประเทศอื่นที่หาได้ในประเทศนั้นรวมเรียกว่ารายได้สุทธิของปัจจัยจากต่างประเทศ (Net Factor Income Payments from Abroad) หรือรายได้สุทธิจากต่างประเทศ (Net Income from Abroad) ถ้าให้ F คือ รายได้สุทธิของปัจจัยจากต่างประเทศ (Net Factor Income Payments from Abroad) ฉะนั้นจึงเขียนเป็นสมการได้ว่า $GNP = GDP + (\text{รายได้ที่พลเมืองของประเทศนั้นก่อให้เกิดขึ้นในต่างประเทศ} - \text{รายได้ที่พลเมืองของประเทศอื่นที่หาได้ในประเทศนั้น})$ $GNP = GDP + F$

ถ้ารายได้ที่ก่อให้เกิดขึ้นโดยพลเมืองของประเทศนั้นในต่างประเทศมากกว่ารายได้ของพลเมืองของประเทศอื่นที่หาได้ในประเทศนั้น นั่นคือรายได้สุทธิของปัจจัยจากต่างประเทศ (F) มีค่าเป็นบวกจะทำให้ค่าของ GNP มากกว่า GDP แต่ถัารายได้สุทธิของปัจจัยจากต่างประเทศ (F) มีค่าเป็นลบจะทำให้ค่าของ GNP น้อยกว่า GDP ในระยะสั้น GNP ใช้วัดมูลค่าและความสำคัญของอุตสาหกรรมในแต่ละสาขาและช่วยให้ทราบถึงภาวะเศรษฐกิจของประเทศ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.2.1 ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ, ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2558). ได้ศึกษาการส่งออกสินค้าในระบบเศรษฐกิจไทยพบว่าในปี 2553 แม้การส่งออกของไทยต้องเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงรอบด้านนับตั้งแต่ความไม่สงบทางการเมืองในประเทศในช่วงต้นปี ปัญหาร้ายธรรมชาติ ทั้งภาวะภัยแล้งและอุทกภัยซึ่งกระทบต่อภาคการผลิต ปัญหาเงินบาทที่แข็งค่าขึ้นต่อเนื่อง โดยเฉพาะในช่วงครึ่งหลังปี 2553 ที่ซ้ำเติมธุรกิจส่งออกในแง่ขีดความสามารถในการแข่งขันและกำไรที่ลดลง อย่างไรก็ตามการส่งออกโดยรวมของไทยสามารถเติบโตในระดับสูงที่ร้อยละ 28.1 เกินเป้าหมายการส่งออกของกระทรวงพาณิชย์ที่ตั้งไว้ที่ระดับร้อยละ 20 ด้วยมูลค่าส่งออก 195,312 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ซึ่งสูงเป็นประวัติการณ์ เนื่องจากภาวะเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัวขึ้น โดยเฉพาะเศรษฐกิจของประเทศคู่ค้าในตลาดเอเชีย ตลอดจนอันติสนธิสัญญาการค้าเสรี (Free Trade Agreement: FTA) ซึ่งเริ่มเห็นผลเป็นรูปธรรมมากขึ้นเป็นลำดับยิ่งไปกว่านั้น ราคาสินค้าเกษตรที่ปรับตัวสูงขึ้นมากในปี 2553 นับเป็นอีกหนึ่งปัจจัยที่ทำให้การส่งออกโดยรวมของไทยในปี 2553 กลับมาขยายตัวได้ดีในระดับสูงหลักอีกครั้งหลังจากการส่งออกหดตัวค่อนข้างรุนแรงในปี 2552 ส่งผลให้สัดส่วนมูลค่าส่งออกสินค้าต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ของไทยในปี 2553 ขยับขึ้นมาอยู่ที่ร้อยละ 61.1 เทียบกับร้อยละ 57.5 ในปี พ.ศ. 2552

สินค้าส่งออกสำคัญ ปี 2553 มูลค่าส่งออกของไทยขยายตัวดีในทุกหมวดสินค้าโดยมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรขยายตัวร้อยละ 25.5 ขณะที่มูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวร้อยละ 28.9 ทั้งนี้ มูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่ขยายตัวในระดับสูงเป็นผลจากราคาสินค้าเกษตร โดยเฉพาะสินค้าประเภทโภคภัณฑ์ในตลาดโลกปรับตัวสูงขึ้นมาก สินค้าเกษตรที่สำคัญ คือ ยางพารา และมันสำปะหลังที่ราคาปรับตัวสูงขึ้นกว่าร้อยละ 70 และร้อยละ 40 ตามลำดับเนื่องจากอุปทานสินค้าเกษตรลดลงจากปัญหาร้ายธรรมชาติที่เกิดขึ้นในหลายพื้นที่ทั่วโลก ประกอบกับนักลงทุนเริ่มกลับเข้ามาเก็งกำไรในสินค้าโภคภัณฑ์มากขึ้น ในขณะที่มูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมขยายตัวดีเป็นผลจากการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกโดยเฉพาะเศรษฐกิจประเทศในภูมิภาคเอเชียที่ขยายตัวอย่างร้อนแรงจากการใช้นโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจในช่วงที่ผ่านมา โดยมูลค่าส่งออกสินค้าอุตสาหกรรมสำคัญของไทยหลายรายการกลับมาขยายตัวได้อย่างโดดเด่นอีกครั้ง อาทิ ยานยนต์ อุปกรณ์และส่วนประกอบขยายตัวร้อยละ 55.2 ผลิตภัณฑ์ยางขยายตัวร้อยละ 43.4 เม็ดพลาสติกขยายตัวร้อยละ 42.3 ผลิตภัณฑ์พลาสติกขยายตัวร้อยละ 24.4 เครื่องใช้ไฟฟ้าขยายตัวร้อยละ 32.4 ผลิตภัณฑ์อิเล็กทรอนิกส์ขยายตัวร้อยละ 21.9 เป็นต้น

ตลาดส่งออกสำคัญ การส่งออกของไทยในปี 2553 ขยายตัวในเกือบทุกตลาดโดยในส่วนของ การส่งออก ไปตลาดหลักทั้งสหรัฐอเมริกา สหภาพยุโรป (European Union: EU) และญี่ปุ่นสามารถกลับมากระเื้องขึ้นโดยขยายตัวกว่าร้อยละ 20 เทียบกับที่หดตัวกว่าร้อยละ 20 ในปี 2552 เช่นเดียวกับการส่งออกไปตลาดอื่นๆ ที่ขยายตัวตามการฟื้นตัวของภาวะเศรษฐกิจและการค้าโลกโดยเฉพาะการส่งออกไปประเทศในแถบเอเชีย ทั้งอาเซียนเดิม ได้แก่ประเทศอินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และบรูไน และอาเซียนใหม่ ได้แก่ ประเทศ

กัมพูชา สปป.ลาว พม่า รวมทั้ง ประเทศเวียดนาม จีน ฮองกง ไต้หวัน เกาหลีใต้ อินเดียและประเทศในแถบเอเชีย ใต้อื่นๆ ตลอดจนประเทศในกลุ่มลาตินอเมริกา เป็นต้น

2.2.2. เพ็ญแข อินทสุววรรณ. (2558). ได้ทำการศึกษาการส่งออกสินค้าเกษตรไทยพบว่าสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักอย่างแพร่หลายไปทั่วโลก รวมถึงพืชผักและผลไม้หลายประเภทก็ได้รับความนิยมอย่างมากในตลาดต่างประเทศ อาทิ มะม่วง มังคุด และทุเรียน เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นไทยยังส่งออกเครื่องปรุงสำหรับประกอบอาหาร เช่น เครื่องแกงสำเร็จรูป ซอสพริก น้ำปลา และสินค้าอาหารแปรรูปอีกหลายรายการไม่ว่าจะเป็นอาหารกระป๋อง อาหารพร้อมบริโภค อาหารทะเลแช่แข็ง ไปจนถึงผลไม้แปรรูปโดยเมื่อปี 2553 การส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรครองสัดส่วนการส่งออกถึง 1 ใน 5 ของการส่งออกทั้งหมดของไทย คิดเป็นมูลค่าประมาณ 1 ล้านล้านบาท และในจำนวนดังกล่าวประเทศไทยได้ส่งออกไปตลาดสหภาพยุโรป (European Union หรือ EU) เป็นมูลค่าประมาณ 128,000 ล้านบาท สินค้าเกษตรและ อาหารที่ไทยส่งออกไป EU มากที่สุด คือ ไข่แปรรูป ตามด้วยอาหารทะเลกระป๋องแปรรูป สินค้าประมง และผลไม้กระป๋องแปรรูป ซึ่งปริมาณการส่งออกข้างต้น ได้สะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพสินค้าเกษตรของไทยที่ได้มาตรฐานและเป็นที่ยอมรับของผู้บริโภคที่ไทยควรภาคภูมิใจเพราะ EU เป็นตลาดที่มีความเข้มงวดอย่างมากในเรื่องความปลอดภัยด้านอาหาร สินค้าทุกชนิดมีกฎระเบียบหรือมาตรฐานกำกับทั้งตัวสินค้า บรรจุภัณฑ์ วัสดุที่จะใช้ในการหีบห่อ แม้กระทั่งการติดฉลากนอกจากนี้ยังมีมาตรฐานภาคเอกชนที่ ห้างร้านที่เป็นผู้นำเข้ารายใหญ่ๆ ภายใน EU กำหนดขึ้นเอง นอกเหนือจากมาตรฐาน EU กลางด้วย สำหรับผักและผลไม้สดของไทยนั้น ก็ถืออีกหนึ่งประเภทสินค้าสำคัญที่ไทยส่งออกไปยุโรปเมื่อปี 2553 โดยการส่งออกผักผลไม้สดแช่เย็น แช่แข็ง และแห้ง มีมูลค่ารวมถึง 1,763.3 ล้านบาท และเช่นเดียวกับผลิตภัณฑ์อาหาร การส่งออกผักผลไม้ไป EU ก็จะต้องได้มาตรฐานและมีกระบวนการตรวจสอบคุณภาพที่เข้มงวด โดยแบ่งออกเป็น 2 ด้านหลักๆ ได้แก่ ด้านสุขอนามัย คือ การตรวจสอบสารตกค้างที่จะต้องไม่มีสารเคมีหลงเหลืออยู่ในผักผลไม้ไม่ว่าจะเป็นยาฆ่าแมลง ปุ๋ย หรือสารเคมีปลอมปนอื่นๆ และการตรวจสอบเชื้อจุลินทรีย์ว่าจะต้องไม่มีเชื้อโรคปลอมปน เช่น เชื้อซัลโมเนลลา และเชื้ออีโคไล อีกด้านหนึ่งคือ ด้านสุขอนามัยพืชที่จะต้องตรวจสอบว่าผักผลไม้ต้องปราศจากศัตรูพืช กรณีผักผลไม้ถูกตรวจพบปัญหาสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช หากผักและผลไม้ไม่ถึงด่านนำเข้าในประเทศสมาชิก EU แล้ว พบปัญหาสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชจากการสุ่มตรวจก็จะถูกห้ามนำเข้า ในบางกรณีถูกทำลายทิ้งหากเป็นปัญหาด้านสุขอนามัยจะโดนประกาศแจ้งเตือนในระบบเตือนภัยที่เชื่อมโยงกันระหว่างประเทศสมาชิก EU ทั้งหมด 27 ประเทศ ซึ่งเรียกกันว่าระบบแจ้งเตือนเร่งด่วนสำหรับอาหารและอาหารสัตว์ในแต่ละปี หน่วยงานของยุโรปจะจัดทำรายงานสรุปออกมาโดยละเอียดว่าพบปัญหาเรื่องใดบ้างเป็นสินค้าที่ส่งออกมาจากประเทศไหนและประเทศใดในยุโรปที่เป็นผู้ตรวจพบปัญหาโดยจะเป็นข้อมูลที่ทำให้ประเมินความเสี่ยงได้ต่อไปว่า สินค้าประเภทไหนจากประเทศใดที่ควรจับตามองเป็นพิเศษ เนื่องจากพบปัญหาบ่อยครั้ง บางกรณีอาจมีสินค้าผักผลไม้ที่มีปัญหาสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชหลุดรอดจากการถูกสุ่มตรวจเข้าไปจำหน่ายในร้านค้าของประเทศสมาชิก EU แต่ก็อาจถูกตรวจพบในกระบวนการสุ่มตรวจตาม

ห้องตลาดได้อีก ซึ่งสินค้าก็จะถูกถอนออกจากร้านค้าแห่งนั้น สินค้าเกษตรส่งออกของไทยมีบทบาททางเศรษฐกิจ <http://www.eksperyansla.info/> สำหรับประเทศไทยในฐานะที่เป็นประเทศเกษตรกรรม และการเกษตรกรรม ถือเป็นอาชีพหลักของคนไทยทำให้ประเทศไทยมีสินค้าทางเกษตรและผลผลิตทางเกษตรอยู่หลายอย่าง และก็มีสินค้าทางการเกษตรที่เป็นสินค้าส่งออกอยู่หลายชนิด ตัวอย่างเช่น

ยางพารา ยางพาราจัดเป็นสินค้าส่งออกทางการเกษตรที่สำคัญของประเทศไทย โดยสามารถแบ่งการส่งออกได้เป็นสองกลุ่ม โดยกลุ่มแรกจะเป็นผลิตภัณฑ์ยางกึ่งสำเร็จรูปเป็นการแปรรูปน้ำยางที่กรี๊ดได้ให้เป็นในรูปแบบที่ต้องการและทำการส่งออกเพื่อนำไปใช้เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรมการผลิตยาง กลุ่มที่สองจะเป็นผลิตภัณฑ์ยางสำเร็จรูปเป็นกระบวนการแปรรูปน้ำยางที่กรี๊ดได้ให้เป็นสินค้าสำเร็จรูป เช่น ยางรถยนต์ ถูมียาง ทุยยางอนามัย ท่อยาง เป็นต้น

ข้าว ข้าวนอกจากจะเป็นอาหารหลักของคนไทยแล้ว ข้าวยังจัดเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของไทยอีกด้วย โดยในปีหนึ่งประเทศไทยส่งออกข้าวเป็นจำนวนมากมีรายได้เข้าประเทศนับแสนล้านบาท และมีแนวโน้มที่จะเพิ่มขึ้นในทุกปีสำหรับประเทศที่ไทยส่งข้าวออกมากที่สุดจะ ได้แก่ ฮองกง จีน มาเลเซีย แคนาดา อิรัก อิหร่าน เป็นต้น โดยการส่งออกข้าวของไทยนั้นจะมีทั้งที่เป็นข้าวเปลือก ข้าวหอมมะลิ ข้าวเจ้า รวมไปถึงข้าวเหนียว

มันสำปะหลัง มันสำปะหลังก็จัดได้ว่าเป็นสินค้าส่งออกและเป็นพืชที่สำคัญทางเศรษฐกิจของประเทศไทย ที่สร้างรายได้เข้าประเทศในแต่ละปีเป็นจำนวนมากเช่นกัน มันสำปะหลังจัดเป็นอาหารที่สำคัญสำหรับประเทศในเขตร้อน เช่น ประเทศต่างๆ ในทวีปแอฟริกาและทวีปอเมริกาใต้ สำหรับในทวีปเอเชีย เช่น ประเทศอินโดนีเซีย อินเดีย ก็นิยมการบริโภคมันสำปะหลังเช่นกัน มันสำปะหลังเป็นพืชที่ปลูกได้ง่าย ทนทานต่อสภาพดินฟ้าอากาศ เจริญเติบโตได้ดีแม้ในพื้นที่ไม่ค่อยมีความอุดมสมบูรณ์มากนัก จึงเป็นพืชที่ได้รับความนิยมในเพาะปลูกของเกษตรกร

ข้าวโพด ข้าวโพดเป็นสินค้าทางเกษตรที่ประเทศไทยส่งออกไปยังต่างประเทศเพื่อนำไปเลี้ยงสัตว์ ประเทศที่เป็นประเทศคู่ค้าของประเทศไทยในการส่งออกข้าวโพด ได้แก่ สิงคโปร์ มาเลเซีย อินโดนีเซีย กัมพูชา ลาว เวียดนาม เกาหลี ฮองกง ไต้หวัน และศรีลังกา แต่การส่งออกจะเปลี่ยนแปลงไปตามความนิยมในการเพาะปลูกข้าวโพดของเกษตรกรในแต่ละปี และความต้องการของตลาด

2.2.3. สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน. (2558). ปัจจัยที่มีผลต่อระบบการตลาดสินค้าเกษตร พบว่าระบบการตลาดสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา เหตุผลสำคัญก็คือความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยนไปทำให้การผลิตเปลี่ยนไปด้วย นอกจากนี้สินค้าบางชนิดต้องการรูปแบบการตลาดเฉพาะ เช่น สินค้าที่เน่าเสียง่าย การพัฒนากระบวนการผลิต และการตลาดจึงเปลี่ยนไป คือแทนที่จะปลูกแล้วขายให้ใครก็ได้แต่เพื่อสร้างความมั่นใจกับผู้ผลิตว่าผลิตแล้วขายได้ และทางฝ่ายผู้ซื้อแน่ใจว่าจะมีสินค้าพอกับความต้องการจึงมีการตลาดแบบใหม่เกิดขึ้นที่เรียกว่าตลาดแบบมีข้อตกลง ซึ่งจะอธิบายในแต่ละข้อดังนี้

การเปลี่ยนแปลงด้านการผลิต การผลิตสินค้าเกษตรเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาเพราะความต้องการของผู้บริโภคเปลี่ยน มีการผลิตสินค้าใหม่ เมื่อ 20 ปีก่อนพืชหลักก็มี ข้าว ข้าวโพด ปอ ต่อมามีมันสำปะหลัง อ้อย การเลี้ยงโคนม กาแฟ พืชน้ำมันก็มี เช่น ถั่วเหลือง ถั่วลิสง ปาล์ม น้ำมัน มีผักและผลไม้ที่เป็นเช่นนี้ก็เพราะความต้องการของตลาดเปลี่ยนไปรวมทั้งผู้บริโภคเมื่อมีการศึกษาสูงขึ้น มีรายได้เพิ่มขึ้น โดยทั่วไปผู้บริโภคบริโภคอาหารจำพวกแป้งน้อยลง แต่จะบริโภคอาหารประเภทผัก ผลไม้ เนื้อสัตว์ นม และผลิตภัณฑ์นมมีปริมาณเพิ่มขึ้นถ้าพิจารณาในสาขาเกษตร ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมที่สำคัญ 6 หมวดคือ ปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ ประมง ป่าไม้ การให้บริการในทางเกษตร เช่น รับจ้างไถ รับจ้างนวดข้าว และบริการแปรรูปอย่างง่าย เช่น จัดแยกสินค้าตามคุณภาพ การคัดสินค้า ความสำคัญของแต่ละหมวดเปลี่ยนแปลงไปมากในรอบ 20 ปีที่ผ่านมา (พ.ศ.2510 - 2531) สัดส่วนของมูลค่าการผลิตพืชมีแนวโน้มลดลงขณะที่มูลค่าการเลี้ยงสัตว์ และบริการการแปรรูปเพิ่มขึ้น กิจกรรมด้านป่าไม้ลดลง เพราะป่าไม้และผลิตภัณฑ์ป่าลดลง เช่นเดียวกับการประมง เพราะปลาจากแหล่งน้ำธรรมชาติลดลงถ้าเมื่อพิจารณามูลค่ารวมของพืชที่ปลูก สัดส่วนความสำคัญของพืชแต่ละชนิดเปลี่ยนไปมาก เช่น ในช่วง พ.ศ.2510 - 2531 ข้าวซึ่งเป็นพืชหลักมีสัดส่วนประมาณร้อยละ 47 ของมูลค่าการผลิตพืชในช่วง พ.ศ.2510 เหลือเพียงร้อยละ 33 ใน พ.ศ.2531 พืชไร่ เช่น ปอ ข้าวโพด มันสำปะหลัง มีสัดส่วนลดลง ไม้ยืนต้นทั้งยางพาราและไม้ผลมีสัดส่วนเพิ่มขึ้น ผัก ผลไม้ และไม้ตัดดอกรวมทั้งผักและผลไม้ที่เป็นวัตถุดิบในโรงงานแปรรูป เช่น สับปะรด ข้าวโพดฝักอ่อน มะเขือเทศ มีสัดส่วนมูลค่าเพิ่มขึ้น การที่มีสินค้าใหม่เกิดขึ้นก็เท่ากับระบบตลาดของสินค้าชนิดนั้นก็ต้องพัฒนาขึ้นซึ่งจะมีลักษณะพิเศษต่างกับสินค้าเดิม

นอกจากนี้ ลักษณะการผลิตและการจำหน่ายของเกษตรกร สินค้าเกษตรนอกจากจะมีลักษณะพิเศษต่างจากสินค้าอื่นแล้ว เช่น เน้าเสียง่าย เป็นสินค้าวัตถุดิบ คือ ต้องนำไปแปรรูป ทั้งนี้ปริมาณการผลิตและคุณภาพไม่สม่ำเสมอยังมีลักษณะพิเศษอีกหลายประการที่ทำให้ระบบตลาดสินค้าเกษตรต่างจากสินค้าอื่นและสินค้าแต่ละชนิดก็ต่างกัน ลักษณะพิเศษที่สำคัญมีดังนี้

1. **สินค้าเกษตรผลิตโดยเกษตรกรรายย่อยและกระจาย** นั่นก็คือปริมาณการผลิตและปริมาณสินค้าที่เหลือขายมีไม่มาก และกระจาย พืชหรือสินค้าแต่ละชนิดมีปลูกและมีขายสินค้าเกษตรเกือบทั่วทุกจังหวัด จากครัวเรือนเกษตรกรประมาณ 5.2 ล้านครัวเรือน แต่ละครัวเรือนอาจขายพืชผลบางชนิด แต่ละชนิดคุณภาพก็ต่างกัน มีทั้งข้าวเจ้า ข้าวเหนียว ข้าวเจ้าเองก็มีหลายพันธุ์ แต่ละพันธุ์ก็ต่างกันทั้งความยาวของเมล็ดคุณภาพในการสี คุณภาพในการหุงต่างกัน

2. **เกษตรกรขายพืชผลทันทีหลังเก็บเกี่ยว** เหตุผลเนื่องจากต้องการเงินสด สำหรับค่าใช้จ่ายในครัวเรือน และจ่ายค่าปัจจัยการผลิต ประกอบกับขาดที่เก็บรักษาทำให้ต้องรีบขายทันที เช่น ข้าวนาปี ประมาณครึ่งหนึ่งของยอดขายจะขายในเดือนมกราคม-มีนาคม ประมาณร้อยละ 60 ของข้าวนาปรังจะขายในเดือนกรกฎาคม-สิงหาคม ประมาณร้อยละ 73 ของกระเทียมที่ปลูกในภาคเหนือจะขายในช่วงเดือนมีนาคม-มิถุนายน การที่สินค้าออกสู่ตลาดมากทำให้การกระจายสินค้าของพ่อค้าทำได้ไม่ทันเพราะพ่อค้าคนกลางต้องมีถังฉาบเก็บ บางที่ก็รับซื้อได้ไม่หมดทำ

ให้ราคาต่ำในฤดูเก็บเกี่ยวเกษตรกรส่วนใหญ่จะขายพืชผลในไร่นาหรือถ้าขายข้าวเรียกว่า ขาย "หน้าลาน" คือ เก็บเกี่ยวเสร็จ นวดและขายโดยไม่มีการขนเข้าเก็บในยุ้ง มีจำนวนน้อยที่นำไปขายยังตลาดหรือโรงสี และมีเป็นจำนวนไม่น้อยที่ขายไปล่วงหน้า หรือเรียกว่า "ขายเขียว" ซึ่งมีปฏิบัติกันมากในเรื่องของผลไม้ เช่น เงาะ ลำไย ทุเรียน โดยพ่อค้าจะไปติดต่อขอซื้อเหมาหลังจากทราบคร่าวๆ ว่าผลิตผลมีเท่าใด ตกลงซื้อขายกันแล้วชำระเงินให้ส่วนหนึ่ง แล้วให้เกษตรกรเป็นผู้ดูแลผลิตผลจนกว่าจะถึงเวลาเก็บเกี่ยว ลักษณะการผลิตและการเก็บเกี่ยวข้างต้นมีผลทำให้การตลาดสินค้าแต่ละชนิดแตกต่างกันออกไปและเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ทำให้มีผู้ซื้อมากในระดับไร่นาสินค้าที่ขายอาจยังมีคุณภาพไม่ดีเพราะเพิ่งเก็บเกี่ยวเสร็จแต่ต้องรีบขาย ทำให้พ่อค้าต้องเสียค่าใช้จ่ายและเสี่ยงในเรื่องคุณภาพสินค้าจะลดความเสี่ยงก็โดยรับซื้อในราคาต่ำ ไม่ซื้อตามคุณภาพ และอาจหาทางเอาไรต์เอาเปรียบในเรื่อง ชั่ง ตวง วัด

3. รสนิยมและความต้องการของผู้บริโภค

ความต้องการของผู้บริโภคในระดับขายปลีกเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริโภคต้องการความสะดวกสบายมากขึ้น นิยมการซื้ออาหารในร้านที่ทันสมัยและมีเครื่องปรับอากาศ อาหารแต่ละชนิดแปรรูปมาพร้อมที่จะนำไปปรุงอาหารได้เลย เช่น ไก่สับเป็นชิ้นๆ หรือมีเครื่องปรุงบรรจุภาชนะสำหรับนำไปปรุงได้ทันที ผักและผลไม้ต้องมีคุณภาพดี มีการบรรจุกล่อง สิ่งต่างๆ เหล่านี้ทำให้ระบบตลาดสินค้าต้องเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่น ต้องมีการแปรรูป การบรรจุ คัดเลือกสินค้าแยกตามคุณภาพ สุดท้ายจะสะท้อนไปถึงผู้ผลิตโดยตรงว่า สินค้าอะไรที่ตลาดต้องการ สิ่งต่างๆ เหล่านี้จะเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ไม่อาจจะคาดการณ์ได้ ขึ้นกับรายได้ และรสนิยม สภาพแวดล้อมในการทำงาน และที่อยู่อาศัย กรณีตัวอย่างข้างต้นเท่ากับว่า ผู้บริโภคต้องการบริการในการตลาดเพิ่มขึ้น และผู้บริโภคมองว่าค่าบริการเหล่านี้เวลาซื้อสินค้ามา

4. ทักษะและค่านิยมของผู้บริโภค

ความนึกคิดของผู้บริโภค มีความสำคัญมากในระบบตลาด ซึ่งก็คล้ายๆ กับเรื่องรสนิยมของผู้บริโภค แต่เป็นเรื่องความรู้สึกนึกคิด และค่านิยมว่า ควรจะเป็นอย่างนั้นเป็นอย่างนี้ สินค้าดีน่าจะมีลักษณะอย่างนั้น ตัวอย่างเช่น ถ้าผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งคิดว่า ผลไม้หรือผักที่ซื้อมา ควรจะมีคุณภาพดี สวยงาม ขนาดต้องสม่ำเสมอ ไม่มีรอยตำหนิ แม้ราคาแพงก็จะซื้อ แต่ผู้บริโภคกลุ่มหนึ่งกลับเห็นว่า ไม่จำเป็น เพราะคุณภาพไม่ต่างกัน ขอให้ราคาไม่แพงก็ใช้ได้ ทำให้ระบบตลาดเปลี่ยนไป กลุ่มแรกต้องการของมีคุณภาพดี ไม่เนาเสีย ขนาดผลเท่ากัน ผิวของผลไม้ต้องสวย อาจจะต้องล้างทำความสะอาดแต่ให้แลดูสวยงาม แต่อีกกลุ่มหนึ่ง สิ่งเหล่านั้นไม่จำเป็น ดังนั้นจะเห็นว่า มีใช้แต่บริการการตลาดในระดับขายปลีกจะต่างกัน แต่จะต่างกันตั้งแต่ผู้ผลิต การบรรจุ การขนส่ง ค่านิยมของผู้บริโภค เป็นส่วนสำคัญ ที่ทำให้ระบบตลาดเปลี่ยนแปลง

5. ลักษณะพิเศษของตลาดสินค้าบางชนิด

สินค้าเกษตรแต่ละชนิด ปกติจะดำเนินการไป โดยกลไกการตลาด แต่ก็มีสินค้าหลายชนิด ไม่ได้ดำเนินการไปเองแต่ถูกแทรกแซงโดยรัฐบาลอาจจะกำหนดกฎเกณฑ์การซื้อขาย หรือรัฐบาลต้องจัดระเบียบการตลาด สิ่งต่างๆ

เหล่านี้ทำให้ระบบตลาดเปลี่ยนไปจากที่ควรจะเป็น เช่น การที่รัฐบาลไทยมีข้อตกลงกับตลาดประชาคมยุโรปซึ่งเป็นตลาดรับซื้อสินค้ามันเส้นจากประเทศไทย เกือบทั้งหมด ตั้งแต่ พ.ศ. 2525 เป็นต้นมา ให้ประเทศไทยส่งมันสำปะหลังไปจำหน่ายได้ไม่เกินปีละประมาณ 5.25 ล้านตัน ทำให้รัฐบาลต้องจัดสรรว่าจากจำนวนดังกล่าว ผู้ส่งออกรายใด จะส่งออกได้มากน้อยแค่ไหน ประกอบกับไม่มีการใช้มันเส้นเป็นอาหารสัตว์ในประเทศ ทำให้ระบบตลาดมันสำปะหลังมีลักษณะพิเศษ เมื่อเกษตรกรขายเป็นหัวมัน โรงงานมันเส้นก็จะแปรรูปหัวมันเป็นมันเส้น แล้วโรงงานมันอัดเม็ดจะผลิตมันอัดเม็ดเกือบตลอดปี ขณะที่เกษตรกรจะขูดหัวมันขายเป็นช่วงๆ เหมือนสินค้าเกษตรอื่นๆ อีกตัวอย่างหนึ่งคือ กรณีตลาดน้ำตาลทราย ซึ่งจัดระบบตลาดแบบแบ่งผลประโยชน์ ระหว่างชาวไร่ และแรงงาน ในสัดส่วน 70:30 ระบบตลาดภายใน และตลาดส่งออก จึงถูกกำหนดว่าจะขายตลาดภายในประเทศ จำนวนเท่าใด ราคาที่โลกรับละเท่าใด และการส่งออกจะแบ่งกันอย่างไร ระหว่างกลุ่มโรงงานต่างๆ ดังนั้นระบบตลาดน้ำตาล จึงต่างกับสินค้าอื่นๆ ตัวอย่างระบบตลาดข้าวเปลือก เมื่อเกษตรกรเกี่ยวข้าว และนวดเสร็จแล้ว ก็จะขายให้กับพ่อค้าในพื้นที่แล้วนำไปขายให้กับโรงสี โรงสีนำไปตากแล้วเก็บเมื่อได้ปริมาณพอและตลาดมีความต้องการ ก็จะสีเป็นข้าวสารแล้วขายต่อให้กับพ่อค้าขายส่ง หรือนายหน้าทีซื้อข้าวสารสำหรับผู้ส่งออก ผู้ขายส่งภายใน ก็ส่งต่อให้กับพ่อค้าปลีก แล้วจำหน่ายให้กับผู้บริโภคเมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันสดจะต่างกัน เพราะเมื่อเกษตรกรรีดนมแล้ว ซึ่งปกติรีดวันละ 2 เวลา คือ ตอนเช้า และตอนเย็น เมื่อรีดเสร็จก็นำน้ำมันส่งให้กับสหกรณ์หรือศูนย์รวมนมในพื้นที่ทันทีซึ่งศูนย์รวมนี้จะมีอุปกรณ์ห้องเย็นเก็บรักษาน้ำมันที่อุณหภูมิต่ำเมื่อได้มากพอแล้วจึงส่งให้โรงงานแปรรูปเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์นมพร้อมดื่มต่อไปผู้ที่ทำหน้าที่ในการตลาดน้ำมันสดจึงมีน้อย เมื่อเปรียบเทียบกับข้าวเปลือก ต้องขนส่งน้ำมันทันที เพราะจะเน่าเสีย ขณะที่ข้าวเปลือกเก็บรักษาไว้ได้เป็นปี

6. การแทรกแซงของรัฐบาล

แม้ว่าโดยทั่วไปแล้ว การตลาดสินค้าเกษตรในประเทศไทยจะดำเนินการโดยธุรกิจเอกชน รัฐบาลมีบทบาทน้อยมากจะมีก็แต่เฉพาะให้บริการด้านปัจจัยพื้นฐาน เช่น ให้บริการข่าวสารการตลาด และราคาสร้างถนนหนทาง และท่าเรือและอื่นๆ แต่ก็มีเหมือนกันที่รัฐบาลออกแทรกแซงการตลาด คือ แทนที่จะปล่อยให้ตลาดดำเนินการไปเอง รัฐบาลจะออกไปรับซื้อซึ่งมีไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับความเดือดร้อนของเกษตรกร บางปีอาจจะให้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ออกรับจำนำข้าวเปลือกปริมาณที่ออกรับซื้อมีน้อยไม่ถึงกับทำให้ระบบการตลาดเปลี่ยนแปลงไปแต่ก็มีส่วนให้ระบบการตลาดในปีนั้นเปลี่ยนไปจากที่ควรจะเป็นบ้าง

7. การเปลี่ยนแปลงของระบบตลาด

อุตสาหกรรมแปรรูปจะต้องทำต่อเนื่อง เช่น การผลิตอาหารสัตว์ต้องใช้วัสดุอาหารสัตว์ เช่น ข้าวโพด ในปริมาณที่แน่นอน และตลอดทั้งปี โรงงานแปรรูปอาหารกระป๋องที่ต้องการวัตถุดิบตลอดทั้งปี ปัญหาของโรงงานเหล่านี้ก็คือ ทำอย่างไรจึงมีวัตถุดิบเพียงพอตลอดปี เกษตรกรผู้ผลิตเองก็มีปัญหาในการขายพืชผลเหล่านี้ เพราะบางปีราคาแพงบางปีราคาต่ำ จึงได้มีรูปแบบการตลาดอย่างหนึ่งที่ เรียกว่าตลาดแบบมีข้อตกลง ทั้งนี้ผู้ซื้อจะรับซื้อสินค้าในราคาที่ตกลงกัน ซึ่งอาจจะต่ำกว่าราคาตลาดบ้างเล็กน้อยหรือรับซื้อตามราคาตลาด แต่ผู้ผลิตก็มีความ

มั่นใจว่า ผลิตแล้วขายได้ในราคาที่กำหนดขณะเดียวกันผู้ผลิตก็ต้องปฏิบัติตามคำแนะนำของผู้รับซื้อ เช่น ในเรื่องการใช้ปุ๋ย การใช้ยาปราบศัตรูพืช ระยะเวลาที่ทำการเพาะปลูกและเก็บเกี่ยว เช่น ข้าวโพดฝักอ่อน ต้องปลูกปีละ 4-5 รุ่น ส่วนมากผู้รับซื้อจะจัดหาปัจจัยการผลิตให้ผู้ผลิตการตลาดแบบมีข้อตกลงจะมีมากขึ้นในอนาคต เช่น ถั่วเหลือง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ผัก ข้าวโพดฝักอ่อน และมะเขือเทศ สำหรับโรงงานแปรรูประบบตลาดของสินค้าเหล่านี้จึงไม่สลับซับซ้อนเหมือนสินค้าทั่วไป เก็บเกี่ยวแล้วก็จัดส่งจำหน่ายให้ผู้รับซื้อที่มีข้อตกลงกันอาจจะโดยตรงหรือผ่านผู้รวบรวมในท้องถิ่นระบบตลาดโดยมีข้อตกลงมิใช่จะมีแต่การปลูกพืช การเลี้ยงไก่กระทางในปัจจุบัน (พ.ศ. 2535) แทบทั้งหมดคักเลี้ยงโดยอาศัยระบบตลาดแบบนี้ ผู้รับซื้อไก่เป็นจะจัดพันธุ์ อาหาร ยารักษาสัตว์ให้กับผู้เลี้ยงที่มีข้อตกลง ผู้เลี้ยงไก่ต้องปฏิบัติตามข้อแนะนำเมื่อถึงกำหนดก็จะส่งไก่ให้กับโรงฆ่าและของผู้ซื้อตามราคาที่ตกลงกัน ตัวอย่างสาเหตุที่ทำให้ระบบตลาดเปลี่ยนแปลงบางครั้งยากที่จะแยกออกมาพิจารณาในแต่ละเรื่องเพราะมีปัจจัยหลายอย่างซึ่งผลพร้อมกันต่อไปในอนาคตอาจจะมีปัจจัยอย่างอื่นเพิ่มอีกก็ได้

2.2.4 จูทามาส วาทยานนท์. (2560). ทำการศึกษาถึงปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าไปยังประเทศคู่ค้าหลักของประเทศไทย 5 ประเทศ ได้แก่ จีน สหรัฐอเมริกา ญี่ปุ่น มาเลเซีย และเกาหลี โดยวิธีการวิเคราะห์ Multiple Regression Ordinary Least Square ใช้ข้อมูลแบบ Panel เป็นรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ.2543 - 2557 รวม 75 ข้อมูล ผลการศึกษาพบว่า ผลผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศคู่ค้าเป็นปัจจัยที่มีผลต่อมูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทย โดยหากผลิตทั้งหมดรวมภายในประเทศคู่ค้าเพิ่มขึ้น 1 ดอลลาร์สหรัฐจะส่งผลให้มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.0427 บาท ส่วนการพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าของประเทศไทยไปยังผู้นำเข้าหลัก 5 ประเทศ ด้วยวิธีการ ARIMA เป็นรายไตรมาส ตั้งแต่ไตรมาสที่ 1 ปีพ.ศ.2558 ถึงไตรมาสที่ 4ปีพ.ศ.2563 รวม 20 ไตรมาส ผลการพยากรณ์พบว่า ประเทศจีนมีค่าพยากรณ์คลาดเคลื่อนจากค่าจริงเท่ากับ 20,507.04 ล้านบาท ประเทศสหรัฐอเมริกามีค่าพยากรณ์คลาดเคลื่อนจากค่าจริง เท่ากับ 14,733.92 ล้านบาท ประเทศญี่ปุ่นมีค่าพยากรณ์คลาดเคลื่อนจากค่าจริงเท่ากับ 10,565.15 ล้านบาท ในขณะที่ประเทศมาเลเซียมีค่าพยากรณ์คลาดเคลื่อนจากค่าจริงเท่ากับ 5,328.768 ล้านบาท และเกาหลีมีค่าพยากรณ์คลาดเคลื่อนจากค่าจริงเท่ากับ 8,201.629 ล้านบาท ตามลำดับ

2.2.5 สุวพิมพ์ เสียมมินผล และสรสิน โอสถานันต์กุล. (2558). ศึกษาเรื่องการวิเคราะห์ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงสถานการณ์การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยและประเทศสมาชิกอาเซียน รวมถึงศักยภาพของการส่งออกสินค้าเกษตรของไทย และประเทศสมาชิกอาเซียน โดยใช้วิธีการหาค่าดัชนีความสามารถในการส่งออก รวมถึงค่าส่วนแบ่งตลาดรวม ค่าผลกระทบทางโครงสร้าง ค่าผลกระทบทางการดำเนินงาน และค่าผลกระทบรวม สินค้าเกษตรที่ทำการศึกษา ได้แก่ สินค้าเกษตรที่สำคัญ 3 ชนิดตามรหัส ฮาโมไนซ์คือสินค้าเกษตรรหัส 16 ได้แก่ ของปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ ปลาหรือสัตว์น้ำจำพวก ครัสตาเซีย โมลลัสก์ หรือจากสัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ สินค้าเกษตรรหัส 10 ได้แก่ ธัญพืช และสินค้าเกษตรรหัส

17 ได้แก่ น้ำตาลและขนมทำจากน้ำตาล ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดของประเทศสมาชิกอาเซียน มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดจากตลาดโลกสู่ประเทศสมาชิกอาเซียน และข้อมูลการส่งออกสินค้าเกษตรทั้ง 3 ชนิดไปยังตลาดโลก ซึ่งเป็นข้อมูลทศนิยมรายปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2550-2554 ผลการศึกษาพบว่า ประเทศฟิลิปปินส์ ไทย และเวียดนาม มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรรหัส 16 โดยที่ ประเทศไทยมีการครองตลาดมากที่สุดและมีแนวโน้มครองส่วนแบ่งตลาดเพิ่มขึ้น ประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรรหัส 10 ได้แก่ ประเทศ กัมพูชา ลาว ไทย และเวียดนาม โดยที่ประเทศเวียดนามมีส่วนแบ่งตลาดสูงที่สุดส่วนประเทศไทยมีแนวโน้มการครองส่วนแบ่งตลาดค่อนข้างทรงตัว ส่วนประเทศที่มีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตรรหัส 17 ได้แก่ ประเทศ กัมพูชา ลาว ฟิลิปปินส์ และไทย โดยที่ประเทศไทยมีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบทุกปีที่ทำการศึกษา และมี ส่วนแบ่งตลาดที่สูงมาก

2.2.5 พิมพ์ชนก วอนขอพร. (2560). ได้ศึกษาการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยพบว่า เดือนเมษายน 2560 มีมูลค่า 16,864 ล้านดอลลาร์ อัตราการขยายตัวร้อยละ 8.5 เมื่อเทียบกับเดือนเดียวกันของปีก่อน ซึ่งเป็นผลจากการค้าโลกขยายตัวร้อยละ 12.4 สูงสุดในรอบ 67 เดือน ประกอบกับการส่งออกสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันกลับมาขยายตัวดีขึ้นตามทิศทางของราคาน้ำมัน และสินค้าในกลุ่มอุตสาหกรรมก็กลับมาขยายตัวต่อเนื่อง โดยผลิตภัณฑ์ยาง ขยายตัวที่ระดับร้อยละ 54.30 ยางพาราขยายตัวร้อยละ 41.10 เม็ดพลาสติกขยายตัวร้อยละ 4 ขณะที่สินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร ทั้งข้าวและน้ำตาลก็ขยายตัวเพิ่มขึ้นเช่นกัน และการส่งออกยังไปได้ดีในทุกตลาด ส่งผลให้ตัวเลขการส่งออก 4 เดือนแรกที่ผ่านมา ประเทศไทยมีมูลค่าการส่งออก 73,321 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ขยายตัวถึงร้อยละ 5.70 ซึ่งเป็นการขยายตัวสูงสุดในรอบ 6 ปี จึงมั่นใจว่าในปีนี้น่าจะสามารถพลิกฟื้นการส่งออกให้ขยายตัวร้อยละ 5 เป็นไปตามเป้าหมายได้ในขณะที่การนำเข้ามีมูลค่า 16,808 ล้านดอลลาร์ ขยายตัวร้อยละ 13.4 ส่งผลให้การค้าเกินดุล 56.8 ล้านดอลลาร์ รวม 4 เดือนแรกการส่งออกของประเทศไทยมีมูลค่า 73,321 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 5.70 การนำเข้ามีมูลค่า 69,211 ล้านดอลลาร์ เพิ่มขึ้นร้อยละ 14.5 และการค้าเกินดุล 4,110 ล้านดอลลาร์ จากตัวเลขการส่งออกที่ปรับตัวดีขึ้นต่อเนื่อง แสดงให้เห็นว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยขยายตัวต่อเนื่องจากไตรมาสที่ 1 ตามการฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลก โดยการส่งออกขยายตัวในเกือบทุกตลาด และในทุกกลุ่มสินค้า โดยเฉพาะกลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตรที่เติบโตต่อเนื่องทั้งในด้านราคาและปริมาณ อาทิ ยางพารา น้ำตาลทราย ข้าว และอาหารทะเลแช่แข็ง กระทบและแปรรูป ในขณะที่กลุ่มสินค้าอุตสาหกรรมกลับมาขยายตัวต่อเนื่องเป็นเดือนที่ 2 โดยเฉพาะ ผลิตภัณฑ์ยาง เคมีภัณฑ์ น้ำมันสำเร็จรูป และผลิตภัณฑ์เหล็ก ส่วนการส่งออกของไทยในปี 2560 คาดว่าจะปรับตัวในทิศทางที่ดีขึ้นกว่าปีก่อน โดยมีปัจจัยสำคัญจากเศรษฐกิจโลกที่ฟื้นตัว ราคาน้ำมันดิบที่เริ่มกลับมาอยู่ในระดับที่มีเสถียรภาพ ส่งผลให้แนวโน้มราคาสินค้าเกษตรสำคัญและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับน้ำมันเพิ่มสูงขึ้น พิมพ์ชนก กล่าวว่อย่างไรก็ตามยังคงมีปัจจัยเสี่ยงในหลายด้านที่อาจกระทบต่อการส่งออกและการค้าโลกในระยะต่อไป อาทิ ความตึงเครียดทางการเมืองในภูมิภาคต่างๆ

และความไม่ชัดเจนของนโยบายกีดกันทางการค้าของสหรัฐอเมริกาทั้งความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนและราคาน้ำมัน ซึ่งจำเป็นต้องติดตามและประเมินสถานการณ์ของปัจจัยเหล่านี้อย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

2.2.6 กระทรวงพาณิชย์. (2560). รายงานว่าอุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทในการสร้างรายได้หลักให้กับประเทศไทยมาโดยตลอด โดยเฉพาะสินค้าการเกษตรประเภทอาหารที่ยังเป็นสินค้าส่งออกที่สำคัญของประเทศไทย ซึ่งจากข้อมูลกระทรวงพาณิชย์พบว่าในไตรมาสแรกของปี 2554 มีมูลค่าส่งออกรวมทั้งสิ้น 21,259.2 ล้านดอลลาร์สหรัฐ หรือประมาณ 659,035 ล้านบาท การส่งออกมีการขยายตัวร้อยละ 30.88 และเป็นมูลค่าที่สูงสุดเป็นประวัติการณ์นั้น กลุ่มสินค้าที่โดดเด่นที่สุดได้แก่ กลุ่มสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร ที่มีการขยายตัวถึงร้อยละ 43.6 ซึ่งจากตัวเลขดังกล่าวสะท้อนให้เห็นถึงความต้องการสินค้าเกษตรและอาหารในตลาดโลกที่ยังคงเพิ่มสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง สำหรับในกลุ่มประเทศ ASEAN ประเทศอินโดนีเซียซึ่งมีประชากรเกือบ 250 ล้านคน มากเป็นเกือบครึ่งหนึ่งของประชากรทั้งหมดของอาเซียนซึ่งมีประมาณ 560 ล้านคน ซึ่งรัฐบาลอินโดนีเซียให้ความสำคัญด้านความมั่นคงทางอาหารเป็นอย่างมาก เพื่อให้อินโดนีเซียบรรลุเป้าหมาย Millennium Development Goals (MDGs) ภายในปี 2015 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรของอินโดนีเซียได้ระบุว่า การสร้างความมั่นคงทางอาหารของอินโดนีเซียจะช่วยขจัดความอดอยากและความยากจน ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมาย MDGs มีผลการดำเนินงานเพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหารของอินโดนีเซียที่ผ่านมาในในระดับมหภาค มีการพัฒนาผลผลิตให้สูงขึ้นได้อย่างต่อเนื่อง แต่ในระดับจุลภาคยังมีพื้นที่ที่ขาดแคลนอาหารอยู่ ทั้งนี้ในปี 2552 ประเทศไทยมีการส่งออกสินค้าการเกษตรและอาหารไปยังประเทศอินโดนีเซียคิดเป็นมูลค่าทั้งสิ้น 21,195 ล้านบาท โดยสินค้าเกษตรและอาหาร 5 อันดับแรกที่ประเทศไทยส่งออกไปยังประเทศอินโดนีเซียได้แก่ น้ำตาลและน้ำผึ้ง ข้าวและธัญพืช แป้งและสตาร์ช ผลไม้ และอาหารทั่วไป เรียงตามลำดับ ในปี พ.ศ. 2553 ตามข้อตกลง AFTA ในการเปิดเสรีการค้า ภายใต้การรวมกลุ่มประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) เริ่มทยอยมีผลในเรื่องการลดอัตราภาษีศุลกากร และจะเหลือร้อยละ 0 ใน ปี พ.ศ.2558 นี้ ประกอบกับการขนส่งสินค้าทางเรือจากไทยไปอินโดนีเซียใช้เวลาเพียง 5-7 วันแล้วด้วยนั้น ตลาดอินโดนีเซียจึงน่าจะเป็นเป้าหมายสำคัญในการสร้างโอกาสทางธุรกิจให้กับภาคอุตสาหกรรมการเกษตรและอาหาร โดยเฉพาะในกลุ่ม SMEs ชาวอินโดนีเซียนิยมซื้อสินค้าอาหาร ทั้งซื้อเพื่อรับประทานเองและซื้อเป็นของฝากให้แก่กัน จนส่งผลให้ชาวอินโดนีเซียมีค่าใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าอาหารและเครื่องดื่มเฉลี่ยต่อเดือนสูงถึงราวร้อยละ 50 ของค่าใช้จ่ายทั้งหมด และจำเป็นต้องพึ่งพาการนำเข้าอาหารหลายชนิดทั้งนี้ราคาของสินค้าจำเป็นต้องแข่งขันได้ เมื่อเปรียบเทียบกับผู้ผลิตในประเทศ และประเทศผู้นำเข้าอื่น อาทิ เวียดนาม มาเลเซีย เนื่องจากประชากรโดยส่วนมากร้อยละ 90 มีรายได้ไม่สูงมากนัก จึงมีความอ่อนไหวในเรื่องของราคาเป็นพิเศษ อย่างไรก็ตามราคาสินค้าการเกษตรและอาหารที่มีราคาแพงของไทย อาทิ ทุเรียน ก็มีศักยภาพเข้าไปเจาะตลาดอินโดนีเซียได้เช่นกัน โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีรายได้ค่อนข้างสูงและสูงมากที่แม้จะมีเพียงร้อยละ 10 ของประชากรทั้งประเทศ แต่คิดเป็นจำนวนมากถึง 20-30 ล้านคนที่เดียว นอกจากนี้กิจกรรมเจรจาจับคู่ธุรกิจระหว่างผู้ประกอบการไทย 13

ราย และผู้ประกอบการ อินโดนีเซีย 30 ราย ซึ่งสินค้าที่ได้รับความนิยมอย่างมากเป็นกลุ่มอาหารและวัตถุดิบประกอบอาหาร อาทิเช่น กระหล่ำปลี ซึ่งเป็นพืชผลล้นตลาดในประเทศไทยในขณะนี้ ราคาตกต่ำเหลือเพียง กิโลกรัมละ 80 สต.-1 บาทเท่านั้น ในขณะที่อินโดนีเซีย ราคากระหล่ำปลีสูงถึงกิโลกรัมละกว่า 100 บาท โดยเฉพาะพริกและหอมแดง เนื่องจากพริกที่อินโดนีเซียมีราคาสูงมากกว่า 200 บาท/กิโลกรัม และจากการที่ชาวอินโดนีเซียนิยมบริโภคหอมแดงเจียว โดยใช้เป็นส่วนประกอบหรือเป็นเครื่องปรุงรสในอาหารแทบทุกชนิดนั้น ส่งผลให้ผลผลิตหอมแดงในอินโดนีเซียราคาสูงถึง 100 บาท/กิโลกรัม และไม่เพียงพอต่อการบริโภคภายในประเทศ ทั้งนี้ จากการสอบถามผู้ประกอบการพบว่า มีผู้ประกอบการอินโดนีเซียติดต่อขอให้เสนอราคาพริกและหอมแดง โดยประมาณการสั่งซื้อเบื้องต้นที่ 344 ตัน/สัปดาห์ แบ่งเป็น พริก 204 ตัน หอมแดง 140 ตัน ซึ่งน่าจะเป็นสัญญาณที่ดีในการส่งออก สินค้าการเกษตรไทยสามารถจำหน่ายในตลาดอินโดนีเซียได้ แม้ปัจจุบันมูลค่าส่งออกสินค้าเกษตรและอาหารจากไทยไปอินโดนีเซียจะยังไม่สูงนัก อีกทั้งอินโดนีเซียและหลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นประเทศที่ส่งออกสินค้าเกษตรและอุตสาหกรรมเกษตร เช่นเดียวกับไทย รวมถึงปัญหาอุปสรรคต่างๆ ในการส่งออกทั้งในเรื่องของผลผลิตที่ลดลงจากภัยธรรมชาติในประเทศ การกำหนดราคาสินค้าที่ทำไม่ได้เพราะขึ้นอยู่กับความต้องการและปริมาณผลผลิตของโลกแต่จากปัจจัยต่างๆ และแนวโน้มส่งออกแล้วในภาพรวมการส่งออกสินค้าไทยในคือ สินค้าเกษตรและอาหารอย่างแน่นอน

2.2.7 สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร. (2560). รายงานว่าแนวโน้มการส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในเดือนมกราคม 2559 ที่ผ่านมามีสัญญาณที่ดีขึ้น โดยเฉพาะการส่งออกในกลุ่มประเทศอาเซียน เช่น ประเทศอินโดนีเซียและเวียดนาม นำเข้าสินค้าเกษตรจากไทยเพิ่มขึ้นถึงร้อยละ 100 เมื่อเทียบกับปีที่แล้วในขณะที่ยอดส่งออกผลิตภัณฑ์เกษตรของไทยในอาเซียนเมื่อปี พ.ศ. 2558 มีมูลค่า 2.6 แสนล้านบาท จากการส่งออกรวมทั้งหมดที่มีมูลค่าสูงถึง 7.2 ล้านล้านบาท นอกจากนี้ข้อมูลการส่งออกสินค้าเกษตรในประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในเดือนมกราคม 2559 มีมูลค่า 2.6 หมื่นล้านบาท เพิ่มขึ้นร้อยละ 19.6 โดยสินค้าที่มีการส่งออกมากที่สุด คือ น้ำตาลและขนมจากน้ำตาล เพิ่มขึ้นร้อยละ 125 มูลค่า 4,700 ล้านบาท รองลงมาคือ ข้าวและธัญพืช ซึ่งอัตราการขยายตัวร้อยละ 73 มีมูลค่า 4,400 ล้านบาท และผลไม้มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 49 มีมูลค่า 1,500 ล้านบาท ขณะที่สินค้าที่ส่งออกได้น้อยลง เช่น โกโก้และผลิตภัณฑ์ เนื่องจากปริมาณการผลิตลดลงกว่าร้อยละ 48 ส่วนไทยนำเข้าสินค้าเกษตรจากประเทศอาเซียนมากที่สุด ได้แก่ หนึ่ง เขาและกระดูกสัตว์ ขยายตัว ที่อัตราร้อยละ 246 ของมูลค่าการนำเข้า และกากอาหารสัตว์ขยายตัวร้อยละ 160 นอกจากนี้ตลาดสินค้าเกษตรในอาเซียนถือเป็นอนาคตของสินค้าเกษตรไทย เนื่องจากเติบโตอย่างต่อเนื่องมีส่วนการส่งออกมากที่สุดถึงร้อยละ 24 ของตลาดรวมการส่งออกสินค้าและผลิตภัณฑ์เกษตร ขณะที่ภาครัฐมีนโยบายส่งเสริมเกษตรกร เช่น การลดต้นทุนการผลิต ส่งเสริมปลูกพืชแปลงใหญ่โดยเน้นการรวมกลุ่มผลิต รวมถึงนโยบายการพัฒนาแหล่งน้ำทำให้สินค้าเกษตรมีอนาคตที่สดใส สำหรับปีที่ผ่านมา ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรไปยังตลาดอาเซียนคิดเป็นมูลค่า 281,382 แสนล้านบาท มีอัตราการขยายตัวถึงร้อยละ 6.05 จากปี 2557 โดยประเทศในตลาดอาเซียนที่ประเทศไทยส่งออกสินค้าไป

จำหน่ายมากที่สุด คือ ประเทศมาเลเซีย คิดเป็นร้อยละ 20 ของมูลค่าการส่งออกในอาเซียนทั้งหมดคิดเป็นมูลค่า 5.6 หมื่นล้านบาท รองลงมาคือ ประเทศเวียดนามคิดเป็นร้อยละ 16 คิดเป็นมูลค่า 4.4 หมื่นล้านบาท รวมถึง อินโดนีเซียและเมียนมา มีอัตราการส่งออกเท่ากันที่ร้อยละ 14 คิดเป็นมูลค่า 4 หมื่นล้านบาท ทั้งนี้รัฐบาลไทย เตรียมโครงการส่งเสริมเกษตรกรไว้ 8,000 โครงการ โดยมีการจัดสรรงบประมาณกว่า 5,000 ล้านบาท เพื่อสนับสนุนให้ทำเกษตรรูปแบบใหม่ ผ่านโครงการ 1 ตำบล 1 เอสเอ็มอีเกษตร

2.2.8 ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทย. (2560). ได้ศึกษาผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP) ภาคเกษตรของไทยในปี 2558 อาจมีทิศทางขยายตัวในกรอบจำกัดที่ราวร้อยละ 2.5-3.0 เปรียบเทียบกับที่คาดว่าอาจขยายตัวร้อยละ 2.5 ในปี พ.ศ 2557 แรงหนุนสำคัญมาจากสาขาพืช ปศุสัตว์ และประมงที่อาจฟื้นตัวขึ้น ในส่วนของแนวโน้มราคาสินค้าเกษตรไทย คาดว่าอาจยังคงเผชิญแรงกดดันด้านราคาต่อเนื่อง โดยเฉพาะข้าวและยางพารา ซึ่งผันแปรตามทิศทางของภาวะตลาดโลกที่เศรษฐกิจของประเทศคู่ค้ายังไม่ชัดเจน และผลของอุปทานโลกที่ยังคงอยู่ในระดับสูงดังนั้น ทุกภาคส่วนควรเร่งยกระดับภาคเกษตรทั้งระบบอย่างเป็นรูปธรรม ซึ่งเน้นไปที่ส่วนของต้นน้ำให้แข็งแรง โดยเฉพาะในส่วนนโยบายของภาครัฐ ทั้งในเรื่องการบริหารจัดการด้านอุปทานอย่างมีระบบและด้านการตลาด ซึ่งอาจต้องใช้เวลาในการดำเนินการเพื่อให้ใกล้เคียงกับเป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์ที่วางไว้ ท่ามกลางสถานการณ์ทางเศรษฐกิจโลกที่มีทิศทางชะลอตัวในช่วงปี 2556-2557 ได้ส่งผลกระทบต่อเนื่องถึงภาพรวมการส่งออกของไทย โดยเฉพาะในกลุ่มสินค้าเกษตรส่งออกสำคัญหลายรายการของไทย จากปัจจัยกดดันสำคัญด้านราคา จึงนับเป็นความท้าทายของประเทศไทยที่ต้องเร่งปรับตัวด้านการบริหารจัดการอุปทานที่จะออกสู่ตลาด ตลอดจนด้านการตลาด อันจะเป็นแนวทางผลักดันให้ราคาสินค้าเกษตรให้สูงขึ้น เพื่อยกระดับรายได้เกษตรกรไทย ที่สินค้าเกษตรไทยยังคงมีศักยภาพ ขณะที่แนวโน้มเศรษฐกิจโลกในปี พ.ศ 2558 คาดการณ์ว่าอาจมีความเสี่ยงในหลายภูมิภาคซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อกำลังซื้อที่มีต่อสินค้าเกษตรของไทยได้ แม้เผชิญแรงกดดันด้านราคา แต่จีดีพีภาคเกษตรไทยปีพ.ศ 2557 ขยายตัวได้โดยมีแรงหนุนจากสาขาพืช และปศุสัตว์ จากสถานการณ์ทางเศรษฐกิจของไทยในปี พ.ศ 2557 ที่เผชิญความท้าทายหลายด้าน ล้วนส่งผลกระทบต่อหลายภาคการผลิตของไทย โดยเฉพาะในภาคเกษตร ที่แม้จะมีสัดส่วนผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศภาคเกษตรเพียงร้อยละ 8.3 ของผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในปี พ.ศ 2556 แต่ภาคเกษตรสามารถสร้างรายได้จำนวนมากเข้าประเทศคิดเป็นมูลค่าแสนล้านบาทต่อปี จึงนับว่าภาคเกษตรมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย อีกทั้งเกษตรกรยังเป็นอาชีพพื้นฐานของคนไทยส่วนใหญ่ โดยแรงงานในภาคเกษตรซึ่งคิดเป็นร้อยละ 40 ของแรงงานทั้งหมดของประเทศไทย และยังสร้างอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องอีกหลากหลาย ดังนั้นจึงเห็นได้ว่าภาคการเกษตรยังคงมีบทบาทสำคัญ ทั้งในส่วนที่ผลิตเพื่อบริโภคในประเทศรวมทั้งการส่งออกผลิตภัณฑ์ และสินค้าอันเกี่ยวเนื่องกับภาคเกษตร ทั้งนี้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP) ภาคเกษตรของไทย ในช่วง 9 เดือนแรกของปี พ.ศ 2557 มีอัตราการขยายตัวร้อยละ 2.4 โดยแรงหนุนสำคัญมาจากสาขาพืช ที่มีการผลิตเพิ่มขึ้นใน ข้าว นาปี มันสำปะหลัง ยางพารา และสาขापศุสัตว์ ที่มีการผลิตเพิ่มขึ้นในสุกร ไก่เนื้อและไก่ไข่ ส่วนสาขาประมงยังคง

หดตัว จากสถานการณ์การผลิตกุ้งที่เผชิญสถานการณ์โรคตายด่วน (EMS) ตั้งแต่ปี พ.ศ 2556 ซึ่งภาพในช่วงไตรมาสสุดท้ายของปี พ.ศ 2557 ที่ไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ ทำให้ศูนย์วิจัยกสิกรรมไทยคาดว่า ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศที่แท้จริง (Real GDP) ภาคเกษตรของไทยในปี พ.ศ 2557 อาจขยายตัวร้อยละ 2.5 หากพิจารณาเครื่องชี้ภาวะเศรษฐกิจการเกษตรที่สำคัญของไทยในรายสาขาพืช พบว่าในช่วง 9 เดือนแรกของปี พ.ศ 2557 ดัชนีผลผลิตสินค้าเกษตรเฉลี่ยอยู่ที่ระดับ 116.0 หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.6 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน ขณะที่ดัชนีราคาสินค้าเกษตรเฉลี่ยอยู่ที่ 143.6 หรือลดลงร้อยละ 15.4 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปีก่อน แสดงให้เห็นว่าภาพรวมราคาสินค้าเกษตรของไทยในปี 2557 มีทิศทางปรับตัวลง ซึ่งมีปัจจัยสำคัญมาจากกลุ่มสินค้าเกษตรหลักของไทย เช่น ข้าวและยางพารา ที่มีการปรับตัวของราคาลดลงอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี พ.ศ 2557 จากปัจจัยด้านอุปทานในตลาดโลกที่อยู่ในระดับสูง ตลอดจนอุปสงค์โลกที่ลดลง ล้วนส่งผลกระทบต่อราคาข้าว และยางพารา ให้ทรงตัวอยู่ในระดับต่ำอย่างต่อเนื่องตลอดทั้งปี พ.ศ 2557

2.2.9 Hosseini, H., (2012). ทำการศึกษาบทบาทของภาคเศรษฐกิจการเกษตรที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้ข้อสรุปผลการศึกษาว่าในระบบเศรษฐกิจประเทศกำลังพัฒนานั้นภาคการผลิตทางการเกษตรมีผลต่อระบบเศรษฐกิจที่สำคัญเป็นอย่างมาก โดยภาคเศรษฐกิจการเกษตรนั้นเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ การผลิตทางการเกษตรนั้นจะส่งผลต่อรายได้ต่อหัวของประชาโดยเฉพะอย่างยิ่งประชาชนในเขตชนบท (Rural Community) ซึ่งภาคการผลิตการเกษตรเป็นภาคการผลิตที่มีความสำคัญ การพัฒนาการผลิตภาคการเกษตรจะส่งผลต่อการพัฒนาภาคเศรษฐกิจด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง เช่น ภาคอุตสาหกรรมและบริการในระบบเศรษฐกิจซึ่งตัวอย่างที่เด่นชัดในอดีต คือ ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศญี่ปุ่น โดยเฉพาะการผลิตสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบในอุตสาหกรรม นอกจากนี้บทบาทที่สำคัญของภาคเศรษฐกิจการเกษตรที่ส่งผลต่อภาคเศรษฐกิจรวม ดังนี้ 1) เป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบให้กับภาคอุตสาหกรรม 2) เป็นแหล่งกำเนิดอุปสงค์สำหรับสินค้าและบริการในภาคเศรษฐกิจอื่นๆ 3) ปริมาณการออมในภาคการเกษตรนับเป็นแหล่งเงินทุนของภาคอุตสาหกรรมและบริการอื่นๆ 4) การส่งออกสินค้าเกษตรเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ให้กับประเทศชาติโดยผ่านระบบการแลกเปลี่ยนหรืออัตราการแลกเปลี่ยน (Exchange Rate) 5) เป็นแหล่งการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจทั้งแรงงานที่มีฝีมือและแรงงานที่ไม่มีฝีมือ (Skilled and Unskilled Labor) ดังนั้นบทบาทของภาคเศรษฐกิจที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจสามารถกล่าวได้ว่า 1) เป็นแหล่งของรายได้ประชาชาติ (Contribution to National Income) เช่นในประเทศอินเดียรายได้จากเศรษฐกิจภาคการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 28 ของรายได้ประชาชาติทั้งหมด 2) ภาคการผลิตทางการเกษตรเป็นแหล่งผลิตอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงประชากรผู้บริโภคในประเทศทั้งหมดโดยประเทศที่มีประชากรหนาแน่น เช่นประเทศอินเดียและประเทศกำลังพัฒนาอื่นๆ และส่งผลต่อการเติบโตในระบบเศรษฐกิจ ทั้งนี้การเพิ่มขึ้นของความต้องการอาหาร (Demand for Food) สามารถอธิบายโดยสมการได้ดังนี้

$$D = P + 2g$$

โดยที่ D = อัตราการเติบโตรายปีของความต้องการอาหาร

P = อัตราการเติบโตของประชากร

g = อัตราการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อหัวของประชากร

3) เป็นแหล่งผลิตวัตถุดิบที่สำคัญในประเทศ เพื่อใช้ในอุตสาหกรรมเกษตรและอุตสาหกรรมอื่นๆ เช่น ข้าว น้ำมันพืช แป้งสาลี ขนมันปิ้ง นมและผลิตภัณฑ์นม น้ำตาล การทอผ้า และอุตสาหกรรมอื่นๆที่ใช้วัตถุดิบจากสินค้าเกษตรเป็นวัตถุดิบที่สำคัญในการผลิต 4) สินค้าเกษตรที่ทำการผลิตได้จากภาคเศรษฐกิจการเกษตรโดยเฉพาะในประเทศกำลังพัฒนานั้นส่วนใหญ่จะผลิตเกินความต้องการในการบริโภคของผู้บริโภคหรือประชาชนในประเทศ (Excess Supply) หรืออุปทานส่วนเกินซึ่งแนวทางในการระบายอุปทานส่วนเกินคือ การส่งออกสินค้าเกษตรส่วนเกินไปจำหน่ายยังตลาดต่างประเทศ นอกจากเป็นการระบายสินค้าเกษตรส่วนเกินแล้วการส่งออกยังก่อให้เกิดรายได้ในประเทศอีกด้วย 5) การผลิตสินค้าเกษตรเป็นแหล่งการจ้างงานจำนวนมาก (A Large Quantity of Labour Force) โดยเฉพาะในประเทศขนาดใหญ่และประเทศกำลังพัฒนา เช่น ประเทศอินเดีย พบว่าการจ้างงานในภาคเศรษฐกิจการเกษตรนั้นคิดเป็นร้อยละ 68 ของแรงงานทั้งประเทศ นอกจากนี้ภาคการเกษตรยังเป็นแหล่งดูดซับการว่างงานจากภาคเศรษฐกิจอื่นๆ 6) ภาคเศรษฐกิจการเกษตรเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานในระบบเศรษฐกิจ เช่น ถนน การคมนาคม เขื่อน และส่งผลต่อการพัฒนาสู่ภาคเศรษฐกิจอื่นๆ 7) เป็นแหล่งสร้างเงินทุนให้กับประเทศ เช่น การส่งออกสินค้าเกษตรนับเป็นแหล่งรายได้จากการส่งออกและเป็นแหล่งเงินตราเข้าประเทศ และก่อให้เกิดการสะสมทุน 8) การผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรนั้นส่งผลให้เกิดการเพิ่มขึ้นของรายได้ต่อหัวของประชากร (Income per Capita) ในภาคเศรษฐกิจการเกษตรซึ่งการที่รายได้ต่อหัวของประชากรเพิ่มสูงขึ้นนั้นจะส่งผลให้เกิดการลดช่องว่างรายได้ของประชาชนระหว่างภาคเศรษฐกิจการเกษตรและนอกภาคการเกษตร 9) ภาคการเกษตรเป็นแหล่งให้เกิดการรวมกลุ่มของเกษตรกรในรูปแบบต่างๆซึ่งนับเป็นการพัฒนาชุมชนในรูปแบบการรวมกลุ่มตามหลักการประชาธิปไตย 10) ภาคการเกษตรก่อให้เกิดความต้องการต่อเนื่องให้กับภาคเศรษฐกิจอื่นๆ เช่น การเติบโตในภาคการเกษตรจะส่งผลให้เกิดการเติบโตในภาคเศรษฐกิจอื่นๆ

2.2.10 Porto G., (2005). ทำการศึกษาการส่งออกสินค้าเกษตร อัตราค่าจ้างแรงงาน และภาวะการว่างงานในประเทศอาเจนติน่าโดยทำการศึกษาถึงผลกระทบต่อการค้าสินค้าเกษตรระหว่างประเทศที่มีผลต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศอาเจนติน่า ผลการวิจัยพบว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศอาเจนติน่านั้นจะส่งผลกระทบต่ออัตราการจ้างงานของประเทศอาเจนติน่า Porto อธิบายผลการวิจัยของเขาว่าเมื่อการเพิ่มขึ้นของราคาของราคาสินค้าเกษตรส่งออกร้อยละ 10 จะก่อให้เกิดการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของอาเจนติน่าร้อยละ 1.36 นอกจากนี้ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างอัตราการว่างงานและความต้องการแรงงานของตลาดแรงงานในระบบเศรษฐกิจพบว่า เมื่อใดที่อัตราการว่างงาน (Unemployment Rate) ที่ระดับร้อยละ 0.75 จะส่งผลให้เกิดความต้องการในแรงงานในระบบเศรษฐกิจที่ระดับร้อยละ 0.61 นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบอีกว่า

การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศอาเซียนนั้นยังคงเป็นแหล่งสร้างงานและก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจ
อีกด้วย



บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากข้อมูลของประชากรทั้งประเทศจากฐานข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยจากปี 2533- 2559 จำนวนทั้งหมด 27 ปี และเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยกลุ่มตัวอย่างคือ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2) เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ 3) เจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรม และ 4) เจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ดังนี้ 1) ผู้บริหารจากบริษัท ซี พี จำกัด และ 2) ผู้บริหารจากบริษัท เบทาโก จำกัด ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

3.2 ระเบียบวิธีการวิจัย

3.2.1 วิธีการวิจัย การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อศึกษาผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรไทยที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยและการปรับตัวโดยเก็บข้อมูลดังนี้

ขั้นตอนที่ 1. การเก็บข้อมูลทุติยภูมิแล้วนำมาสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติในการอธิบายผลกระทบถึงผลของการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยตามหลักการและวิธีการทางเศรษฐมิติดังกล่าวสามารถคำนวณหาตัวทวีคูณผลกระทบทางเศรษฐศาสตร์ (Economic multiplier)

ขั้นตอนที่ 2. หลังจากได้ผลการวิจัยจากการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติในขั้นตอนที่ 1.แล้ว ผู้วิจัยดำเนินการต่อในขั้นตอนที่ 2 โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) เพื่อเก็บข้อมูลปฐมภูมิโดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตร ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2) เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ 3) เจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรม และ 4) เจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ดังนี้ 1) ผู้บริหารจากบริษัท ซี พี จำกัด และ 2) ผู้บริหารจากบริษัท เบทาโก จำกัด ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

3.2.2 ประชากร

เก็บข้อมูลทุติยภูมิจากข้อมูลของประชากรทั้งประเทศจากฐานข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยจากปี 2533- 2559 จำนวนทั้งหมด 27 ปี และเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยเก็บข้อมูลจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยกลุ่มตัวอย่างคือ ภาครัฐ ได้แก่ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2) เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ 3) เจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรม และ 4) เจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบาย

การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ดังนี้ 1) ผู้บริหารจากบริษัท ซี พี จำกัด และ 2) ผู้บริหารจากบริษัท เบทาโก จำกัด ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

3.2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) การสร้างฐานข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป 2) แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ 3) แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงาน และ 3) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

3.2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล การเก็บข้อมูลทุติยภูมิจากฐานข้อมูลของธนาคารแห่งประเทศไทยและสร้างนำมาสร้างฐานข้อมูลในการวิจัยจากปี 2533- 2559 จำนวนทั้งหมด 27 ปี

การเก็บข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยกลุ่มตัวอย่างคือ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย และ 2) ผู้บริหารจากภาคเอกชน ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

3.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับการวิจัยในครั้งนี้ประกอบด้วย 3 ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 การวิเคราะห์แนวโน้มและการพยากรณ์การส่งออกสินค้าเกษตรไทยโดย สถิติพรรณนา ส่วนการพยากรณ์แนวโน้มโดยเทคนิคทางสถิติมอนติคาร์โล (Monte Carlo Simulation Technique) และการพยากรณ์โดยแนวโน้มเวลา (Time Trend) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 1

ส่วนที่ 2 การศึกษาผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีผลต่อรายได้และการจ้างงานโดยการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติและประมาณการค่าพารามิเตอร์ (Estimated Parameters) โดยเทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) และทดสอบความน่าเชื่อถือของแบบจำลองหรือตัวแบบเพื่อหาค่าตัวชี้ทางเศรษฐศาสตร์ (Economic Multiples) เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 และ 3

ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย สามารถอธิบายได้โดยสมการที่ 1 ดังนี้

$$(\text{Income}_t) = \hat{\alpha}_0 + \hat{\alpha}_1 (\text{Employment}_t) + \hat{\alpha}_2 \ln (\text{Agexport}_{t-1}) + \varepsilon \text{-----} (1)$$

โดยที่

$$\begin{aligned} \text{Income}_t &= \text{รายได้ของประเทศไทยในปีที่ } t \\ &\text{ซึ่งในที่นี้แทนด้วยผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ} \\ &\text{เท่ากับ } \text{GDP}_t = C_t + I_t + G_t + (X_t - M_t) \\ C_t &= \text{การบริโภคในปีที่ } t \\ I_t &= \text{การลงทุนภาคเอกชนในปีที่ } t \\ G_t &= \text{ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในปีที่ } t \\ X_t &= \text{มูลค่าการส่งออกปีที่ } t \\ M_t &= \text{มูลค่าการนำเข้าปีที่ } t \end{aligned}$$

Employment _t	=	การจ้างงานของประเทศไทยในปีที่ t
AgExport _{t-1}	=	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในปีที่ t-1
$\hat{\alpha}_0, \hat{\alpha}_1, \hat{\alpha}_2$	=	ค่าประมาณการณพารามิเตอร์ (Estimated Parameters)
ϵ	=	ค่าความคลาดเคลื่อน (error term)
ln	=	Natural Logarithm หรือ logarithm ฐาน e

ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย สามารถอธิบายได้โดยสมการที่ 2 ดังนี้

$$\ln(\text{Employment}_t) = \hat{\alpha}_0 + \hat{\alpha}_1 \ln(\text{AgExport}_t) + \hat{\alpha}_2 \ln(\text{AgExport}_{t-1}) + \epsilon \quad (2)$$

โดยที่

Employment _t	=	การจ้างงานในประเทศไทยในปีที่ t
AgExport _t	=	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในปีที่ t
AgExport _{t-1}	=	มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในปีที่ t-1
$\hat{\alpha}_0, \hat{\alpha}_1, \hat{\alpha}_2, \hat{\alpha}_3$	=	ค่าประมาณการณพารามิเตอร์ (Estimated Parameters)
ϵ	=	ค่าความคลาดเคลื่อน (error term)
ln	=	Natural Logarithm หรือ logarithm ฐาน e

ส่วนที่ 3 การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) จากการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกภาครัฐและเอกชนในประเทศไทยกลุ่มตัวอย่างคือ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย และ 2) ผู้บริหารจากภาคเอกชน ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย เพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อที่ 4

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยเรื่อง ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยดังนี้

- 1) การสร้างฐานข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยการสร้างฐานข้อมูลเพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานราชการต่างๆ เช่น กรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ฝ่ายวิชาการ ธนาคารแห่งประเทศไทย ทั้งนี้ข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากหน่วยงานราชการต่างๆนั้นผู้วิจัยเก็บรวบรวมเป็นรายปี เพื่อความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและปรับหน่วยการตรวจนับในรูปแบบเดียวกันเพื่อให้เกิดความสะดวกในการวิเคราะห์ข้อมูลและสามารถตรวจสอบย้อนกลับได้

2) การพยากรณ์โดยใช้เทคนิคมอนติคาร์โล วิธีการประมาณการณ์ด้วยมอนติคาร์โล คือการใช้การสุ่มตัวอย่างอย่างสุ่มซ้ำๆกัน เพื่อสร้างข้อมูลที่จำลองตามตัวแบบคณิตศาสตร์ ตัวแบบนี้โดยมากจะมาจากการวิเคราะห์ทางสถิติ เช่น การออกแบบการทดลอง (DOE) หรือ การวิเคราะห์การถดถอย (Regression Analysis) <http://www.tpa.or.th/writer/read> นอกจากนี้การประมาณการณ์ด้วยเทคนิคมอนติคาร์โลยังเป็นเทคนิคที่ใช้ช่วยในการเลียนแบบ (simulate) สถานการณ์จริงโดยใช้ตารางสุ่ม (Random Number) หรือใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เข้าช่วยในการสร้างตัวเลขสุ่ม (Generate Random Number) วิธีการของการประมาณการณ์ด้วยเทคนิคมอนติคาร์โลซิมีมูลชั้น สามารถกระทำได้ตามขั้นตอนดังนี้ คือ (<http://it.nation.ac.th/faculty/danai/download/mbamaddeeasy13.pdf>)

1. แจกแจงผล (outcome) ที่จะเกิดจากการทดลองอย่างหนึ่ง
2. กำหนดความน่าจะเป็นของผลที่จะเกิดในข้อ 1
3. กำหนดช่วงของตัวเลขที่จะแสดงถึงความน่าจะเป็นของผลแต่ละอย่างให้สอดคล้องกับ 2
4. ใช้ตาราง Random Number หรือเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ช่วยสร้างตัวเลขสุ่ม (Generate Random Number) ในประมาณการหรือคำนวณซ้ำ (Iteration) แต่ละครั้ง
5. นำตัวเลขสุ่มที่ได้ตรวจสอบกับข้อ 3 ว่าตรงกับช่วงใดและบ่งบอกถึงผลใดตามข้อ 1
6. กลับไปที่ 4 เพื่อทำการประมาณการหรือคำนวณซ้ำ Iterate ครั้งต่อไป
7. เมื่อครบจำนวนครั้งที่กำหนด สรุปผลและตีความ

3) แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ หลังจากที่ถูกวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model) ในการอธิบายผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย ทั้งนี้การสร้างแบบจำลองดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าประมาณการพารามิเตอร์ (Estimated Parameters) ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ 95 เปอร์เซ็นต์ เพื่อนำค่าประมาณการที่ได้จากแบบจำลองดังกล่าวในฐานะที่เป็นค่าตัวทวี (Multiplier) นำมาอธิบายผลกระทบของการส่งออกที่มีผลต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

4) แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงาน หลังจากที่ถูกวิจัยได้ทบทวนวรรณกรรมแล้วผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการสร้างแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model) ในการอธิบายผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย ทั้งนี้การสร้างแบบจำลองดังกล่าวผู้วิจัยได้ทำการทดสอบค่าประมาณการพารามิเตอร์ (Estimated Parameters) ที่ระดับความเชื่อมั่นทางสถิติ 95 เปอร์เซ็นต์ เพื่อนำค่าประมาณการที่ได้จากแบบจำลองดังกล่าวในฐานะที่เป็นค่าตัวทวี (Multiplier) นำมาอธิบายผลกระทบของการส่งออกที่มีผลต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

4) แบบสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview Form) ผู้วิจัยได้สร้างแบบสัมภาษณ์เชิงลึกในการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการค้าและการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย หลังจากที่ถูกวิจัยได้ทราบผลการวิเคราะห์

ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย แล้วผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าของเกษตรของประเทศไทย ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึกโดยใช้แบบสัมภาษณ์เชิงลึกเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลจากฐานข้อมูลของกรมการค้าภายใน กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ข้อมูลทุติยภูมิดังกล่าว ได้แก่ การบริโภคในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย การลงทุนภาคเอกชนในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย ค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย มูลค่าการส่งออกของสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย รายได้ของระบบเศรษฐกิจในประเทศไทย

3.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์เชิงลึก (In-depth Interview) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการในการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าของเกษตรของประเทศไทยต่อไปในอนาคต

3.5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยดังนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลโดย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติมอนติคาร์โลซิมูเลชันเทคนิค (Monte Carlo Simulation Technique) ในการพยากรณ์ปริมาณการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model) โดยการสร้างแบบจำลองด้วยสมการสมการเชิงเส้นถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยเทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) และทดสอบค่าประมาณการพารามิเตอร์ด้วยค่าสถิติ T-test, F-test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation), ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน (Coefficient of Multiple Determination) สถิติทดสอบความสมบูรณ์ของตัวแบบ (Goodness of Fit Statistics)

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3 ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลแบบจำลองทางเศรษฐมิติ (Econometric Model) โดยการสร้างแบบจำลองด้วยสมการสมการเชิงเส้นถดถอยพหุคูณ (Multiple Linear Regression) โดยเทคนิคกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Square) และทดสอบค่าประมาณการพารามิเตอร์ด้วยค่าสถิติ T-test, F-test, One-Way Analysis of Variance (ANOVA), สหสัมพันธ์เพียร์สัน (Pearson Correlation), ค่าสัมประสิทธิ์การตัดสินใจเชิงซ้อน (Coefficient of Multiple Determination) สถิติทดสอบความสมบูรณ์ของตัวแบบ (Goodness of Fit Statistics) ทั้งนี้ใช้สถิติที่วิเคราะห์ข้อมูลในลักษณะเดียวกับวัตถุประสงค์การวิจัยในข้อ 2

วัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 ใช้การวิเคราะห์โดยการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เพื่อหาข้อสรุป และได้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าของเกษตรของประเทศไทยต่อไปในอนาคต



บทที่ 4

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย สามารถอธิบายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัย 4 ข้อ ได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย
3. เพื่อศึกษาผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย
4. เพื่อศึกษาหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าของประเทศไทย

ซึ่งสามารถอธิบายรายละเอียดได้ดังนี้

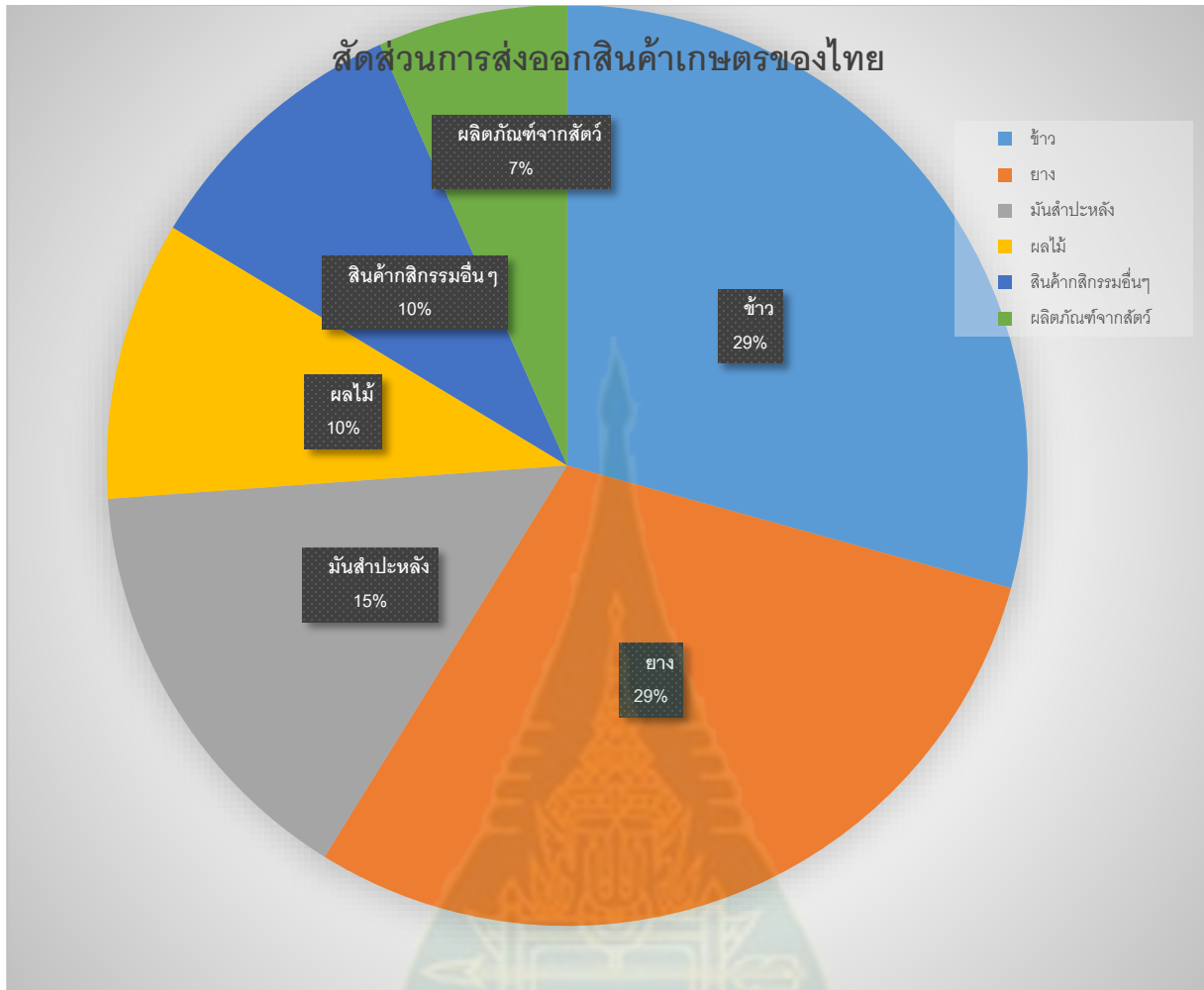
1. สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกนับตั้งแต่ปี พ.ศ 2533 – 2559 พบว่าประเทศไทยส่งออกไปยังตลาดโลกได้แก่ ข้าว ซึ่งนับเป็นสินค้าเกษตรอันดับหนึ่งที่ประเทศไทยส่งไปจำหน่ายยังตลาดโลกทั้งนี้โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.296 ตามด้วยยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้ สินค้ากสิกรรมอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 29.531, 15.012, 9.799, 9.705, และ 6.656 ตามลำดับ (ตารางที่ 2 และภาพที่ 2)

ตารางที่ 3 ประเภทสินค้าเกษตรที่ส่งออกของประเทศไทยและสัดส่วนการส่งออกจากปี พ.ศ 2533 – 2559

ประเภทสินค้าเกษตรที่ส่งออก	สัดส่วนการส่งออก (ร้อยละ)
ข้าว	29.296
ยาง	29.531
มันสำปะหลัง	15.012
ผลไม้	9.799
สินค้ากสิกรรมอื่นๆ	9.705
ผลิตภัณฑ์จากสัตว์	6.656
รวม	100.000

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560



ภาพที่ 2 ประเภทสินค้าเกษตรที่ส่งออกของประเทศไทยและสัดส่วนการส่งออกจากปี พ.ศ 2533 – 2559

มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลก จากปี พ.ศ 2533 – 2559 พบว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปจำหน่ายยังตลาดโลกในรอบ 27 ปีที่ผ่านมา มีมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย 9,684.558 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อปี หรือคิดเป็น 338,959.5 ล้านบาทต่อปี โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่ร้อยละ 4.984 ต่อปี แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการเติบโตของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง (ตารางที่ 2 ภาพที่ 2, 3)

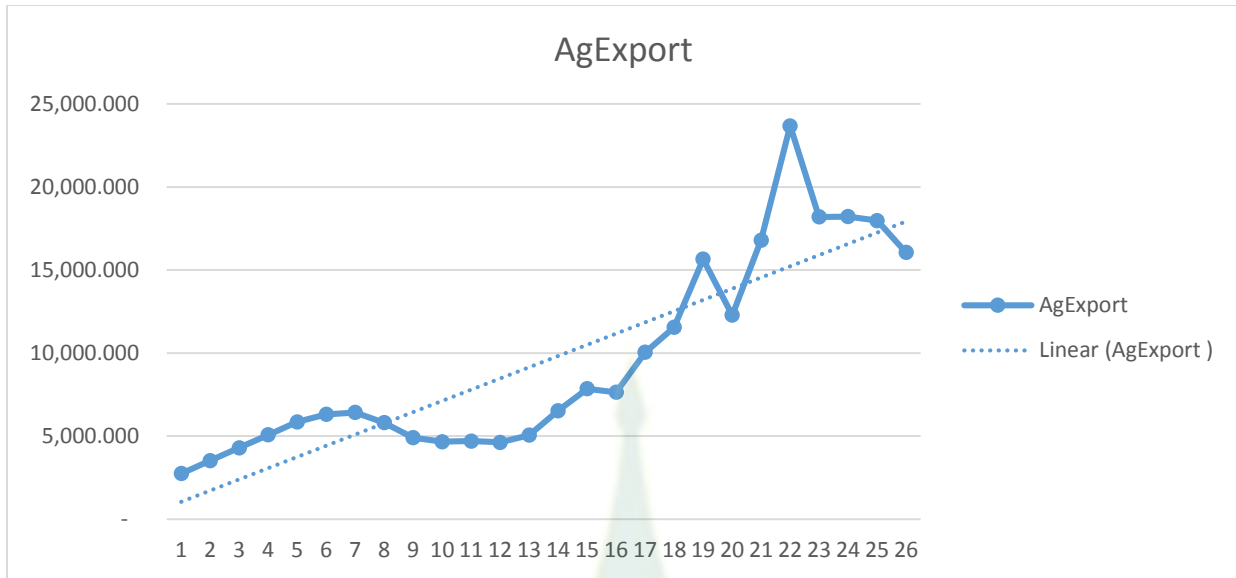
ตารางที่ 4 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตรการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

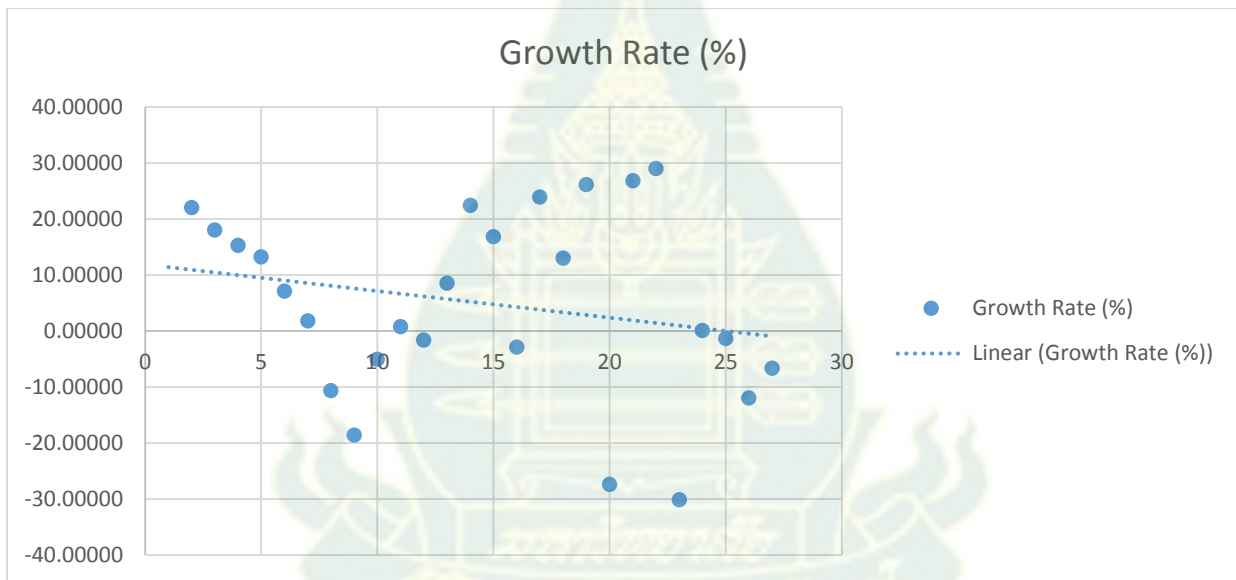
Year	Year	AgExport ¹	Growth Rate ² (%)
1990	2533	2,744.628	
1991	2534	3,522.131	22.07477
1992	2535	4,299.633	18.08299
1993	2536	5,077.136	15.31380
1994	2537	5,854.638	13.28011
1995	2538	6,305.990	7.15751
1996	2539	6,422.720	1.81745
1997	2540	5,806.600	-10.61068
1998	2541	4,897.200	-18.56979
1999	2542	4,663.130	-5.01959
2000	2543	4,700.150	0.78763
2001	2544	4,626.930	-1.58247
2002	2545	5,060.420	8.56629
2003	2546	6,528.190	22.48357
2004	2547	7,854.480	16.88578
2005	2548	7,638.140	-2.83236
2006	2549	10,042.950	23.94526
2007	2550	11,550.730	13.05355
2008	2551	15,651.930	26.20252
2009	2552	12,285.130	-27.40549
2010	2553	16,794.920	26.85211
2011	2554	23,675.310	29.06146
2012	2555	18,192.230	-30.13968
2013	2556	18,211.240	0.10439
2014	2557	17,971.700	-1.33287
2015	2558	16,053.000	-11.95228
2016	2559	15,051.800	-6.65170
Average		9,684.558	4.984
SD		5,776.621	16.215

ที่มา: 1ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560

² จากการค้าคำนวณ



ภาพที่ 3 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2533 – 2559



ภาพที่ 4 อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2533 – 2559

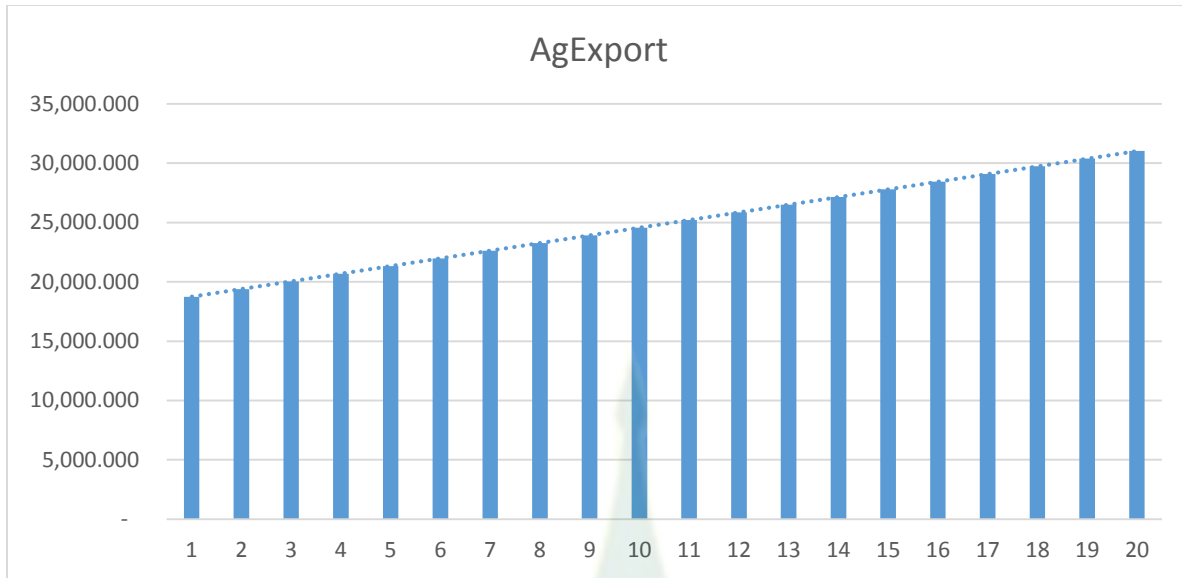
นอกจากนี้การพยากรณ์แนวโน้มมูลค่าการส่งออกของสินค้าเกษตรไทยไปยังตลาดโลก พบว่าในอีก 20 ปีข้างหน้า จาก ปี พ.ศ 2560 – 2579 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังตลาดโลกมีค่าเฉลี่ยต่อปีคิดเป็นมูลค่า 22,492.177 ล้านเหรียญสหรัฐอเมริกาต่อปี หรือคิดเป็น 787,226.200 ล้านบาทต่อปี แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังตลาดโลกในอนาคตในรอบ 20 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังตลาดโลกเฉลี่ยร้อยละ 2.126 ต่อปีทั้งนี้แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศ ไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง (ตารางที่ 6)

ตารางที่ 5 การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย จาก ปี พ.ศ
2560 – 2579

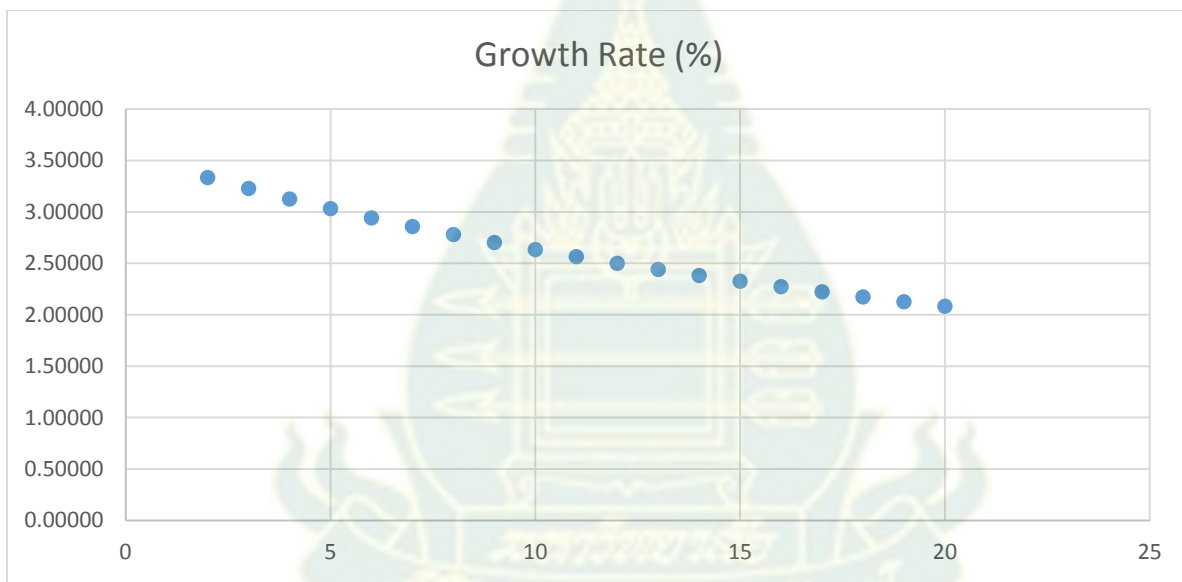
หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

Year	Year	AgExport forecasting	Growth Rate (%)
2017	2560	18,742.129	
2018	2561	19,389.098	3.337
2019	2562	20,036.068	3.229
2020	2563	20,683.037	3.128
2021	2564	21,330.006	3.033
2022	2565	21,976.976	2.944
2023	2566	22,623.945	2.860
2024	2567	23,270.914	2.780
2025	2568	23,917.884	2.705
2026	2569	24,564.853	2.634
2027	2570	25,211.823	2.566
2028	2571	25,858.792	2.502
2029	2572	26,505.761	2.441
2030	2573	27,152.731	2.383
2031	2574	27,799.700	2.327
2032	2575	28,446.669	2.274
2033	2576	29,093.639	2.224
2034	2577	29,740.608	2.175
2035	2578	30,387.578	2.129
2036	2579	31,034.547	2.085
Average		22,492.177	2.126
SD		6,176.997	4.570

ที่มา: จากการคำนวณ



ภาพที่ 5 การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2560 – 2579



ภาพที่ 6 การพยากรณ์อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในระบบเศรษฐกิจไทย จากปีพ.ศ 2560 – 2579

ผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 1 สรุปได้ว่าตลอดระยะเวลา 27 ปีที่ผ่านมามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น แต่ในขณะเดียวกันเมื่อพิจารณาถึงอัตราการเพิ่มมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีแนวโน้มลดลง ผลการวิจัยยังพบว่าการพยากรณ์แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคต 20 ปี คือจากปี พ.ศ 2560 – 2579 พบว่าแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรมีแนวโน้มสูงขึ้น ในขณะที่อัตราการเพิ่มโตของแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง

2.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย

ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทยสามารถแสดงด้วยสมการดังนี้

$$(\text{Income})_t = \beta_0 + \beta_1 * (\text{Employment})_t + \beta_2 * (\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

โดยที่ $(\text{Income})_t$ = รายได้ในระบบเศรษฐกิจของไทยในปีที่ t (พันล้านบาท)

$(\text{Employment})_t$ = การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยปีที่ t (อัตราการจ้างงาน)

$(\text{AgExport})_{t-1}$ = มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ในปีที่ t-1 หรือในปีที่ผ่านมา (พันล้านบาท)

$\beta_0, \beta_1, \beta_2$ = ค่าประมาณการพารามิเตอร์ (Estimated Parameters)

Error term = ค่าความคลาดเคลื่อน

จากสมการดังกล่าวข้างต้นสามารถเขียนสมการได้ดังนี้

$$(\text{Income})_t = -15,218.26 + 0.383 * (\text{Employment})_t + 958.905 * (\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

หรือสรุปในรูปแบบของตารางได้ดังนี้

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)		
รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย $(\text{Income})_t$		
ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	T-value
การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ $(\text{Employment})_t$	0.3827	(5.310)***
การส่งออกสินค้าเกษตร $(\text{AgExport})_{t-1}$	958.9050	(2.504)*
R^2		0.955
Number of Observation		27

***มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 99 เปอร์เซ็นต์

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

จากสมการดังกล่าวอธิบายได้ดังนี้ ค่าความยืดหยุ่นของรายได้ต่อการจ้างงาน = $\beta_1 * (\text{Employment})_t / (\text{Income})_t$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ $(0.383) * (34,236.618) / (6,454.923) = (0.383) * (5.304) = 2.0314$ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อใดที่ระบบเศรษฐกิจไทยมีการจ้างแรงงานเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 2.0314 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 37.700 พันล้านบาทดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่า

ผลกระทบของการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยจะส่งผลในทิศทางบวกต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในปีที่ t ที่มีผลต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจ สามารถอธิบายได้ด้วยค่าความยืดหยุ่นโดยสามารถคำนวณได้จากค่าประมาณการพารามิเตอร์ในแบบจำลองหรือสมการรายได้ข้างต้น ทั้งนี้ค่าความยืดหยุ่นสามารถคำนวณได้จาก $\beta_2 * (\text{Agexport})_{t-1} / (\text{Income})_t$ ซึ่งมีค่าเท่ากับ $958.905 * (348,301.7302) / (6,454.9237 * 1,000,000) = 0.00517416$ ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรไปจำหน่ายยังตลาดโลกในปีที่ผ่านมา 1 ปีเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะทำให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.00517416 เปอร์เซ็นต์หรือประมาณ 959.490 ล้านบาทซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมีผลต่อรายได้ของประเทศไทยในระบบเศรษฐกิจน้อยมาก อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เป็นบวกของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย นั้นหมายถึงว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังเป็นภาคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยกล่าวคือภาคการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังคงเป็นแหล่งรายได้ของในระบบเศรษฐกิจถึงแม้ว่าจะเป็นส่วนที่น้อยก็ตามทั้งนี้ยังคงกล่าวได้ว่า ภาคการส่งออกสินค้าเกษตรยังคงเป็นแหล่งรายได้ที่มีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

3.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย

ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทยสามารถแสดงด้วยสมการดังนี้

$$\ln(\text{Employment})_t = \beta_0 + \beta_1 * \ln(\text{Agexport})_t + \beta_2 * \ln(\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

โดยที่ $\ln(\text{Employment})_t$ = การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในปีที่ t (อัตราการจ้างงาน)

$\ln(\text{Agexport})_t$ = มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทยไปยังตลาดโลกปีที่ t
(ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ)

$\ln(\text{Agexport})_{t-1}$ = มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทยไปยังตลาดโลกปีที่ $t-1$
หรือในปีที่ผ่านมา (ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ)

$\beta_0, \beta_1, \beta_2$ = ค่าประมาณการพารามิเตอร์ (Estimated Parameters)

Error term = ค่าความคลาดเคลื่อน

ซึ่งสามารถแสดงด้วยสมการได้ดังนี้

$$\ln(\text{Employment})_t = 9.0773 + 0.0794 * \ln(\text{Agexport})_t + 0.0720 * \ln(\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

หรือสรุปในรูปแบบของตารางได้ดังนี้

ตัวแปรตาม (Dependent Variable)		
การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย $\ln(\text{Employment})_t$		
ตัวแปรอิสระ (Independent Variables)	ค่าสัมประสิทธิ์ (Coefficient)	T-value
การส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจในปีที่ t $\ln(\text{AgExport})_t$	0.079	(1.997)*
การส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจในปีที่ t-1 $\ln(\text{AgExport})_{t-1}$	0.072	(1.897)*
R ²		0.888
Number of Observation		27

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับความเชื่อมั่น 90 เปอร์เซ็นต์

จากสมการดังกล่าวอธิบายได้ดังนี้ ค่าความยืดหยุ่นของการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจในปีที่ t ต่อการจ้างงาน = 0.079 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลให้การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.079 เปอร์เซ็นต์ หรือประมาณ 27,046 อัตราการจ้างงานรายบุคคล (Number of Job) ดังนั้นสามารถกล่าวได้ว่าผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีผลต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจนอกจากนี้ผลกระทบดังกล่าวจะส่งผลในทิศทางบวกต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย

เมื่อพิจารณาถึงผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในระบบเศรษฐกิจในปีที่ t-1 ที่มีผลต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจ สามารถอธิบายได้ด้วยค่าความยืดหยุ่นซึ่งมีค่าเท่ากับ 0.072 ซึ่งสามารถอธิบายได้ว่าเมื่อประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรไปจำหน่ายยังตลาดโลกในปีที่ t-1 เพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์ จะทำให้การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.072 เปอร์เซ็นต์หรือประมาณ 24,650 อัตราการจ้างงานรายบุคคล (Number of Job) ซึ่งแสดงให้เห็นว่าผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรไทยมีผลต่อการจ้างงานของประเทศไทยในระบบเศรษฐกิจน้อย อย่างไรก็ตามผลการวิจัยดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เป็นบวกของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย นั้นหมายถึงว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังเป็นภาคที่แหล่งในการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยนอกจากนี้ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการส่งออกสินค้าเกษตรยังคงมีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยในฐานะที่เป็นแหล่งจ้างแรงงานในระบบเศรษฐกิจไทยและยังเป็นการสร้างความมั่นคงในด้านอาหาร

4. ข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

สำหรับผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 4 นั้นผู้วิจัยได้ทำการสัมภาษณ์บุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-Structural Interview) โดยการสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตร ดังนี้ 1) เจ้าหน้าที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ 2) เจ้าหน้าที่กระทรวงพาณิชย์ 3) เจ้าหน้าที่กระทรวงอุตสาหกรรม และ 4) เจ้าหน้าที่กระทรวงต่างประเทศ และภาคเอกชนที่มีส่วนได้เสียในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ดังนี้ 1) ผู้บริหารจากบริษัท ซี พี จำกัด และ 2) ผู้บริหารจากบริษัท เบทา

โก จำกัด ทั้งนี้เพื่อหาข้อเสนอแนะในการวางแผนและกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย และทำการรวบรวมผลการสัมภาษณ์พร้อมก็นำมาวิเคราะห์เนื้อหาและสรุปได้ดังนี้

การวางนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทยนั้นผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่า ประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบันนั้นภาคการเกษตรยังมีความสำคัญอยู่โดยเฉพาะภาคการเกษตรยังคงเป็นแหล่งผลิตอาหาร และเป็นแหล่งวัตถุดิบเลี้ยงคนทั้งประเทศและค้ำนึ่งถึงนโยบายระดับประเทศด้านความมั่นคงอาหารแล้วภาคการเกษตร นับว่ายังมีความสำคัญอยู่จากอดีตถึงปัจจุบันเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานมาจากการเป็นประเทศ เกาตรกรรม การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในลักษณะของสินค้าเกษตรวัตถุดิบ (Raw Material) นั้นในปัจจุบันยังมีการผลิตและส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดโลกอยู่ไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้ สินค้า กสิกรรมอื่นๆ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ประเทศไทยนั้นยังมีการส่งออกสินค้าเหล่านี้ไปจำหน่ายยังตลาดโลก แม้ว่าในปัจจุบันมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรจะมีมูลค่าลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา หรือเป็นส่วนที่ ลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) แต่อย่างไร ก็ตามการวางนโยบายในอนาคตจำเป็นต้องจะทำให้สอดคล้องกับมิติของเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป เช่น ในอนาคต การส่งออกข้าวของประเทศไทยจำเป็นต้องมีการนำนวัตกรรมเข้ามาใช้กับสินค้าข้าวเป็นการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม (Value Added) โดยการเน้นการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆเข้ามาพัฒนาสินค้าข้าว ไม่ว่าจะเป็นปรับปรุงพันธุ์ การปรับปรุงการผลิต กระบวนการผลิต การแปรรูป การจัดจำหน่าย การตลาด ที่จะก่อให้เกิดการเพิ่มมูลค่าเพิ่ม แก่ผลิตภัณฑ์ข้าว นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่นั้นย่อมไม่ได้มาจากการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) อันเป็นจุดเริ่มต้นที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้ นวัตกรรมและเทคโนโลยีโดยเฉพาะกับสินค้า ประเภทข้าวที่เราใช้บริโภคในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดโลก ในปัจจุบันการส่งออกข้าวของประเทศไทยประสบกับปัญหาการแข่งขันในตลาดโลกเป็นอย่างมาก ประเทศไทยเราได้เสียส่วนแบ่งตลาดไปในกับประเทศ เพื่อนบ้านที่เป็นผู้ผลิตและส่งออกข้าวที่สำคัญในตลาดโลก เช่น เวียดนาม ซึ่งเวียดนามนั้นมีต้นทุนการผลิตข้าวต่อ หน่วยที่ต่ำกว่าประเทศไทยเรา ทำให้ประเทศเวียดนามนั้นสามารถขายข้าวในราคาที่ต่ำกว่าประเทศไทย ดังนั้นในอนาคตการพัฒนาผลิตภัณฑ์ข้าวเพื่อการส่งออกจำเป็นต้องมีการเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆในการ สร้างมูลค่าเพิ่มโดยเฉพาะการส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ อย่างไรก็ตามการผลิตและการส่งออกข้าวยังม ีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจไทย นอกจากเป็นเศรษฐกิจพื้นฐานแล้วยังเป็นการค้ำนึ่งถึงความมั่นคงทางด้าน อาหารของประเทศไทยเพราะผู้บริโภคในประเทศไทยรับประทานข้าวเป็นอาหารหลักในชีวิตประจำวัน แต่การ ส่งออกในอนาคตจะต้องเป็นการส่งออกที่เน้นในรูปแบบการแปรรูปและการนำนวัตกรรมมาใช้กับการพัฒนา ผลิตภัณฑ์แทนที่จะเป็นวัตถุดิบ

สำหรับยางพารานั้น การพัฒนาผลิตภัณฑ์ยางพาราจำเป็นที่จะต้องทำเป็นอย่างยิ่งในอนาคต ในอดีตที่ผ่านมา มากกว่าร้อยละ 80 ประเทศไทยเรานั้นส่งออกยางพาราในรูปแบบยางดิบ และยางแผ่นซึ่งเป็นวัตถุดิบ ราคาและ มูลค่าน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการส่งออก จะเห็นว่าจากอดีตจนถึงปัจจุบันประเทศไทยเรามีการวิจัยใน

เรื่องยาวเป็นอย่างมากทั้งภาครัฐและเอกชน มีการจัดตั้งสถาบันวิจัยต่างๆ เกิดขึ้นและมีการคิดค้นเทคโนโลยีและนวัตกรรมใหม่ๆที่นำมาใช้ในการพัฒนาสินค้าทางการเกษตรในประเทศไทยเรา แต่ปัญหามีอยู่ว่าการต่อยอดในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรนั้นต้องใช้เงินหรือทุนเป็นจำนวนมาก ภาครัฐไม่สามารถลงทุนได้ดังนั้นการลงทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรนั้นจำเป็นต้องใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และการพัฒนาต่อยอดเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าเพิ่มแก่ทางการเกษตร การส่งออกทางการเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกนั้นยังประสบกับปัญหาการแข่งขันและปัญหาต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นทำให้การส่งออกทางการเกษตรของประเทศไทยไม่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกได้ ในอนาคตนโยบายการส่งออกทางการเกษตรของประเทศไทยควรเปลี่ยนไปเป็นการส่งออกผลิตภัณฑ์สำเร็จรูปที่แปรรูปจากทางการเกษตรแทนการส่งออกทางการเกษตรแบบดิบ หรือแบบธรรมดา

มันสำปะหลังในปัจจุบันไม่มีการพัฒนาผลิตภัณฑ์เพื่อการส่งออกมากนัก นอกจากการนำไปผลิตและแปรรูปเป็นอาหารสัตว์แล้ว ยังมีการนำมันสำปะหลังไปผลิตเป็นสินค้าไบโอโปรดักส์ (Bio Product) เช่น วัสดุถัก ยาม กระดาษที่ย่อยสลายได้ แม้การวิจัยและการพัฒนาผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังในประเทศไทยยังคงเกิดขึ้นอยู่แต่การนำไปผลิตในเชิงพาณิชย์ของภาคเอกชนยังน้อยมาก ดังนั้นการส่งออกมันสำปะหลังของประเทศไทยยังคงส่งออกในรูปแบบสินค้าเกษตรที่เป็นวัตถุดิบหรือสินค้าขั้นพื้นฐาน (Primary Product) ซึ่งทำให้มูลค่าการส่งออกน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับปริมาณการส่งออกของประเทศไทย ขอย้ำว่าการลงทุนในนวัตกรรมสินค้ามันสำปะหลังในประเทศไทยโดยภาพรวมยังไม่เด่นชัดมากนัก ในอนาคตการส่งออกมันสำปะหลังควรอย่างยิ่งที่ประเทศไทยส่งออกผลิตภัณฑ์มันสำปะหลังแปรรูปมากกว่าสินค้าในรูปแบบวัตถุดิบ

การส่งออกผลไม้ของประเทศไทยไปยังตลาดโลก ในปัจจุบันกว่าร้อยละ 80 ประเทศไทยเราส่งออกเป็นผลไม้สดที่ยังไม่มีการแปรรูป การพัฒนาและการต่อยอดนวัตกรรมการแปรรูปผลไม้ในประเทศไทยเพื่อการส่งออกควรจะเกิดขึ้นในอนาคต นอกจากนี้การนำวัสดุที่เหลือจากผลิตภัณฑ์การแปรรูปผลไม้ควรมีการวิจัยและพัฒนาเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าและนำวัสดุเหลือจากการแปรรูปมาใช้ประโยชน์ เช่น การนำเปลือกมังคุด มาทำสบู่ การนำเปลือกส้มประตธมาหมักทำน้ำส้ม และอื่นๆ เพื่อให้เกิดมูลค่าเพิ่ม สำหรับประเทศไทยนั้นจากอดีตถึงปัจจุบันเรายังขาดนวัตกรรมที่นำมาใช้กับผลไม้ที่ส่งออกเป็นอย่างมาก ในอนาคตการส่งออกผลไม้ไทยควรมีการส่งออกผลไม้ที่แปรรูปมากขึ้น

ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ควรมีการแปรรูปเพื่อเพิ่มมูลค่าในการส่งออก เช่น การแปรรูปผลิตภัณฑ์จากสัตว์เป็นไส้กรอก หมูแฮม และอื่นๆซึ่งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมีการวิจัยและพัฒนาในเรื่องนี้ตลอดเวลา เช่น การแปรรูปไก่ เนื้อวัว เนื้อหมู และอาหารทะเลเพื่อการส่งออก

ต่อคำถามที่ว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ (Gross Domestic Product: GDP) ที่มีแนวโน้มลดลงนั้นในความเป็นจริงแล้วข้อมูลนี้น่าจะเป็นจริงเนื่องจากในปัจจุบันประเทศไทยเราได้มีการแปรรูปสินค้าเกษตรวัตถุดิบไปเป็นสินค้าอาหารสำเร็จรูปเป็นอย่างมากโดยเฉพาะในภาคเอกชน ได้มีการลงทุนแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นอย่างมาก เช่น ในอุตสาหกรรมอาหาร

สำเร็จรูปและกึ่งสำเร็จรูปเพื่อให้สอดคล้องกับพฤติกรรมผู้บริโภคของผู้บริโภคในประเทศไทยตามมิติของเวลาที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากสังคมไทยในปัจจุบันเข้าสู่การเป็นสังคมเมือง ด้วยเหตุนี้พฤติกรรมผู้บริโภคสินค้าประเภทอาหารจึงเปลี่ยนไปผู้บริโภคส่วนใหญ่นิยมบริโภคสินค้าอาหารแบบสำเร็จรูปในเวลาในการปรุงน้อย อุตสาหกรรมการแปรรูปอาหารจึงเกิดขึ้นเพื่อสนองต่อความต้องการของผู้บริโภคในประเทศ สินค้าเกษตรที่ผ่านการแปรรูปเป็นอาหารสำเร็จรูปแล้วจึงจัดเป็นสินค้าอุตสาหกรรมด้านการแปรรูปแล้ว ด้วยเหตุนี้มูลค่าสินค้าเกษตรประเทศวัดดูติดต่อกับ GDP จึงลดลง แต่อย่างไรก็ตามปรากฏการณ์นี้น่าจะเป็นสัญญาณที่ดีต่อประเทศไทย

การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคตจะมีความเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว กล่าวคือประเทศไทยจำเป็นต้องผลิตสินค้าเกษตรและอาหารส่งออกให้ตรงตามความต้องการของต่างประเทศและนักท่องเที่ยว เพราะนักท่องเที่ยวที่เคยเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทยเราที่มีความชื่นชอบในสินค้าไทย ยังคงมีความต้องการบริโภคสินค้าจากประเทศไทยอีกในอนาคต เป็นจุดกำเนิดการส่งออกอีกประการหนึ่ง

ในอนาคตนั้นการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยต้องเผชิญกับภาวะการแข่งขันในตลาดโลก โดยเฉพาะคู่แข่งในกลุ่มประเทศเพื่อนบ้านอาเซียนทั้งนี้เนื่องจากต้นทุนการผลิตที่ต่ำกว่า เช่น ตลาดส่งออกข้าวของประเทศไทยในตลาดโลก ดังนั้นในอนาคตประเทศไทยจำเป็นต้องนำแนวทางกลยุทธ์แบบ Niche Market เพื่อใช้เป็นกลยุทธ์ในการกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรในตลาดโลก โดยการผลิตและส่งออกสินค้าเกษตรที่ผลิตได้มาตรฐานและปลอดภัยตามหลักการของการผลิตที่ดี คือ Good Agricultural Practice หรือ GAP โดยการเน้นคุณภาพของสินค้าเกษตรในการส่งออก และมีราคาสูง แทนที่การเน้นในเรื่องปริมาณการส่งออกเหมือนในอดีตที่ผ่านมา ซึ่ง GAP นั้นประเทศไทยจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องกระทำโดยการวางนโยบายยกระดับมาตรฐานทุกประเภทเพื่อสร้างความยั่งยืนและความปลอดภัยในการผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตร นอกจากนี้ในอนาคตประเทศไทยยังมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องคำนึงถึงยุทธศาสตร์ความมั่นคงทางด้านอาหารและเกษตรเพื่อความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ของประเทศคือไทยแลนด์ 4.0 หรือการเน้นนวัตกรรมที่เรียกและเข้าใจแบบง่าย ๆ ว่าการทำเกษตรแบบทำน้อยได้มากนั่นเอง

อย่างไรก็ตามภาครัฐมีนโยบายที่เป็นยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ระยะยาวในช่วงเวลา 20 ปีในอนาคต จากปี พ.ศ 2560 – 2579 ทั้งนี้โดยภาครัฐได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่าเกษตรกรรมมั่นคง ภาคการเกษตรมีั่งคั่ง ทรัพยากรเกษตรยั่งยืน โดยมียุทธศาสตร์การเกษตรและสหกรณ์ใน 5 ด้าน คือ 1) การสร้างความเข้มแข็งให้กับเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร (Smart Farmer / Group Officer) 2) การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตและยกระดับมาตรฐานสินค้า (ลดต้นทุนการผลิตและขายด้วยคุณภาพ) 3) การเพิ่มความสามารถในการแข่งขันภาคการเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรม (Green Technology เกษตรสมัยใหม่ 4.0) 4) การบริหารจัดการทรัพยากรเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน (Clean Technology / Zero Waste) และ 5) การพัฒนาระบบบริหารจัดการภาครัฐ (ประชารัฐ ปรับปรุง / โครงสร้าง Function กฎหมาย) ทั้งนี้ภาครัฐยังได้กำหนดนโยบายเกษตรและสหกรณ์ (Agenda Base) ในยุทธศาสตร์ระยะเวลา 20 ปี (พ.ศ 2560 – 2579) ซึ่งครอบคลุมแผนพัฒนา

เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 (พ.ศ 2560 – 2564) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ 2565 – 2569) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 14 (พ.ศ 2570 – 2574) และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 15 (พ.ศ 2575 – 2579) โดยกำหนดโครงการ 13 นโยบายหลัก ดังนี้ 1) นโยบาย Agri-Map 2) นโยบายการทำการเกษตรแปลงใหญ่ 3) นโยบายการจัดตั้งศูนย์พัฒนาการเกษตรทั้งประเทศ 882 ศูนย์ทั่วประเทศ 4) นโยบายเกษตรอินทรีย์ 5) นโยบายคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร การตรวจรับรองฟาร์ม 6) นโยบายธนาคารเกษตร 7) นโยบายเกษตรทฤษฎีใหม่ 8) นโยบายระบบส่งน้ำและการกระจายน้ำ พื้นที่ชลประทาน ปริมาณน้ำกักเก็บ 9) นโยบายพัฒนาพื้นที่สำนักงานปฏิรูปการเกษตร 10) นโยบายยกระดับความเข้มแข็งของสหกรณ์ 11) นโยบายตลาดเกษตรกร 12) นโยบาย Smart Farmer 13) นโยบาย Smart Officer ซึ่งการกำหนดนโยบายทั้ง 13 นโยบายนั้นนับได้ว่าเป็นการวางนโยบายที่สอดคล้องการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคต



บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยสามารถสรุปผลการวิจัย ได้ดังนี้

1. สถานการณ์และแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย

จากผลการวิจัยสามารถสรุปได้ว่าโดยภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลก นับตั้งแต่ปี พ.ศ 2533 – 2559 ในฐานะที่ประเทศไทยเป็นประเทศผู้ผลิตและผู้ส่งออกสินค้าเกษตรในตลาดโลก พบว่าในรอบ 27 ปีที่ผ่านมาสินค้าเกษตรที่ประเทศไทยส่งออกสินค้าเกษตรไปจำหน่ายยังตลาดโลกได้แก่ ข้าว ซึ่งนับเป็นสินค้าเกษตรอันดับหนึ่งที่ประเทศไทยส่งไปจำหน่ายยังตลาดโลกทั้งนี้โดยคิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 29.296 ตามด้วยยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้ สินค้ากสิกรรมอื่นๆ และ ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ คิดเป็นสัดส่วนการส่งออกร้อยละ 29.531, 15.012, 9.799, 9.705, และ 6.656 ตามลำดับ

ในฐานะที่ภาคการเกษตรในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยยังมีบทบาทและความสำคัญในระบบเศรษฐกิจในฐานะที่เป็นแหล่งผลิตอาหารและการส่งออกสินค้าเกษตรไปจำหน่ายยังตลาดโลก เป็นแหล่งผลิตอาหารที่สำคัญและความมั่นคงในด้านอาหารในระดับประเทศนั้น มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลก จากปี พ.ศ 2533 – 2559 มีมูลค่าการส่งออกเฉลี่ย 9,684.558 ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกาต่อปี หรือคิดเป็น 338,959.5 ล้านบาทต่อปี โดยมีอัตราการเติบโตเฉลี่ยของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่ร้อยละ 4.984 ต่อปี แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ในขณะที่อัตราการเติบโตของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกมีแนวโน้มลดลง

2. ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ของประเทศไทย

ผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้ของประเทศไทยสรุปได้ว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยจะส่งผลกระทบต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการเพิ่มขึ้นของมูลค่าการเกษตร 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลกระทบต่อรายได้ของประเทศไทยในระบบเศรษฐกิจโดยทำให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น 0.00517 เปอร์เซ็นต์ซึ่งเป็นผลกระทบทางบวกแต่มีขนาดที่น้อยนั้นแสดงให้เห็นว่าภาคการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทยยังเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย และเป็นภาคขับเคลื่อนเศรษฐกิจ (Economic Driver) โดยเป็นภาคที่ก่อให้เกิดรายได้ (National Income Source) ในระบบเศรษฐกิจ แม้ว่าในปัจจุบันภาคเศรษฐกิจการเกษตรในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเป็นภาคที่มีสัดส่วนที่เล็กลง แต่ยังมีมีความสำคัญในฐานะที่เป็นแหล่งในการสร้างรายได้ให้กับระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย นอกจากนี้ภาคการเกษตรยังเป็นแหล่งผลิตอาหารและวัตถุดิบ เพื่อหล่อเลี้ยงผู้บริโภคทั้งประเทศเพื่อความมั่นคง

ด้านอาหารสำหรับประเทศไทยอีกด้วย จะเห็นได้ว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นมีสัดส่วนที่น้อยลง เมื่อเปรียบเทียบกับผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศแต่อย่างไรก็ตามผลการวิจัยยังสรุปได้ว่าภาคการเกษตรและการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย

3.ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทย

ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานของประเทศไทยสามารถสรุปผลการวิจัยได้ว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในปีปัจจุบันและปีที่ผ่านมา 1 ปีย้อนหลังมีผลกระทบเชิงบวกต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยโดยภาพรวม กล่าวคือมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในปีปัจจุบันเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลกระทบเชิงบวกทำให้การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้น 0.079 เปอร์เซ็นต์ ในขณะที่มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกในปีที่ผ่านมา 1 ปีเพิ่มขึ้น 1 เปอร์เซ็นต์จะส่งผลกระทบเชิงบวกทำให้การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้น 0.072 เปอร์เซ็นต์ จากผลการวิจัยในครั้งนี้สามารถสรุปได้ว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย ทั้งนี้ด้วยเหตุที่การผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทยนั้นยังคงต้องการใช้แรงงานในการผลิตสินค้าเกษตร ซึ่งในการวิจัยครั้งนี้พบว่าจากอดีตถึงปัจจุบันการส่งออกสินค้าเกษตรนั้นยังคงเป็นแหล่งจ้างงานที่สำคัญแหล่งหนึ่งในระบบเศรษฐกิจไทยที่ยังมีความสำคัญสำหรับประเทศไทย

4.ข้อเสนอแนะในการวางนโยบายด้านการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทย

ภาคการเกษตรยังคงเป็นแหล่งผลิตอาหารและเป็นแหล่งวัตถุดิบเลี้ยงคนทั้งประเทศและค้ำนึ่งถึงนโยบายระดับประเทศด้านความมั่นคงอาหารแล้วภาคการเกษตรนั้นบว่ายังมีความสำคัญอยู่จากอดีตถึงปัจจุบันเพราะประเทศไทยเป็นประเทศที่มีพื้นฐานมาจากการเป็นประเทศเกษตรกรรม การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในลักษณะของสินค้าเกษตรวัตถุดิบ (Raw Material) นั้นในปัจจุบันยังมีการผลิตและส่งออกไปจำหน่ายยังตลาดโลกอยู่ไม่ว่าจะเป็นข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้ สินค้าเกษตรกรรมอื่นๆ และผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ประเทศไทยนั้นยังมีการส่งออกสินค้าเหล่านี้ไปจำหน่ายยังตลาดโลก แม้ว่าในปัจจุบันมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรจะมีมูลค่าลดลงเมื่อเปรียบเทียบกับในอดีตที่ผ่านมา แต่ภาคการเกษตรยังมีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย เป็นที่ทราบกันดีว่าเศรษฐกิจของประเทศไทยนั้นพึ่งพิงการส่งออกมากกว่า 80 เปอร์เซ็นต์ ด้วยเหตุนี้การส่งออกสินค้าเกษตรยังคงเป็นแหล่งสร้างรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทย แต่การวางนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรในอนาคตไปยังตลาดโลกนั้นทั้งภาครัฐและเอกชนให้ความสนใจกับการส่งออกสินค้าเกษตรที่ผ่านการแปรรูป ทั้งนี้เพื่อเป็นการสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับสินค้าเกษตรส่งออกของประเทศไทย โดยการสร้างมูลค่าเพิ่มนั้นโดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการแปรรูปหรือเพิ่มมูลค่าเพิ่ม ไม่ว่าจะเป็น ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลิตภัณฑ์จากสัตว์ ทั้งนี้เพื่อให้การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยสามารถแข่งขันกับประเทศคู่แข่งในตลาดโลกได้ นอกจากนี้ในอนาคตการผลิตสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกจำเป็นต้องคำนึงถึงการยกมาตรฐาน

คุณภาพของสินค้าเกษตรเพื่อสนองตอบต่อผู้บริโภคในประเทศและการส่งออก โดยเน้นการผลิตและการส่งออก ตามระบบการผลิตทางการเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ตามระบบสากล นอกจากนี้นโยบาย การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคตนั้นสินค้าเกษตรที่ส่งออกจะไม่เน้นการส่งออกที่มีปริมาณมาก แต่เน้นที่คุณภาพสินค้าเกษตรที่ส่งออกและราคาที่สูงโดยมุ่งเน้นตลาดเฉพาะ (Niche Market) ทั้งนี้เพื่อยกระดับ มาตรฐานสินค้าเกษตรของประเทศไทยในการส่งออกไปยังตลาดโลก

อภิปรายผลการวิจัย

1. ระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยจัดเป็นระบบเศรษฐกิจแบบพึ่งพิงการส่งออกจากอดีตถึงปัจจุบัน (รังสรรค์ ณะพรพันธุ์, 2560) ทำให้ภาคการส่งออกในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยมีผลกระทบอย่างมากในระบบ เศรษฐกิจไทย การส่งออกสินค้าเกษตรสำหรับประเทศไทยนั้นในอดีตที่ผ่านมาจากการศึกษาวิจัยโดยใช้ข้อมูลใน อดีตย้อนหลัง 27 ปีพบว่า การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นภาพรวมการส่งออกสินค้าเกษตรไม่แตกต่าง ไปจากอดีตมากนัก กล่าวคือ การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยโดยภาพรวมยังคงไม่แตกต่างจากอดีต กล่าวคือการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยกว่าร้อยละ 80 ยังคงเป็นการส่งออกสินค้าเกษตรในรูปแบบ วัตถุดิบ (Raw Material) หรืออาจมีการแปรรูปเพียงเล็กน้อยไม่ใช้การแปรรูปแบบสินค้าสำเร็จรูป (Finish Product) สินค้าเกษตรที่ส่งออก ได้แก่ ข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ผลไม้ สินค้ากสิกรรมอื่นๆ และผลิตภัณฑ์จาก สัตว์ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ จุฑามาส วาทยานนท์.(2560) และ พิมพชนก วอนขอพร. (2560) นอกจากนี้ ผลการวิจัยยังพบว่ามูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทั้งนี้มีอัตราการเติบโตของ มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรเฉลี่ยร้อยละ 4.984 ต่อปีทั้งนี้การการพยากรณ์แนวโน้มมูลค่าการส่งออกสินค้า เกษตรของประเทศไทยในอนาคตในรอบ 20 ปีจากปีพ.ศ 2560 -2579 พบว่าแนวโน้มมูลค่าการส่งออกสินค้า เกษตรของประเทศไทยยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นโดยมีค่าเฉลี่ยมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรต่อปีคิดเป็นมูลค่า 787,226.200 ล้านบาทต่อปี แนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังตลาดโลกในอนาคตในรอบ 20 ปีข้างหน้ามี แนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยมีอัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรไทยไปยังตลาดโลกเฉลี่ยร้อยละ 2.126 ต่อ ปีทั้งนี้อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในอีก 20 ปีข้างหน้ามีแนวโน้มการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทย ลดลงซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ พิมพชนก วอนขอพร. (2560) กระทรวงพาณิชย์. (2560). และผลการศึกษาของกองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตร และสหกรณ์. (2560).

2. เมื่อพิจารณาถึงรากฐานของการผลิตสินค้าเกษตรและการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยจะเห็นได้ ว่าประเทศไทยมีพื้นฐานโครงสร้างเศรษฐกิจที่มีพื้นฐานมาจากประเทศเกษตรกรรม ภาคการเกษตรยังคงมี ความสำคัญในระบบเศรษฐกิจนอกจากภาคอุตสาหกรรมและบริการจากการศึกษาวิจัยข้อมูลในอดีตถึงปัจจุบัน พบว่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นยังมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น ทั้งนี้จากรากฐานของโครงสร้างทาง เศรษฐกิจพบว่า การส่งออกสินค้าเกษตรจากอดีตถึงปัจจุบันนั้นประเทศไทยมีพื้นฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่

ได้เปรียบในด้านต้นทุนการผลิตหรือได้เปรียบในการแข่งขันซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีทางเศรษฐศาสตร์คือ ทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศ ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเด็ดขาด (Absolute Advantage Theory) และทฤษฎีการได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage Theory) แต่ในปัจจุบันและในอนาคตนั้นการผลิตสินค้าเกษตรของประเทศไทยจะต้องประสบกับปัญหาการแข่งขันในการส่งออกสินค้าเกษตรในตลาดโลก ประเทศไทยในอนาคตอาจไม่สามารถทำการผลิตสินค้าเกษตรที่มีต้นทุนต่ำและสามารถแข่งขันได้อีกต่อไปเนื่องจากต้นทุนแรงงานที่สูงขึ้นส่งผลให้ต้นทุนการผลิตสินค้าเกษตรที่สูงขึ้นซึ่งประเทศไทยมีความจำเป็นที่จะต้องปรับตัวเพื่อเผชิญกับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นในอนาคตซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการค้าระหว่างประเทศสมัยใหม่ของเฮคเซอร์-โอห์ลิน ทฤษฎี Heckscher – Ohlin - Samuelson Model มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด. (2545) ทฤษฎีอุปสงค์แรงงาน (Demand for Labor)

3. ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่มีต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยเป็นผลกระทบในเชิงบวกกล่าวคือการเพิ่มขึ้นของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นส่งผลให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ผลกระทบจากการส่งออกในรอบ 1 ปีที่ผ่านมาส่งผลกระทบท่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจในเชิงบวกอีกด้วยกล่าวคือเมื่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในปีที่ผ่านมา 1 ปีส่งผลให้รายได้ในระบบเศรษฐกิจของประเทศไทยเพิ่มขึ้นอีกด้วยซึ่งสามารถสรุปได้ว่าภาคการส่งออกสินค้าเกษตรเป็นภาคเศรษฐกิจที่สามารถขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย (Economic Driver) ในฐานะที่เป็นแหล่งสร้างรายได้ให้กับเศรษฐกิจของประเทศไทย ผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับผลการวิจัยของศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560) และสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2559)

4. ผลกระทบของการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยที่มีต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยเป็นผลกระทบในเชิงบวก (Positive Impact) กล่าวคือเมื่อมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยเพิ่มขึ้นจะส่งผลให้เกิดการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจเพิ่มขึ้น การส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังคงเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจของไทยทั้งนี้การผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรยังคงต้องการแรงงานในการผลิตสินค้าเกษตรแม้ในปัจจุบันการทำเทคโนโลยี และนวัตกรรมใหม่ๆมาใช้ในภาคการผลิตสินค้าเกษตรทำให้ความต้องการในการใช้แรงงานลดลงเนื่องจากมีเทคโนโลยีเข้ามาแทนการใช้แรงงานแต่ถึงอย่างไรก็ตามการผลิตในภาคการเกษตรยังคงต้องการในการจ้างแรงงานจึงสรุปได้ว่า การผลิตสินค้าเกษตรและการส่งออกสินค้าเกษตรยังคงมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจไทยในฐานะที่เป็นภาคเศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยและเป็นแหล่งการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย ผลการวิจัยนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560) Hosseini, H., (2012). และ Porto G., (2005).

5. ข้อเสนอแนะในการวางนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้น สามารถสรุปได้ว่านโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยยังคงต้องการการสนับสนุนจากภาครัฐ นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรในอนาคตควรให้ความสำคัญกับการส่งออกสินค้าเกษตรที่เป็นการแปรรูปหรือแปรรูปสินค้าเกษตรบางส่วนเพื่อเป็น

การเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตร การแปรรูปและการเพิ่มมูลค่ามีความจำเป็นต้องได้รับความสนใจและความร่วมมือจากภาคเอกชน ทั้งนี้เนื่องจากการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรมีความจำเป็นที่จะต้องใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการกระทำดังกล่าว ทั้งนี้นอกจากเพื่อเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรส่งออกแล้วยังเป็นการก่อให้เกิดธุรกิจหรืออุตสาหกรรมต่อเนื่องจากการแปรรูปและการเพิ่มมูลค่าแก่สินค้าเกษตร การส่งออกในอนาคตจำเป็นต้องให้ความสำคัญกับสินค้าเกษตรที่ผลิตตามมาตรฐานการผลิตสินค้าเกษตรที่ดี (Good Agricultural Practice: GAP) ทั้งนี้นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยในอนาคตควรเน้นการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีคุณภาพ ราคาสูงและมีตลาดเฉพาะมากกว่าการเน้นที่ปริมาณการส่งออก ทั้งนี้การกำหนดนโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยจำเป็นต้องสอดคล้องกับยุทธศาสตร์เกษตรและสหกรณ์ของรัฐบาลในระยะเวลา 20 ปีในอนาคต จากปี พ.ศ. 2560 -2579 โดยครอบคลุมแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ 4 แผนได้แก่ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 12 13 14 และ 15

ข้อเสนอแนะ

1. **ข้อเสนอแนะจากผลการวิจัย** จากข้อค้นพบจากการวิจัยครั้งนี้ เนื่องจากผลการวิจัยเป็นที่ประจักษ์อย่างชัดเจนว่าภาคเศรษฐกิจการเกษตร การผลิตทางการเกษตร และการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยไปยังตลาดโลกเป็นแหล่งที่ก่อให้เกิดรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทยโดยรวม อีกทั้งภาคการเกษตรยังเป็นภาคการผลิตอาหารเพื่อหล่อเลี้ยงประชากรผู้บริโภคในประเทศและส่งออกไปจำหน่ายยังต่างประเทศ เป็นแหล่งรายได้และการจ้างงานสำหรับประเทศไทยจากอดีตถึงปัจจุบันกว่า 50 ปี ดังนั้นภาครัฐในฐานะที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้ผลิตสินค้าเกษตรและประชาชนในฐานะผู้บริโภคในประเทศ ภาครัฐควรให้การสนับสนุนทั้งการผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตรในประเทศไทยในรูปแบบต่างๆ เช่น การวิจัยและพัฒนาการเกษตร การสนับสนุนการส่งออก การสนับสนุนและหาตลาดการส่งออก ตลอดจนการพัฒนาบุคลากรในภาคการเกษตรให้ได้รับความรู้และมีการนำผลการวิจัยมาพัฒนาการผลิต การแปรรูปสินค้าเกษตรในประเทศไทยเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรที่ผลิตได้ในประเทศทั้งนี้ประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่มีภูมิประเทศ และภูมิอากาศเหมาะกับการผลิตสินค้าเกษตร ในอนาคตรัฐควรให้ความสนใจแก่ภาคการผลิตและการส่งออกสินค้าเกษตร นอกจากนี้ระบบเศรษฐกิจไทยเป็นระบบเศรษฐกิจที่พึ่งพิงการส่งออก ภาคการส่งออกยังมีบทบาทที่สำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยโดยเฉพาะการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นยังมีความสำคัญในระบบเศรษฐกิจ นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรของประเทศไทยนั้นควรเป็นนโยบายที่เน้นการส่งออกสินค้าเกษตรแปรรูปเพื่อเป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับสินค้าเกษตรเพื่อการส่งออกที่สามารถแข่งขันกับคู่แข่งในตลาดโลกได้ นโยบายการส่งออกสินค้าเกษตรที่กำหนดนโยบายโดยภาครัฐควรเป็นนโยบายที่สนับสนุนภาคเอกชนในการส่งออกสินค้าเกษตร ทั้งนี้เนื่องจากภาคเอกชนเป็นภาคปฏิบัติตามนโยบายหรือผู้ส่งออก รวมถึงการสนับสนุนผู้ผลิตสินค้าเกษตรในประเทศไทยในการผลิตสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานตามที่ผู้บริโภคในตลาดโลกต้องการ

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป เนื่องจากการวิจัยในครั้งนี้ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาวิจัยผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรที่มีต่อรายได้และการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการศึกษาวิจัยภาพรวมผู้วิจัยไม่ได้แยกย่อยสินค้าเกษตรเป็นรายประเภทสินค้า ซึ่งการวิจัยในครั้งต่อไปสามารถทำการวิจัยโดยแยกประเภทเป็นรายสินค้าซึ่งจะให้ข้อมูลละเอียดแบบรายสินค้าได้มากขึ้น นอกจากนี้การศึกษาวิจัยครั้งนี้ได้ทำการพยากรณ์ข้อมูลในอนาคตจากฐานข้อมูลในอดีต (Historical Data) โดยอาศัยเทคนิคทางสถิติที่เชื่อถือได้และได้รับการยอมรับในการพยากรณ์ตามหลักวิชาการ นอกจากนี้การเก็บข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) โดยเฉพาะข้อมูลในลักษณะข้อมูลอนุกรมเวลาจะต้องให้ความระมัดระวังในเรื่องข้อมูลขาดหายไป (Missing Data) ซึ่งเป็นเรื่องยากที่นักวิจัยจะทราบถึงข้อมูลที่แท้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องจากการขาดการเก็บข้อมูลในช่วงเวลาดังกล่าว หรือขาดการบันทึกเพราะข้อมูลที่ขาดหายไปนี้จะส่งผลให้ต่อความแม่นยำในการวิเคราะห์ข้อมูลและผลการประมวลข้อมูล อีกทั้งผู้วิจัยไม่สามารถวิเคราะห์ข้อมูลในช่วงที่ข้อมูลขาดหายไปได้ การแก้ปัญหาดังกล่าวอาจทำได้โดยการใช้เทคนิคทางสถิติในการเติมข้อมูลที่ขาดหายไป เพื่อทดแทนข้อมูลจริงให้มากที่สุด หรือการใช้ข้อมูลในช่วงเวลาที่ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ที่สุดซึ่งเป็นวิธีการที่สามารถทำให้ได้ข้อมูลที่แท้จริงมากที่สุดซึ่งผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลดังกล่าวในการวิจัยครั้งนี้



บรรณานุกรม

กรมการค้าภายใน.กระทรวงพาณิชย์. (2559). สินค้าเกษตรส่งออกของไทยมีบทบาททางเศรษฐกิจ.

<http://www.eksperyansla.info/> สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม 2559

กระทรวงพาณิชย์. (2560). อุตสาหกรรมการเกษตรเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทในการสร้างรายได้หลักให้กับประเทศไทย.

www.fti.or.th/2016/download/technical/Industrial_Review_January_2560_994.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560

กองเศรษฐกิจการเกษตรระหว่างประเทศ, สำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร, กระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2560).

แนวโน้มการส่งออกผลิตภัณฑ์ทางการเกษตร. www.oae.go.th สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560

จุฑามาส วาทยานนท์. (2560). แนวโน้มเศรษฐกิจและการส่งออกของไทยในช่วงครึ่งหลังปี 2560.

<http://www.thaigov.go.th/news/contents/details/4705> สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กรกฎาคม 2560

นิสิต พันธมิตร. (2547). การขยายสู่ทางการค้าระหว่างประเทศจีนตอนใต้กับภาคเหนือของประเทศไทย. รายงานการวิจัย คณะเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ฝ่ายวิจัยเศรษฐกิจ, ธนาคารแห่งประเทศไทย. (2558). รายงานภาวะเศรษฐกิจไทย.

https://www.bot.or.th/Thai/MonetaryPolicy/EconomicConditions/AnnualReport/AnnualReport/Annual_Y58_T.pdf สืบค้นเมื่อวันที่ 20 พฤษภาคม 2560

พิชญ์ อินทรสุวรรณ, กรมเศรษฐกิจการค้าระหว่างประเทศ, กระทรวงต่างประเทศ. (2558). รายงานผลการจัดอันดับความสามารถในการแข่งขันของประเทศไทย.

พิมพ์ชนก วอนขอพร. (2560). พาณิชย์เผยเศรษฐกิจการค้าไตรมาส1 และแนวโน้มปี60 คาดส่งออกขยายตัว 3-4% https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1495081215 สืบค้นเมื่อวันที่ 30 กรกฎาคม 2560

มิ่งสรรพ์ ขาวสอาด. (2545). อวิชาว่าด้วยเศรษฐกิจไทย. สถาบันวิจัยสังคม. เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2560). ประเมินแนวโน้มเศรษฐกิจไทยครึ่งปีหลังปรับประมาณการเติบโตตกที่ 3.4%.

https://www.prachachat.net/news_detail.php?newsid=1499321053 สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560

สารานุกรมไทย สำหรับเยาวชน. (2558). <http://saranukromthai.or.th/sub/Ebook/Ebook.php>

สุวพิมพ์ เสี่ยมมินผล และรสริน โอสถานนตกุล. (2558). การวิเคราะห์ความได้เปรียบ โดยเปรียบเทียบในการส่งออกสินค้าเกษตร ของประเทศสมาชิกอาเซียน วารสาร Journal of Economics, Chiang Mai University ปีที่ 17 ฉบับที่ 2 https://www.econ.cmu.ac.th/econmag/journals/issue17-2_3.pdf. สืบค้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2560



ภาคผนวก



ภาคผนวก ก
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

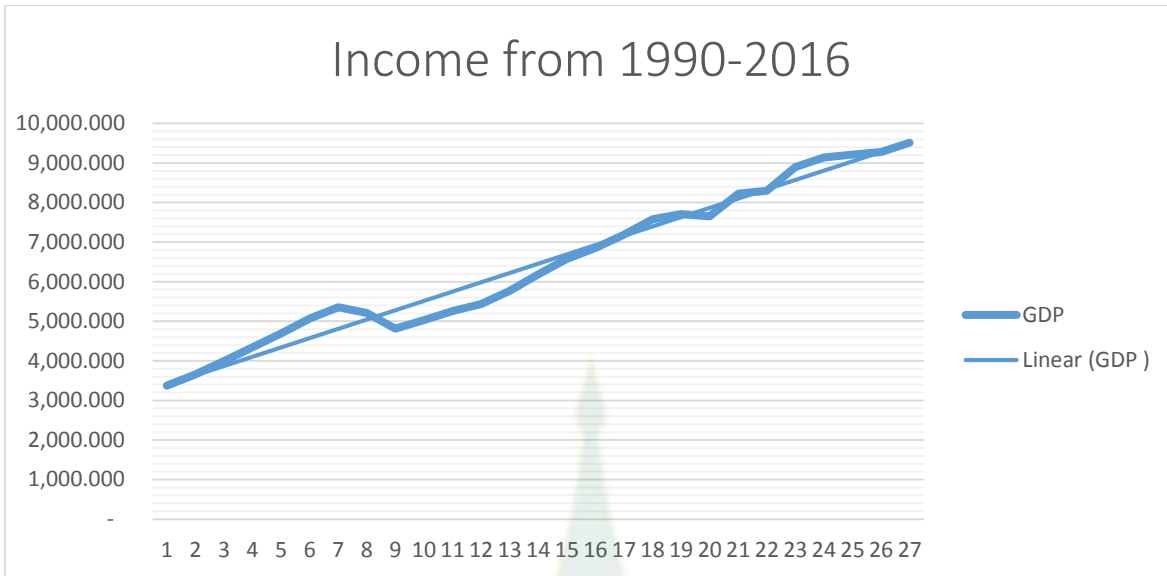


ตารางที่ 6 รายได้และอัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทยจากปี พ.ศ 2533 – 2559

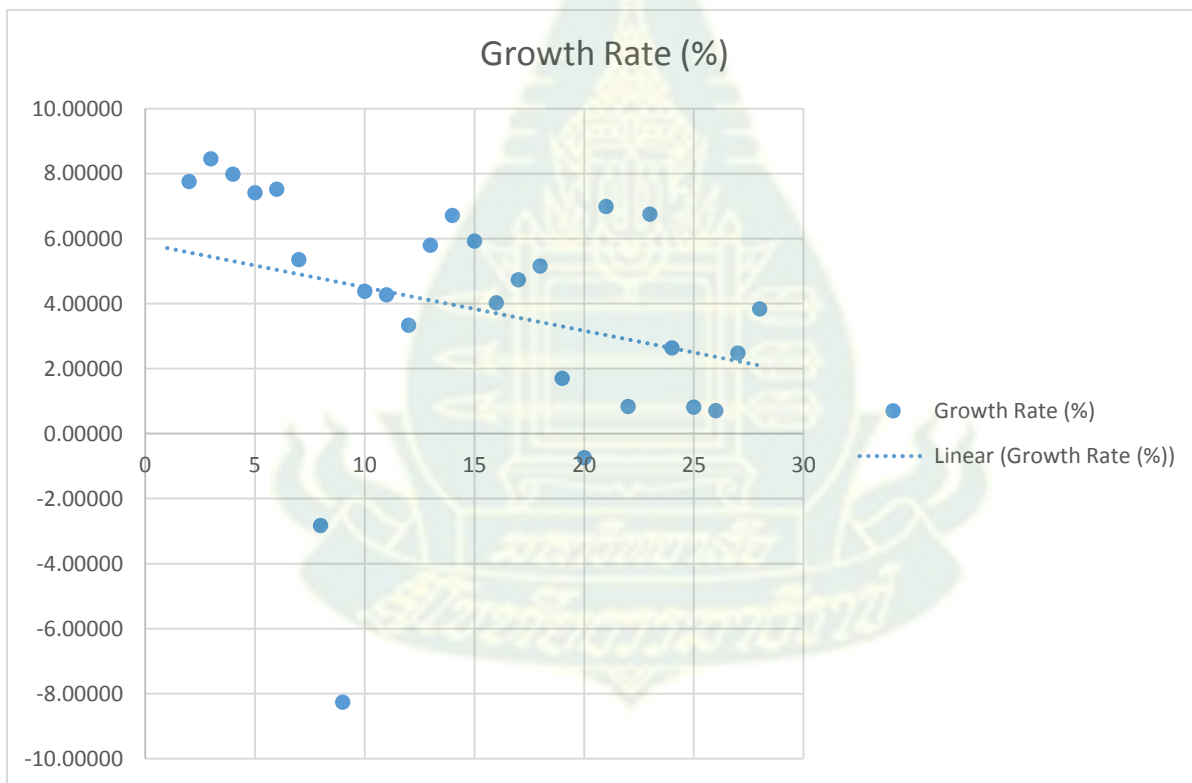
หน่วย: พันล้านบาท

Year	Year	GDP	Growth Rate (%)
1990	2533	3,373.500	
1991	2534	3,656.900	7.74973
1992	2535	3,994.500	8.45162
1993	2536	4,341.000	7.98203
1994	2537	4,688.100	7.40385
1995	2538	5,068.800	7.51065
1996	2539	5,355.300	5.34984
1997	2540	5,207.900	-2.83032
1998	2541	4,810.300	-8.26560
1999	2542	5,030.300	4.37350
2000	2543	5,254.400	4.26500
2001	2544	5,435.400	3.33002
2002	2545	5,769.600	5.79243
2003	2546	6,184.400	6.70720
2004	2547	6,573.300	5.91636
2005	2548	6,848.600	4.01980
2006	2549	7,188.800	4.73236
2007	2550	7,579.600	5.15594
2008	2551	7,710.400	1.69641
2009	2552	7,653.400	-0.74477
2010	2553	8,228.000	6.98347
2011	2554	8,296.500	0.82565
2012	2555	8,896.500	6.74423
2013	2556	9,136.900	2.63109
2014	2557	9,211.600	0.81093
2015	2558	9,276.889	0.70378
2016	2559	9,512.053	2.47227
Average		6,454.924	3.837
SD		1,855.871	3.763

ที่มา: ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560



ภาพที่ 7 รายได้และแนวโน้มของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533-2559

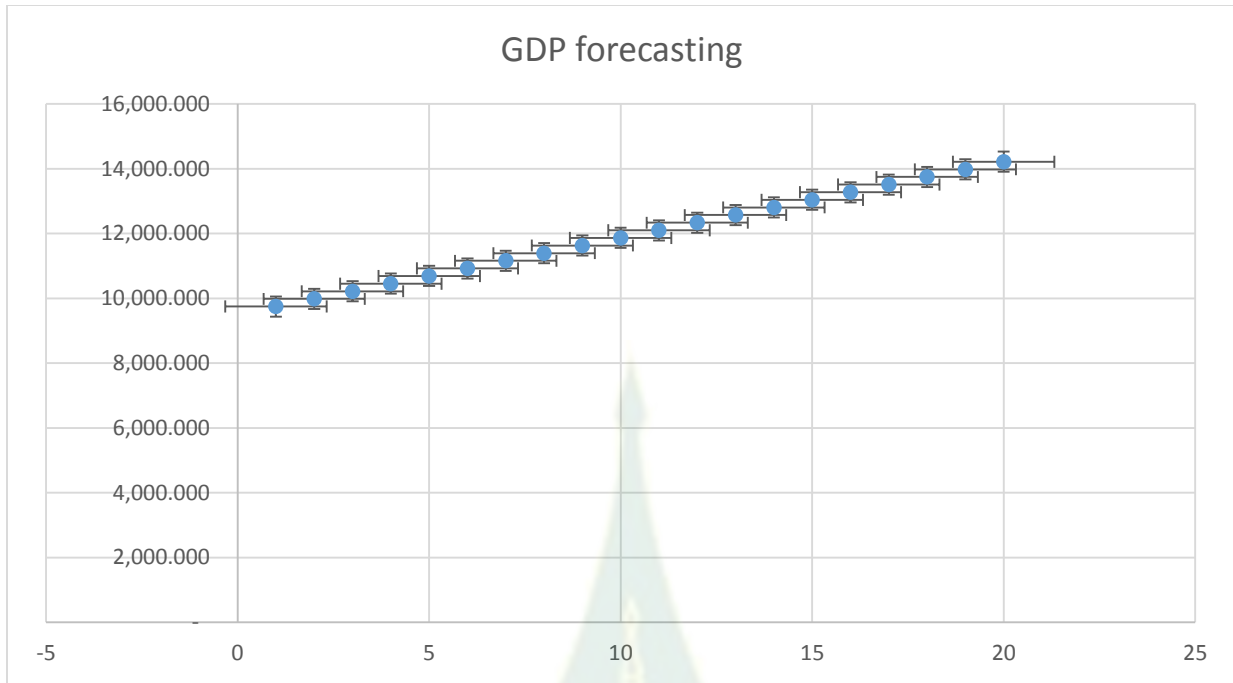


ภาพที่ 8 อัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533-2559

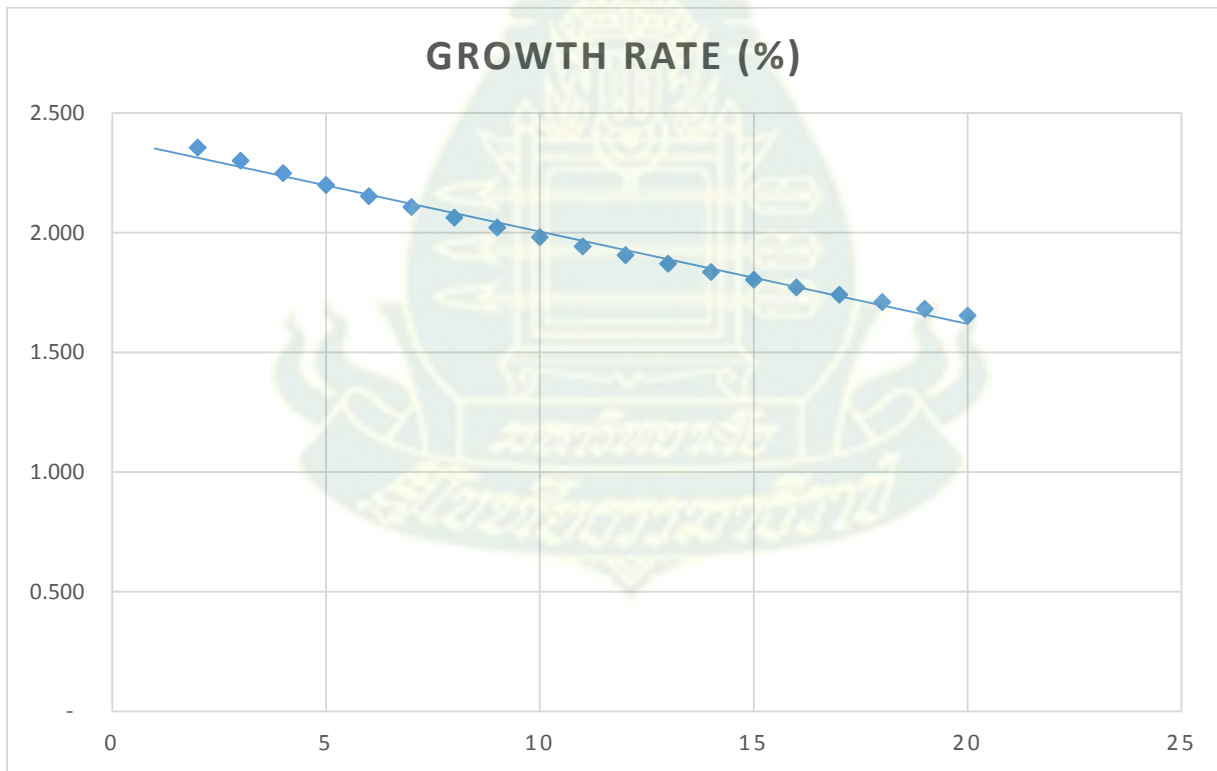
ตารางที่ 7 การพยากรณ์รายได้และอัตราการเติบโตของรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579

Year	Year	Employment	Growth Rate (%)
2017	2560	28,918.379	
2018	2561	29,327.474	1.395
2019	2562	29,736.570	1.376
2020	2563	30,145.665	1.357
2021	2564	30,554.760	1.339
2022	2565	30,963.856	1.321
2023	2566	31,372.951	1.304
2024	2567	31,782.046	1.287
2025	2568	32,191.142	1.271
2026	2569	32,600.237	1.255
2027	2570	33,009.332	1.239
2028	2571	32,104.250	(2.819)
2029	2572	33,060.870	2.894
2030	2573	33,841.020	2.305
2031	2574	34,728.810	2.556
2032	2575	35,257.170	1.499
2033	2576	35,685.530	1.200
2034	2577	36,249.450	1.556
2035	2578	37,016.610	2.072
2036	2579	37,706.320	1.829
Average		38,037.340	0.870
SD		38,464.660	1.1109

ที่มา: จากการคำนวณ



ภาพที่ 9 การพยากรณ์รายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579



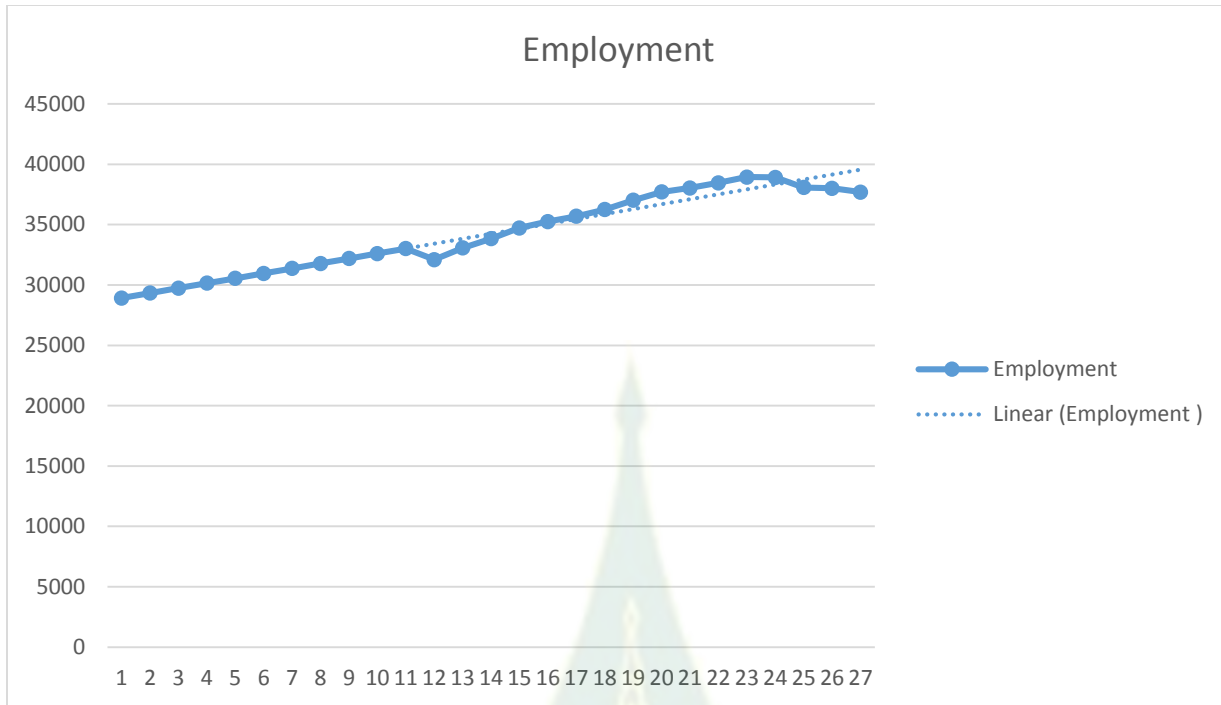
ภาพที่ 10 การพยากรณ์อัตราการเติบโตรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560-2579

ตารางที่ 8 การจ้างงานและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

Year	Year	Employment ¹	Growth Rate ² (%)
1990	2533	28,918.379	
1991	2534	29,327.474	1.395
1992	2535	29,736.570	1.376
1993	2536	30,145.665	1.357
1994	2537	30,554.760	1.339
1995	2538	30,963.856	1.321
1996	2539	31,372.951	1.304
1997	2540	31,782.046	1.287
1998	2541	32,191.142	1.271
1999	2542	32,600.237	1.255
2000	2543	33,009.332	1.239
2001	2544	32,104.250	(2.819)
2002	2545	33,060.870	2.894
2003	2546	33,841.020	2.305
2004	2547	34,728.810	2.556
2005	2548	35,257.170	1.499
2006	2549	35,685.530	1.200
2007	2550	36,249.450	1.556
2008	2551	37,016.610	2.072
2009	2552	37,706.320	1.829
2010	2553	38,037.340	0.870
2011	2554	38,464.660	1.111
2012	2555	38,941.100	1.223
2013	2556	38,906.900	(0.088)
2014	2557	38,077.400	(2.178)
2015	2558	38,016.200	(0.161)
2016	2559	37,692.650	(0.858)
Average		34,236.618	1.006
SD		3,258.973	1.270

ที่มา: 1ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560

2การคำนวณ



ภาพที่ 11 การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

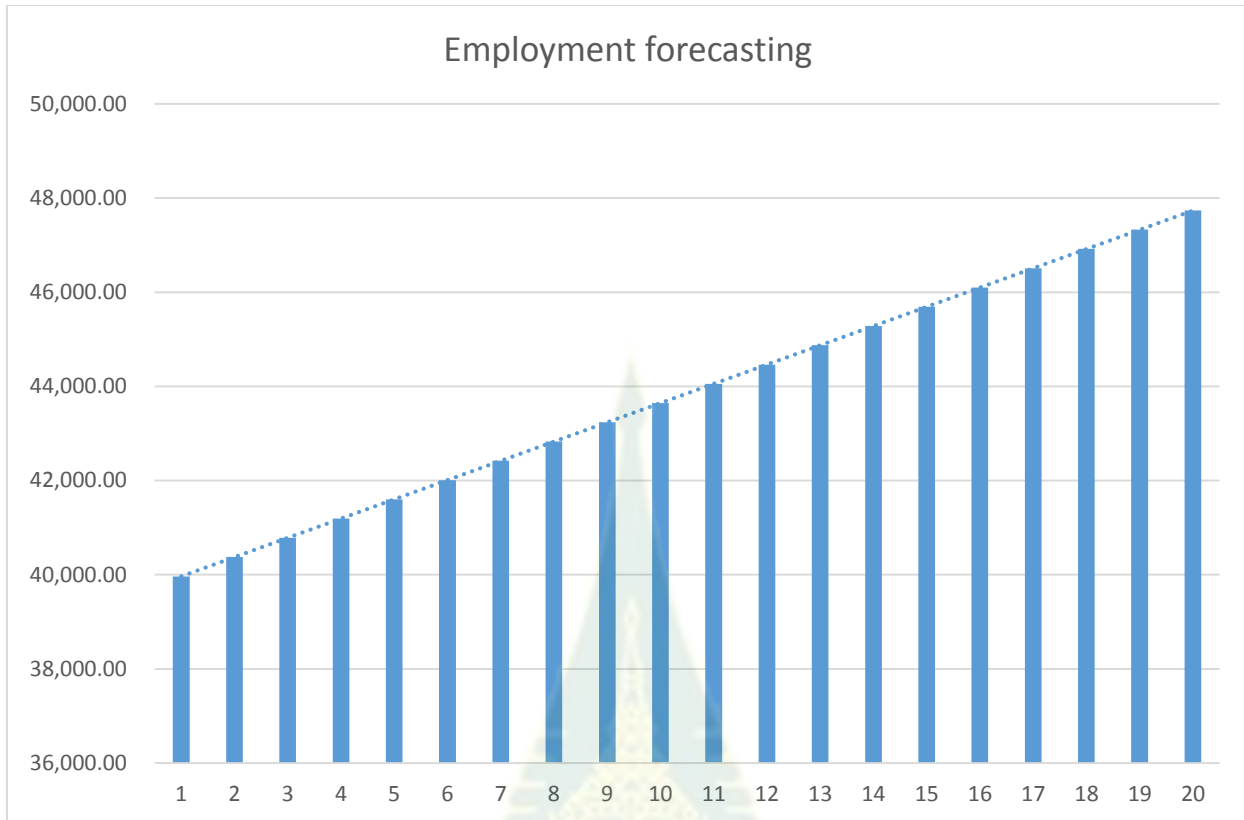


ภาพที่ 12 อัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

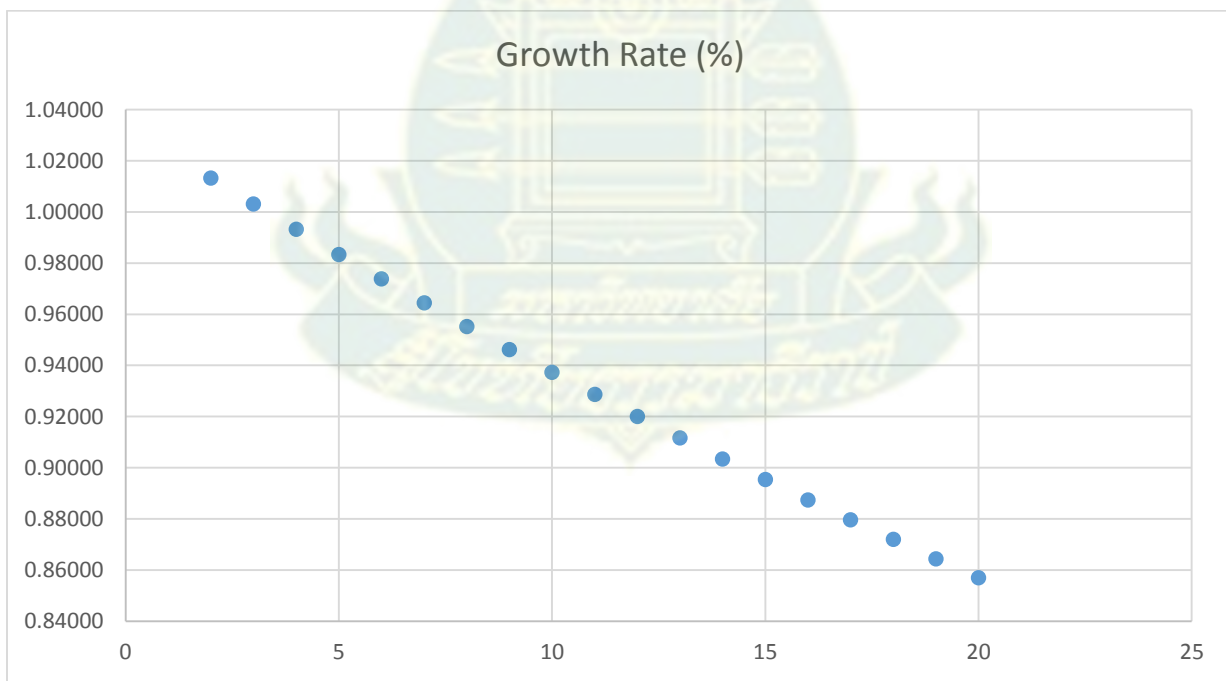
ตารางที่ 9 การพยากรณ์การจ้างงานและอัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 - 2579

Year	Year	Employment forecasting	Growth Rate (%)
2017	2560	39,963.953	
2018	2561	40,373.048	1.013
2019	2562	40,782.143	1.003
2020	2563	41,191.239	0.993
2021	2564	41,600.334	0.983
2022	2565	42,009.429	0.974
2023	2566	42,418.525	0.964
2024	2567	42,827.620	0.955
2025	2568	43,236.715	0.946
2026	2569	43,645.811	0.937
2027	2570	44,054.906	0.929
2028	2571	44,464.001	0.920
2029	2572	44,873.097	0.912
2030	2573	45,282.192	0.903
2031	2574	45,691.287	0.895
2032	2575	46,100.383	0.887
2033	2576	46,509.478	0.880
2034	2577	46,918.573	0.872
2035	2578	47,327.669	0.864
2036	2579	47,736.764	0.857
Average		41,131.560	0.699
SD		8,418.702	0.734

ที่มา: จากการคำนวณ



ภาพที่ 13 การพยากรณ์การจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579



ภาพที่ 14 การพยากรณ์อัตราการเติบโตการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579

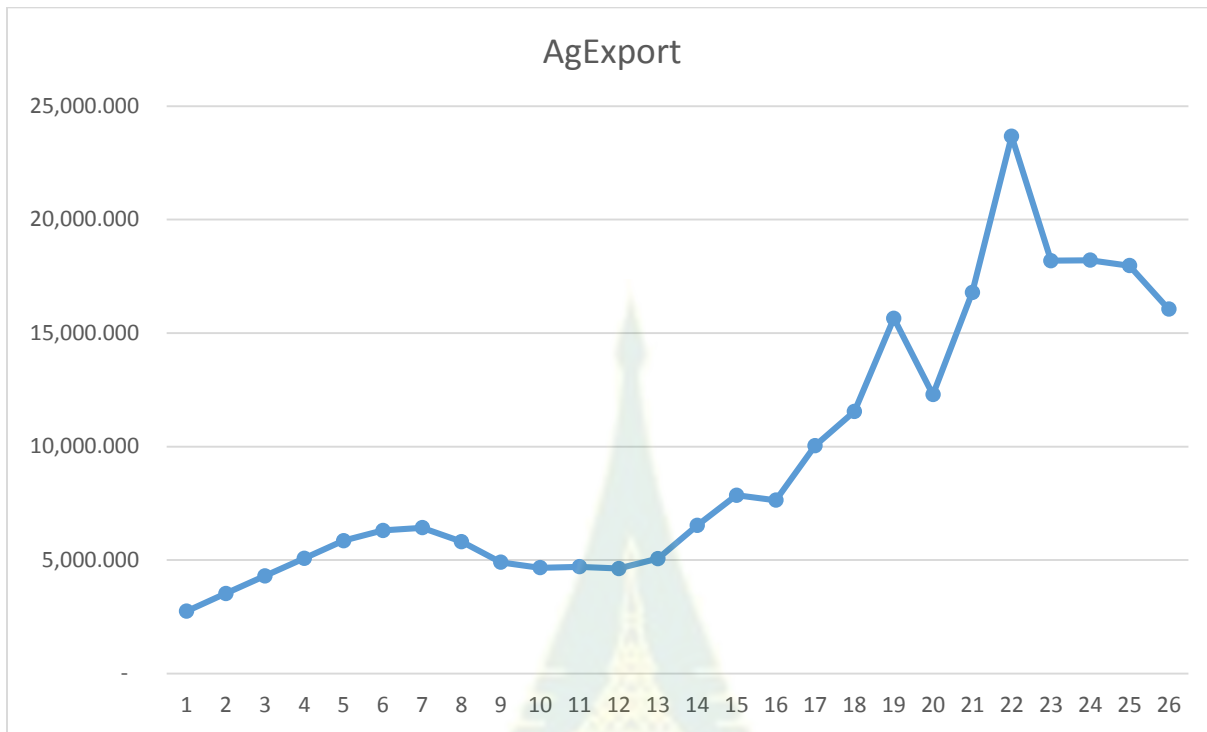
ตารางที่ 10 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตรการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

หน่วย: ล้านดอลลาร์สหรัฐอเมริกา

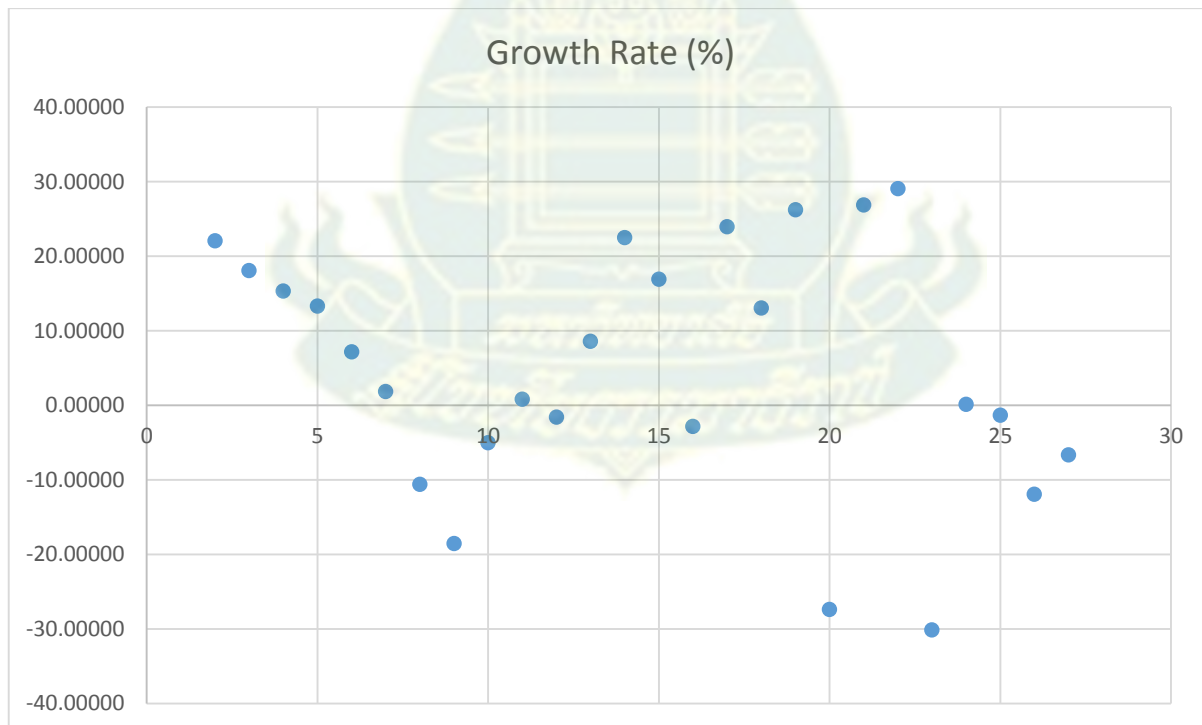
Year	Year	AgExport ¹	Growth Rate ² (%)
1990	2533	2,744.628	
1991	2534	3,522.131	22.07477
1992	2535	4,299.633	18.08299
1993	2536	5,077.136	15.31380
1994	2537	5,854.638	13.28011
1995	2538	6,305.990	7.15751
1996	2539	6,422.720	1.81745
1997	2540	5,806.600	-10.61068
1998	2541	4,897.200	-18.56979
1999	2542	4,663.130	-5.01959
2000	2543	4,700.150	0.78763
2001	2544	4,626.930	-1.58247
2002	2545	5,060.420	8.56629
2003	2546	6,528.190	22.48357
2004	2547	7,854.480	16.88578
2005	2548	7,638.140	-2.83236
2006	2549	10,042.950	23.94526
2007	2550	11,550.730	13.05355
2008	2551	15,651.930	26.20252
2009	2552	12,285.130	-27.40549
2010	2553	16,794.920	26.85211
2011	2554	23,675.310	29.06146
2012	2555	18,192.230	-30.13968
2013	2556	18,211.240	0.10439
2014	2557	17,971.700	-1.33287
2015	2558	16,053.000	-11.95228
2016	2559	15,051.800	-6.65170
Average		9,684.558	4.984
SD		5,776.621	16.215

ที่มา: 1ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560

² จากการค้าคำนวณ



ภาพที่ 15 มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

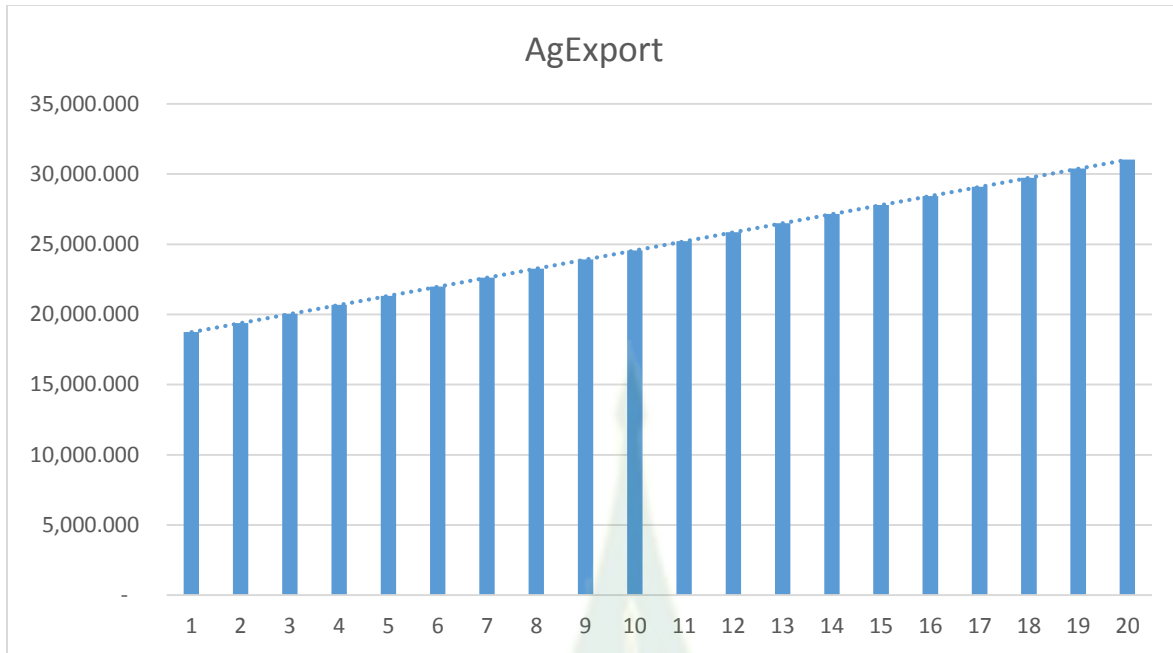


ภาพที่ 16 อัตราการเติบโตมูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2533 – 2559

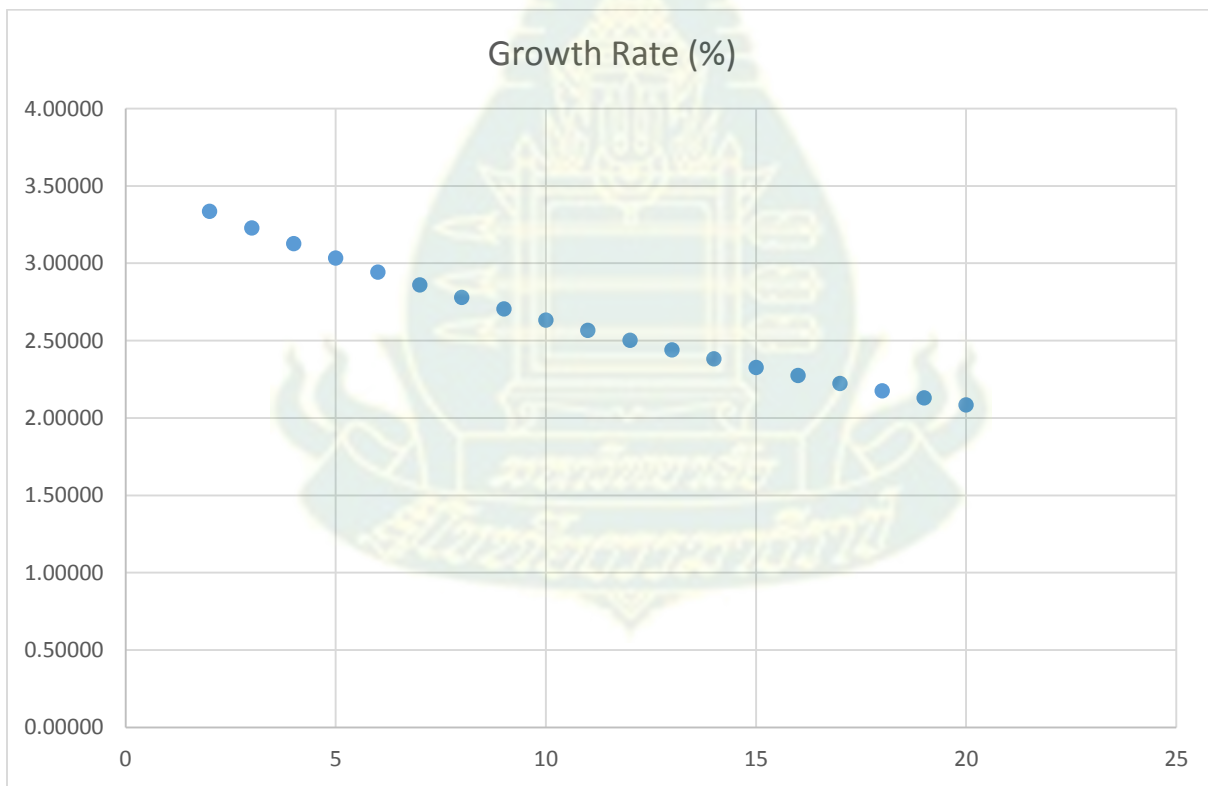
ตารางที่ 11 การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรและอัตราการเติบโตในระบบเศรษฐกิจไทย
พ.ศ 2560 – 2579

Year	Year	AgExport forecasting	Growth Rate (%)
2017	2560	18,742.129	
2018	2561	19,389.098	3.337
2019	2562	20,036.068	3.229
2020	2563	20,683.037	3.128
2021	2564	21,330.006	3.033
2022	2565	21,976.976	2.944
2023	2566	22,623.945	2.860
2024	2567	23,270.914	2.780
2025	2568	23,917.884	2.705
2026	2569	24,564.853	2.634
2027	2570	25,211.823	2.566
2028	2571	25,858.792	2.502
2029	2572	26,505.761	2.441
2030	2573	27,152.731	2.383
2031	2574	27,799.700	2.327
2032	2575	28,446.669	2.274
2033	2576	29,093.639	2.224
2034	2577	29,740.608	2.175
2035	2578	30,387.578	2.129
2036	2579	31,034.547	2.085
Average		22,492.177	2.126
SD		6,176.997	4.570

ที่มา: จากการคำนวณ



ภาพที่ 17 การพยากรณ์มูลค่าการส่งออกสินค้าเกษตรในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579



ภาพที่ 18 การพยากรณ์อัตราการเติบโตของมูลค่าการส่งออกในระบบเศรษฐกิจไทย พ.ศ 2560 – 2579

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 2

แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อรายได้ในระบบเศรษฐกิจไทย

$$(\text{Income})_t = \beta_0 + \beta_1 * (\text{Employment})_t + \beta_2 * (\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

Estimation Command:

```
=====
LS GDP C EMPLOYMENT LNAGEXPORT(-1)
```

Estimation Equation:

```
=====
GDP = C(1) + C(2)*EMPLOYMENT + C(3)*LNAGEXPORT(-1)
```

Substituted Coefficients:

```
=====
GDP = -15218.2595278 + 0.382738526014*EMPLOYMENT + 958.905001723*LNAGEXPORT(-1)
```

Dependent Variable: GDP

Method: Least Squares

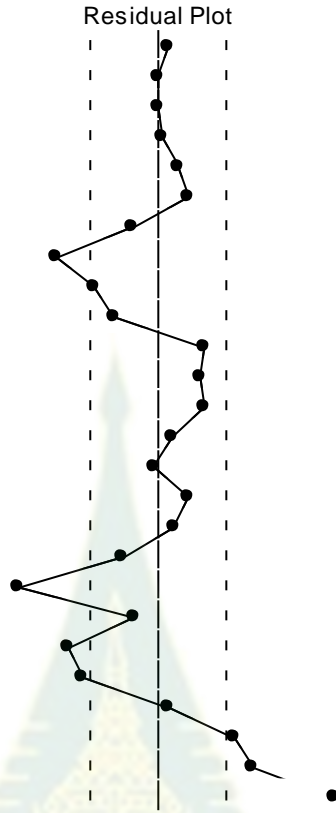
Date: 08/29/17 Time: 13:16

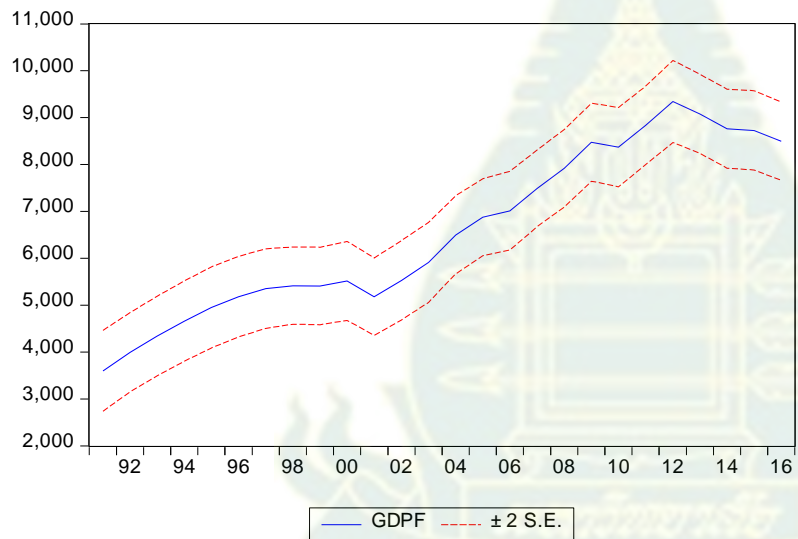
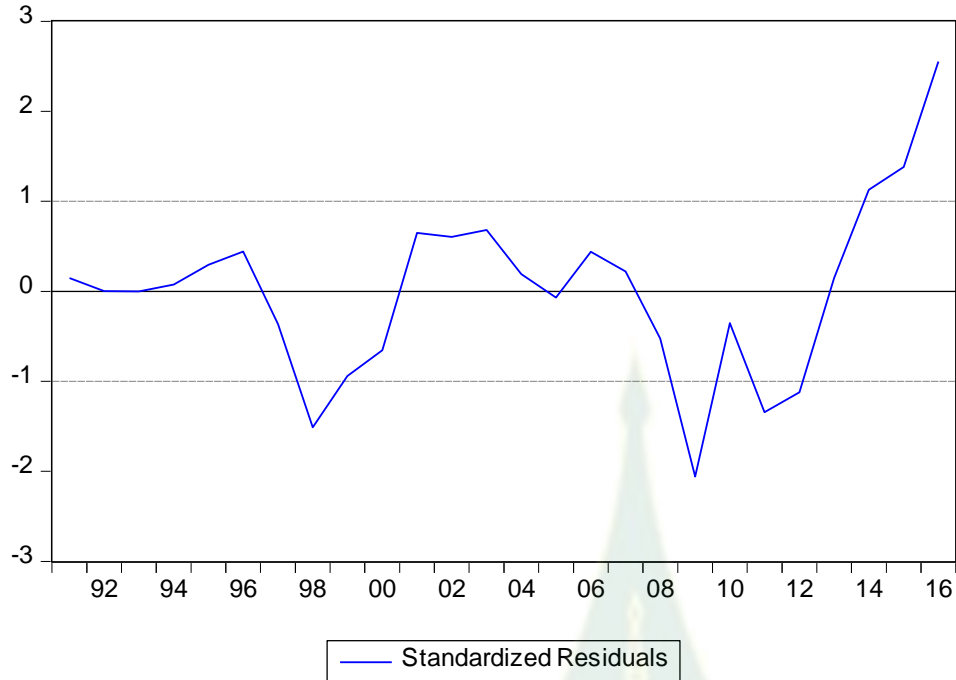
Sample (adjusted): 1991 2016

Included observations: 26 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	-15218.26	1402.262	-10.85265	0.0000
EMPLOYMENT	0.382739	0.072072	5.310513	0.0000
LNAGEXPORT(-1)	958.9050	382.8549	2.504617	0.0198
R-squared	0.955981	Mean dependent var		6573.440
Adjusted R-squared	0.952153	S.D. dependent var		1823.563
S.E. of regression	398.8848	Akaike info criterion		14.92339
Sum squared resid	3659509.	Schwarz criterion		15.06855
Log likelihood	-191.0041	Hannan-Quinn criter.		14.96519
F-statistic	249.7501	Durbin-Watson stat		0.680198
Prob(F-statistic)	0.000000			

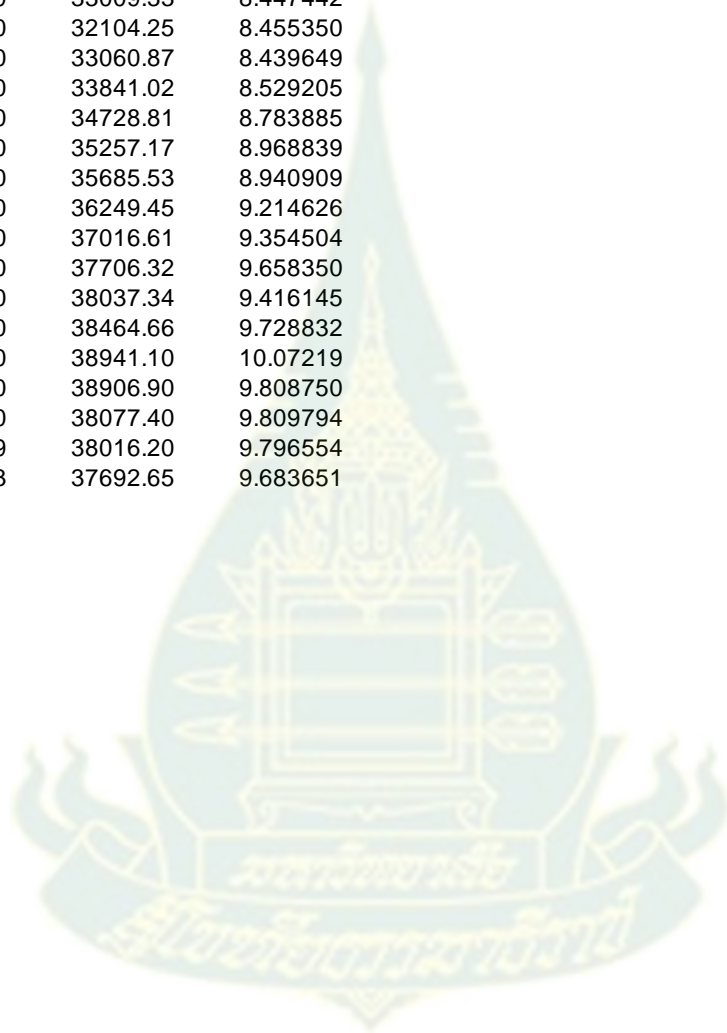
obs	Actual	Fitted	Residual
1991	3656.90	3598.53	58.3698
1992	3994.50	3994.28	0.22276
1993	4341.00	4342.12	-1.12041
1994	4688.10	4658.08	30.0162
1995	5068.80	4951.29	117.508
1996	5355.30	5179.08	176.218
1997	5207.90	5353.25	-145.347
1998	4810.30	5413.12	-602.821
1999	5030.30	5406.37	-376.066
2000	5254.40	5515.98	-261.578
2001	5435.40	5177.15	258.249
2002	5769.60	5528.23	241.369
2003	6184.40	5912.70	271.700
2004	6573.30	6496.71	76.5947
2005	6848.60	6876.28	-27.6827
2006	7188.80	7013.45	175.350
2007	7579.60	7491.75	87.8473
2008	7710.40	7919.50	-209.104
2009	7653.40	8474.84	-821.441
2010	8228.00	8369.28	-141.284
2011	8296.50	8832.67	-536.173
2012	8896.50	9344.27	-447.771
2013	9136.90	9078.57	58.3307
2014	9211.60	8762.09	449.511
2015	9276.89	8725.97	550.920
2016	9512.05	8493.87	1018.18





Forecast: GDPF	
Actual: GDP	
Forecast sample: 1990 2016	
Adjusted sample: 1991 2016	
Included observations: 26	
Root Mean Squared Error	375.1671
Mean Absolute Error	274.6453
Mean Abs. Percent Error	3.960315
Theil Inequality Coefficient	0.027557
Bias Proportion	0.000000
Variance Proportion	0.011254
Covariance Proportion	0.988746
Theil U2 Coefficient	0.954628
Symmetric MAPE	3.931998

	GDP EMPLOYMENT	LNAGEXPO...	
1990	3373.500	28918.38	NA
1991	3656.900	29327.47	7.917401
1992	3994.500	29736.57	8.166821
1993	4341.000	30145.66	8.366285
1994	4688.100	30554.76	8.532503
1995	5068.800	30963.86	8.674989
1996	5355.300	31372.95	8.749255
1997	5207.900	31782.05	8.767597
1998	4810.300	32191.14	8.666750
1999	5030.300	32600.24	8.496419
2000	5254.400	33009.33	8.447442
2001	5435.400	32104.25	8.455350
2002	5769.600	33060.87	8.439649
2003	6184.400	33841.02	8.529205
2004	6573.300	34728.81	8.783885
2005	6848.600	35257.17	8.968839
2006	7188.800	35685.53	8.940909
2007	7579.600	36249.45	9.214626
2008	7710.400	37016.61	9.354504
2009	7653.400	37706.32	9.658350
2010	8228.000	38037.34	9.416145
2011	8296.500	38464.66	9.728832
2012	8896.500	38941.10	10.07219
2013	9136.900	38906.90	9.808750
2014	9211.600	38077.40	9.809794
2015	9276.889	38016.20	9.796554
2016	9512.053	37692.65	9.683651



ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์การวิจัยข้อ 3

แบบจำลองผลกระทบการส่งออกสินค้าเกษตรต่อการจ้างงานในระบบเศรษฐกิจไทย

$$\ln(\text{Employment})_t = \beta_0 + \beta_1 * \ln(\text{Agexport})_t + \beta_2 * \ln(\text{AgExport})_{t-1} + \text{error term}$$

Estimation Command:

```
=====
LS LNEMPLOYMENT C LNAGEXPORT LNAGEXPORT(-1)
```

Estimation Equation:

```
=====
LNEMPLOYMENT = C(1) + C(2)*LNAGEXPORT + C(3)*LNAGEXPORT(-1)
```

Substituted Coefficients:

```
=====
LNEMPLOYMENT = 9.07732857214 + 0.0794981504848*LNAGEXPORT + 0.0720010060882*LNAGEXPORT(-1)
```

Dependent Variable: LNEMPLOYMENT

Method: Least Squares

Date: 08/28/17 Time: 21:52

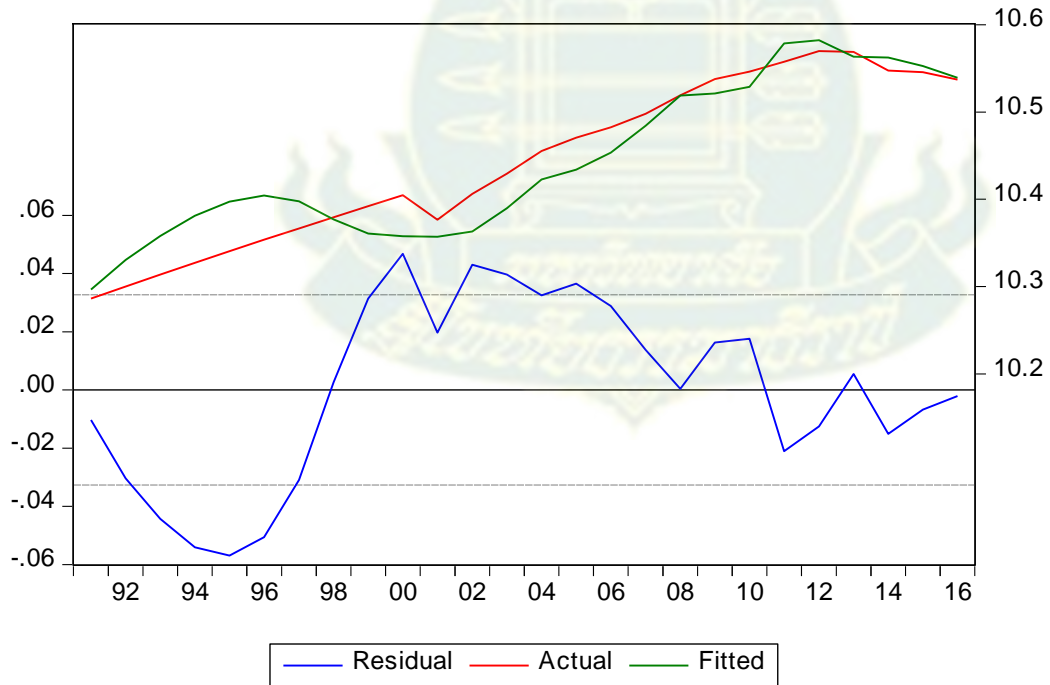
Sample (adjusted): 1991 2016

Included observations: 26 after adjustments

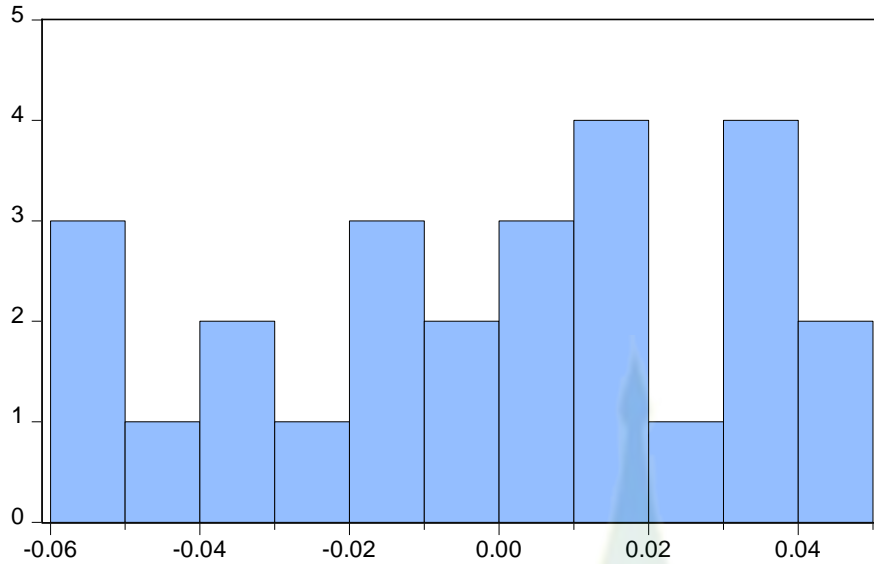
Variable	Coefficient	Std. Error	t-Statistic	Prob.
C	9.077329	0.102910	88.20637	0.0000
LNAGEXPORT	0.079498	0.039796	1.997653	0.0577
LNAGEXPORT(-1)	0.072001	0.037948	1.897375	0.0704
R-squared	0.888212	Mean dependent var		10.44280
Adjusted R-squared	0.878491	S.D. dependent var		0.093745
S.E. of regression	0.032678	Akaike info criterion		-3.896088
Sum squared resid	0.024560	Schwarz criterion		-3.750923
Log likelihood	53.64914	Hannan-Quinn criter.		-3.854285
F-statistic	91.37323	Durbin-Watson stat		0.317521
Prob(F-statistic)	0.000000			

obs	Actual	Fitted	Residual
1991	10.2863	10.2966	-0.01036
1992	10.3001	10.3305	-0.03032
1993	10.3138	10.3580	-0.04423
1994	10.3273	10.3813	-0.05405
1995	10.3406	10.3975	-0.05691
1996	10.3537	10.4043	-0.05059
1997	10.3667	10.3976	-0.03094
1998	10.3794	10.3768	0.00265
1999	10.3921	10.3606	0.03144
2000	10.4045	10.3577	0.04681
2001	10.3767	10.3571	0.01968
2002	10.4061	10.3630	0.04306
2003	10.4294	10.3897	0.03969
2004	10.4553	10.4228	0.03254
2005	10.4704	10.4339	0.03654
2006	10.4825	10.4536	0.02887
2007	10.4982	10.4845	0.01372
2008	10.5191	10.5187	0.00044
2009	10.5376	10.5213	0.01628
2010	10.5463	10.5287	0.01760
2011	10.5575	10.5785	-0.02104
2012	10.5698	10.5823	-0.01251
2013	10.5689	10.5634	0.00550
2014	10.5474	10.5625	-0.01508
2015	10.5458	10.5525	-0.00675
2016	10.5372	10.5393	-0.00205

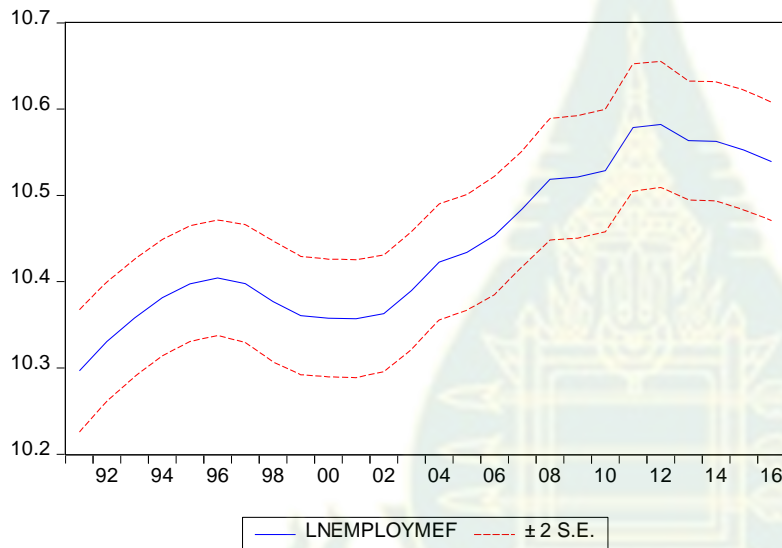
Residual Plot







Series: Residuals	
Sample 1991 2016	
Observations 26	
Mean	-2.92e-15
Median	0.001546
Maximum	0.046808
Minimum	-0.056910
Std. Dev.	0.031343
Skewness	-0.302525
Kurtosis	2.029989
Jarque-Bera	1.415924
Probability	0.492647



Forecast: LNEMPLOYMEF	
Actual: LNEMPLOYMENT	
Forecast sample: 1990 2016	
Adjusted sample: 1991 2016	
Included observations: 26	
Root Mean Squared Error	0.030735
Mean Absolute Error	0.025756
Mean Abs. Percent Error	0.247488
Theil Inequality Coefficient	0.001472
Bias Proportion	0.000000
Variance Proportion	0.029628
Covariance Proportion	0.970372
Theil U2 Coefficient	1.920512
Symmetric MAPE	0.247440

ภาคผนวก ข

ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์



ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์

การส่งออกสินค้าเกษตร.xls (Compatibility Mode) - Excel

	2549	2548	2547	2546	2545	2544	2543	2542	2541	2540	2539	2538
1 สินค้าเกษตร	10,042.95	7,638.14	7,854.48	6,528.19	5,060.42	4,626.93	4,700.15	4,663.13	4,897.20	5,806.60	6,422.72	6,305.99
2 ข้าว	2,583.08	2,328.93	2,692.99	1,833.80	1,631.71	1,582.82	1,640.99	1,949.39	2,098.37	2,080.36	2,011.70	1,959.43
3 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	7,494,140.08	7,495,903.82	9,976,588.82	7,342,940.39	7,327,025.46	7,664,957.67	6,148,263.99	6,838,897.63	6,540,424.31	5,567,517.80	5,460,223.77	6,197,990.90
4 ยาง	5,396.29	3,709.95	3,428.59	2,787.69	1,740.24	1,326.03	1,524.67	1,159.44	1,318.68	1,900.20	2,512.73	2,472.03
5 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	3,058,652.20	2,948,068.39	3,021,716.41	3,107,765.82	2,785,087.80	2,949,747.62	2,540,025.17	2,031,326.95	1,998,230.19	1,919,466.15	1,922,116.52	1,747,269.25
6 มันสำปะหลัง	818.24	549.05	573.41	423.13	331.48	380.83	333.95	442.84	376.12	552.32	529.66	559.90
7 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	5,963,083.37	4,012,352.29	6,085,573.55	4,706,819.80	3,694,017.09	5,452,203.38	4,111,131.62	4,876,282.81	3,767,986.61	4,974,897.75	4,193,318.32	3,684,128.83
8 ผลไม้	284.19	265.45	215.24	194.65	185.41	169.73	206.75	149.33	98.53	245.19	198.45	131.63
9 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	552,713.00	590,449.79	453,610.14	354,940.80	407,074.42	364,093.02	353,564.90	290,861.57	188,528.36	289,506.67	244,692.56	161,383.51
10 สินค้าเกษตรอื่นๆ	870.64	685.76	816.50	553.94	495.42	498.34	498.87	438.09	501.55	560.16	605.38	668.90
11 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	90.50	99.00	127.74	735.28	676.16	659.19	504.93	523.04	503.95	468.36	465.80	514.11
12 สินค้าเกษตรรวม	2,165.93	1,945.59	1,783.89	1,762.65	1,644.50	2,041.65	2,314.82	2,089.32	2,161.16	2,327.97	2,516.12	2,873.19
13 ก.ย. ป.ค. และก่อนปลายปี	1,181.15	985.37	857.22	909.49	846.72	1,293.49	1,552.27	1,303.56	1,448.09	1,549.42	1,759.36	2,088.16
14 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	189,482.73	168,234.48	133,048.08	127,493.79	106,450.56	152,788.97	454,758.95	144,261.65	156,989.16	143,332.95	166,469.89	181,108.71
15 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	529.75	517.35	452.66	446.25	421.63	396.77	396.65	402.66	300.49	423.78	411.26	432.26
16 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	440,891.46	417,225.23	416,107.70	426,521.25	379,249.36	370,324.60	356,111.72	385,787.16	402,370.83	443,037.59	325,691.16	328,210.77
17 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	375.02	366.76	384.76	332.86	302.05	274.05	292.63	304.33	285.71	303.12	289.30	306.01
18 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	85,074.26	91,547.36	97,484.86	99,693.14	93,830.87	82,534.56	83,393.70	85,775.41	78,576.20	67,311.68	57,567.49	56,332.50
19 สินค้าเกษตรอื่นๆ	80.02	76.12	89.24	74.05	74.10	77.35	73.27	78.77	46.87	51.66	56.19	46.76
20 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	365.29	324.78	346.52	264.45	214.13	165.11	162.96	135.68	83.05	99.17	105.21	108.40
21 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	1,816.69	1,695.66	1,167.68	972.70	818.31	597.67	636.98	395.39	348.56	410.47	363.66	273.03
22 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	1,578.74	1,387.97	824.47	651.50	457.57	313.23	389.19	124.25	85.24	113.66	15.62	0.00
23 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	237.95	307.70	343.22	321.20	360.74	284.44	447.79	271.14	263.32	296.81	347.44	273.03
24 สินค้าเกษตรรวม	112,466.70	96,846.61	83,027.59	68,006.77	57,866.19	55,266.17	59,584.25	49,125.00	44,584.17	47,931.36	45,703.32	46,336.58
25 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	12,528.46	11,220.84	10,079.77	9,112.48	7,802.10	7,419.48	7,404.86	6,810.86	6,168.09	6,798.04	6,698.07	6,531.97
26 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	7,569.53	6,665.59	6,027.92	5,520.35	4,705.04	4,497.67	4,409.19	4,248.16	3,830.71	4,433.01	4,449.23	4,129.69
Yearly												

การส่งออกสินค้าเกษตร.xls - Excel

	ม.ย. 2560	พ.ค. 2560	เม.ย. 2560	มี.ค. 2560	ก.พ. 2560	ม.ค. 2560	ธ.ค. 2559
1 สินค้าเกษตร	1,366.81	1,531.58	1,422.11	1,669.66	1,495.43	1,365.01	1,563.96
2 ข้าว	438.24	339.16	383.80	407.31	393.08	345.75	494.63
3 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	1,037,782.00	754,861.87	936,597.14	955,447.82	914,773.34	823,400.96	1,171,238.37
4 ยาง	419.59	487.66	541.06	703.13	586.99	515.21	503.52
5 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	251,539.96	266,736.92	269,036.78	341,557.23	309,664.69	296,444.55	326,156.98
6 มันสำปะหลัง	148.26	163.93	153.00	194.93	197.11	166.23	211.70
7 : ปริมาณ (เมตริกตัน)	633,790.02	731,359.25	736,526.58	952,820.74	971,093.27	739,679.79	970,648.14
8 ผลไม้	156.26	306.54	144.26	114.00	104.16	156.80	152.07

การจ้างงาน1.xls [Compatibility Mode] - Excel

ตารางที่ 1.2 สถานการณ์กำลังแรงงาน การจ้างงาน และการว่างงาน ที่ราชอาณาจักร (ISIC Rev.4) ปี พ.ศ. 2554 - 2559

	2554	2555	2556	2557	2558	2559
1.ประชากร (1.1 + 1.2) 1/	67,583.56	67,891.96	68,228.5	66,977.3	67,211.4	67,430.24
1.1.อายุต่ำกว่า 15 ปี 2/	13,679.6	13,377.93	13,204.3	12,134.3		11,820.1
1.2.อายุ 15 ปีขึ้นไป	54,003.96	54,514.03	55,024.2	54,843.1	55,238.5	55,610.14
2.กำลังแรงงานรวม (2.1 + 2.2 + 2.3) 3/	38,921.5	39,408.99	39,383.8	38,676.2	38,548.2	38,266.59
2.1.ผู้มีงานทำ 4/	38,464.66	38,941.1	38,906.9	38,077.4	38,016.2	37,692.66
การทำงานต่ำระดับ 5/	383.58	348.08	336.2	256.3	272.5	274.87
2.1.1.ภาคการเกษตร	14,883.1	15,433.58	15,913.9	12,732.7	12,271.9	11,746.61
1) เกษตรกรรม การป่าไม้ และการประมง	14,883.1	15,433.58	15,406.9	12,732.7	12,271.9	11,746.61
2.1.2.นอกภาคการเกษตร	23,581.55	23,507.54	23,499.9	25,344.7	25,744.3	25,946.04
1) การทำเหมืองแร่และเหมืองหิน	49.96	72.94	65.9	69	79.2	
2) การผลิต	5,301.37	5,394.46	5,435.3	6,393.5	6,453.6	
3) พาณิชยกรรม ภัตตาคาร และ	101.29	94.75	99.1	117.1	105.3	

EC_EI_027 (11).xls [Compatibility Mode] - Excel

ธนาคารแห่งประเทศไทย
EC_EI_027 : เครื่องชี้เศรษฐกิจมหภาคของไทย 1/

ปรับปรุงล่าสุด : 03 ส.ค. 2559 11:49
วันที่เรียกข้อมูล : 25 ส.ค. 2559 15:17

	2559 p	2558 p	2557	2556	2555	2554
1 1. จำนวนประชากร (ล้านคน)	65.12	64.79	64.46	64.08
2 2. ผลิตภัณฑ์ในประเทศ (อนกวมใหม่) 2/						
3 2.1 ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ แบบปริมาณลูกโซ่ (พินล้านบาท)	9,211.6	9,136.9	8,896.5	8,296.5
4 (% การเปลี่ยนแปลง)	0.8	2.7	7.2	0.8
5 2.1.1 ภาคเกษตรกรรม (พินล้านบาท)	665.8	661.3	656.0	638.7
6 (% การเปลี่ยนแปลง)	0.7	0.8	2.7	6.3
7 2.1.2 นอกภาคเกษตรกรรม (พินล้านบาท)	8,576.8	8,505.7	8,262.1	7,662.5
8 (% การเปลี่ยนแปลง)	0.8	2.9	7.8	0.2
9 2.2 ผลิตภัณฑ์รวม ณ ราคาปัจจุบัน (พินล้านบาท)	13,132.2	12,901.5	12,349.0	11,300.5
10 (% การเปลี่ยนแปลง)	1.8	4.5	9.3	4.6
11 2.3 ผลิตภัณฑ์รวม ณ ราคาตลาด (พินล้านบาท)	16,276.0	16,104.0	15,775.0	14,602.0

ประวัตินักวิจัย

ชื่อนักวิจัย: รองศาสตราจารย์ ดร. อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ

การศึกษา: Doctor of Philosophy, Oklahoma State University, U.S.A.

ตำแหน่ง: รองศาสตราจารย์ระดับ 9

สถานที่ทำงาน: สาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ตำบลบางพูด

อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี 11120

สาขาที่ทำวิจัย: เศรษฐศาสตร์ เศรษฐศาสตร์สหกรณ์ เศรษฐศาสตร์เกษตร ทรัพยากร เศรษฐศาสตร์พัฒนาการ

